

Nationaal
veiligheidsplan
2016-2019

Samen, naar de
kern van de zaak

NATIONAAL VEILIGHEIDSPLAN 2016-2019

Politie

Samen, naar de kern van de zaak

COLOFON

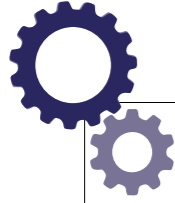
Verantwoordelijke uitgever: Géraldine Bomal – Kroonlaan 145B – 1050 Brussel
Coördinatie en eindredactie: Aurore Sonon – Kroonlaan 145B – 1050 Brussel
Vertaalwerk, lay-out en fotografie: Directie van de communicatie van de federale politie
Drukkerij: FedoPress – FOD Financiën

NATIONAAL VEILIGHEIDSPAN 2016-2019

Politie

Voorwoord

De veiligheidssituatie in België is – net zoals in andere Europese landen – vandaag de dag beïnvloed door de geopolitieke context. De terreurdreiging en de asielcrisis hebben de afgelopen maanden heel veel energie geleverd van onze veiligheidsdiensten, en ze doen dit nog steeds. Ondanks de crisiscontext zijn we erin geslaagd om in nauwe samenwerking met alle partners in de veiligheidsketen, een meer **duurzaam, integraal en geïntegreerd veiligheid- én politiebeleid** vast te leggen. We hebben hierbij aandacht voor een aantal nieuwe ontwikkelingen op vlak van veiligheid maar ook voor bepaalde moeilijk beheersbare veiligheidsvraagstukken.

Zelfs al heeft de politie de afgelopen vijftien jaar heel wat ervaring en expertise opgebouwd in de politiebeleidscyclus, toch is dit **'zevende' nationaal veiligheidsplan (NVP) 2016-2019 vernieuwend**. Het is immers de allereerste keer dat het plan voor de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, afgestemd is op een **Kadernota Integrale Veiligheid (KIV)** en dat ook de deelstaten geconsulteerd werden in het proces.

De KIV en het NVP zijn 'parallel' en 'samen' ontwikkeld. Hierbij werden de nodige bruggen geslagen tussen de beide beleidsdocumenten. Samen met haar directeurs-generaal van de gerechtelijke politie (DGJ), de bestuurlijke politie (DGA) en het middenbeheer en de informatie (DGR), heeft de commissaris-generaal van de federale politie een **evenwichtig plan voorbereid**. De geïntegreerde politiewerking indachtig, zijn ook de lokale politionele invalshoeken belicht door de Vaste Commissie van de lokale politie (VCLP). De lokale, deelstatelijke, federale, Europese én internationale dimensies moesten hierbij óók aan bod komen. Het geheel werd telkens bekeken vanuit perspectief van het slachtoffer, de dader, de samenleving, de overheden en de partners in de veiligheidsketen.

Om de **afstemming van het NVP met de KIV** en met de betrokken overheden en politiepartners in de veiligheidsketen te bewerkstelligen, zijn de voorbereidingen van de politie voorgelegd aan de expertenwerkgroep voor de KIV, voorgezeten door de Professoren Dr. Brice De Ruyver en Dr. Cyrille Fijnaut. Ook de federale minister van Mobiliteit voor wat de verkeersveiligheid betreft, het College van procureurs-generaal, de federale politieraad en uiteindelijk de Interministeriële Conferentie inzake Veiligheids- en Handhavingsbeleid¹ formuleerden hun bedenkingen, adviezen en aanbevelingen op dit plan. Al deze actoren willen we bedanken om de afstemming tussen de beide plannen te hebben mogelijk gemaakt én om de *"as is"* (de situatie zoals we ze vandaag in al haar facetten kennen) en de *"to be"* (de bepaling van de in de toekomst gewenste resultaten) voor de politie mee te hebben vorm gegeven.

Maar het werk is nog niet af. Het komt er nu op aan om de plannen niet alleen goed uit te voeren, maar ook om de multidisciplinaire dialoog op de verschillende beleidsniveaus te blijven voeren en 'samen' oplossingen aan te reiken. Een betrokken en bekwaam partnerschap zijn de kernwoorden in de samenwerking van de politie met de andere veiligheidsdiensten en alle betrokken actoren in de veiligheidsketen. Samen geraken we verder!

"Samen, naar de kern van de zaak" is dan ook de titel van dit NVP. De politie blijft de opdrachten vervullen waarvoor ze in het leven geroepen is. Ze doet

dit op een gemeenschapsgerichte en informatiegestuurde wijze. Binnen het kader van de wet op het politieambt (WPA) en de wet op de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (WGP), geeft de politie weer 'wat' en 'hoe' ze zal bijdragen tot de leefbaarheid en de veiligheid van alle burgers, inwoners en tijdelijk verblijvenden in ons land. Binnen het referentiekader van de KIV en samen met de actoren in de veiligheidsketen, professionaliseert de politie zich om die volwaardige sleutelfiguur te zijn in ons streven naar een veilige en leefbare democratische samenleving en rechtstaat.

Om die reden is het essentieel dat **dit politieplan naadloos aansluit op de KIV**. Hierachter schillen twee zeer belangrijke boodschappen.

Vooreerst is **de keuze voor de fenomenen** waarop de politie zich dient te richten, het resultaat van evenwicht én draagvlak. Deze keuze is ingegeven op basis van de zogenaamde meer 'objectieve scanning en analyse' van de veiligheidsfenomenen en de criminaliteit, én rekening houdend met de 'politieke' beleidslijnen in de federale en de deelstatelijke regeerakkoorden. In de KIV worden tien veiligheidsclusters gedefinieerd, waarvoor een efficiënte en effectieve aanpak een integraal en geïntegreerd denken en werken vereist. Het ene fenomeen is daarbij niet belangrijker dan het andere, noch voor de overheden, noch voor de politie. Ongeacht waar de klemtoon en/of regie ligt, de politie zal vanuit haar opdrachten en bevoegdheden voluit meewerken aan deze integrale en geïntegreerde aanpak. Ten tweede is dit ook een duidelijke boodschap voor wat betreft de **politionele uitvoering**. Daar waar in het verleden te vaak 'uitsluitend' naar de politie en het openbaar ministerie werd gekeken om middels een strafrechtelijke aanpak de veiligheidsproblemen op te lossen, is er nu het engagement van de actoren in de veiligheidsketen om dit 'samen' te doen; eenieder binnen de perken van en met respect voor de eigen bevoegdheden. In de KIV geven de gerechtelijke en bestuurlijke overheden aan wat 'zij zullen doen' op hun respectievelijke beleidsniveaus, maar ook wat ze 'van de politie verwachten'. De politie geeft in het NVP dan ook een antwoord op de gerechtvaardigde verwachtingen van het federaal, het deelstatelijk én het lokaal niveau, op vlak van de politionele opdrachten inzake de criminaliteitspreventie, de criminaliteitsbestrijding, de veiligheidshandhaving en het waarborgen van de leefbaarheid van onze samenleving.

Vanuit het KIV-perspectief is het NVP een **concreet "doe-plan" voor de politie**. Voor alle veiligheidsfenomenen opgenomen in de KIV omschrijft het plan 'wat' de bijdrage van de politie 'concreet' zal zijn in de veiligheidsketen. De doelstellingen van politie op het vlak van preventie, repressie en nazorg zijn erin opgenomen. Zoals bepaald in artikel 95 WGP wordt aangegeven welke **programma's** die in het raam van de bestrijding of de opvolging

van specifieke fenomenen een geïntegreerde gerechtelijke en bestuurlijke aanpak vereisen. Deze worden uitgewerkt door de federale politie. Voor een aantal fenomenen is immers een bovenbouwwerking op centraal niveau absoluut nodig. De federale politie zal ook via **verbeterprojecten** in haar 'reguliere' werking hiertoe bijdragen. Hierbij gaat het om veiligheidsfenomenen die al in de 'reguliere' werking van de politie ingebed zijn, maar waarvoor verbeter- en/of vernieuwingsvoorstellen nodig zijn. Ten slotte gebeurt dit ook via een **afstemming met de lokale politiediensten**. Hiervoor heeft de VCLP voor dit plan, de essentiële aandachtspunten voor de lokale politie aangereikt. De daadwerkelijke afstemming met de lokale politie zal nog plaats vinden op arrondissementeel niveau én op lokaal niveau via de zonale veiligheidsplannen. Dit is een unieke gelegenheid om de veiligheidsproblematiek politie-geïntegreerd aan te pakken. Recentelijk is in de wet voorzien dat ook een Gewestelijk Veiligheidsplan zal worden opgesteld voor het Administratief Arrondissement Brussel Hoofdstad.² De **top-down** benadering zal dus zeker aangevuld worden met een **bottom-up**-dialoog en verfijning. Op die manier wil de politie zich verder professionaliseren, zowel in haar basispolitiezorg, in haar gespecialiseerde politiezorg, als in haar geïntegreerde werking.

Dit plan is **zeer ambitieus**. Dit laatste roept onmiddellijk de vraag op naar de middelen van én voor de politie. De voorgedijoverheden van de politie dienen dan ook de nodige middelen voor de politie te voorzien, en te onderzoeken. We verwachten echter ook dat de politie het 'efficiëntievraagstuk' transparant en zonder taboes aangaat en hiervoor werkbare en pragmatische oplossingen aanreikt. Verschillende trajecten hiervoor zijn lopende, zoals de optimalisatie, het kerntakenplan, de schaalvergroting via fusie of associatie, ... De ingeslagen weg van de **interne organisatiebeheersing** moet verder ingezet worden en dit zeker op het vlak van de innovatie en ICT, van de meest adequate logistieke en financiële middelen en **last but not least**, van een performante personeelsinzet.

De uitdaging is nu om de KIV en het NVP 'samen' uit te voeren, op te volgen en, op het einde van deze federale legislatuur, te evalueren. Ook in de uitvoering, de opvolging via goede monitoring, willen we, samen met de politie, **de dynamiek in de beleidsuitvoering krijgen en houden**.

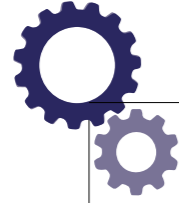
Wij kijken alvast uit naar de eerste resultaten, op u wordt gerekend!

Jan JAMBON
De Minister van Veiligheid
en Binnenlandse Zaken

Koen GEENS
De Minister van Justitie

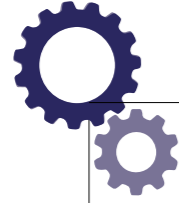
¹ Wet van 12 mei 2014 houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende het strafrechtelijk beleid en het veiligheidsbeleid, BS 17 juni 2014.

² Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, BS 31 januari 2014... Zie ook artikelen 37 en 37bis WGP.

Inhoudstafel

VOORWOORD	2		
LIJST MET AFKORTINGEN	6		
DEEL 1: ALGEMENE CONTEXT	8		
DEEL 2: DE NATIONALE VEILIGHEIDSTHEMA'S 2016-2019	14		
Hoofdstuk 1: De Kadernota Integrale Veiligheid 2016 en het nationaal veiligheidsplan 2016-2019	16		
1. Krachtlijnen van het nationaal veiligheidsplan 2016-2019	16		
2. Thema's Kadernota Integrale Veiligheid 2016 en nationaal veiligheidsplan 2016-2019	18		
3. Methodologie	18		
Hoofdstuk 2: De veiligheidsfenomenen van het NVP 2016-2019	22		
1. De transversale thema's	22		
1.1 Bestuurlijke handhaving en informatie-uitwisseling: een essentieel onderdeel van de integrale aanpak van georganiseerde misdaad	23		
1.2 Internet en ICT als facilitator voor criminaliteit, maar ook voor veiligheidshandhaving en opsporing	24		
1.3 Identiteitsbepaling, identiteitsfraude en domiciliefraude	26		
1.4 Buitgerichte aanpak	28		
1.5 Internationale samenwerking tegen de veiligheidsfenomenen op bestuurlijk en strafrechtelijk vlak	31		
1.6 Recherchemanagement	37		
1.7 Dadergroepen als invalshoek van integrale politiezorg	37		
2. Clusters en veiligheidsfenomenen	38		
2.1 Radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme	38		
2.2 Mensenhandel en mensensmokkel	41		
2.3 Een geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid	45		
2.4 Sociale en fiscale fraude	50		
2.5 Cybercrime en cybersecurity	53		
2.6 Gewelddadigheid, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie	56		
2.7 Georganiseerde eigendomsriminaliteit en illegale handel in goederen	61		
2.8 Leefmilieu	66		
2.9 Verkeersveiligheid	69		
2.10 Overlast en veiligheidsbeheer bij het zich (internationaal) verplaatsen en/of de concentratie van personen	71		
DEEL 3. DE ZONALE VEILIGHEIDSPANNEN EN HET GEWESTELIJK VEILIGHEIDSPAN VOOR BRUSSEL	74		
1. Veiligheidsbeeld op nationaal, arrondissementeel en lokaal niveau	76		
2. Afstemming van de zonale veiligheidsplannen op het NVP en de KIV	77		
3. Afstemming van het gewestelijk veiligheidsplan voor Brussel op de kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan	78		
DEEL 4. MIDDELEN EN RANDVOORWAARDEN	80		
1. Kerntaken van de politiediensten	82		
2. Interne bedrijfsvoering van de federale politie	83		
3. Randvoorwaarden voor de lokale politie	87		
DEEL 5. OPVOLGING EN EVALUATIE	90		
1. Veiligheidsfenomenen	92		
2. Proces van afstemming	93		
3. Bedrijfsvoering	93		
ALGEMENE CONCLUSIE NATIONAAL VEILIGHEIDSPAN 2016-2019	94		

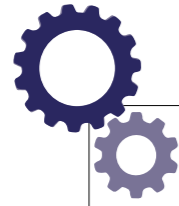
Lijst met afkortingen

ANG	Algemene nationale gegevensbank
ANPR	Automatic NumberPlate Recognition
BS	Belgisch staatsblad
CCB	Cybersecurity centrum België
CFI	Cel voor financiële informatieverwerking
DGA	Algemene directie bestuurlijke politie
DGJ	Algemene directie gerechtelijke politie
DGR	Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie
DirCo	Bestuurlijke directeur-coördinator van de gedeconcentreerde coördinatie- en steundirectie
DirJud	Gerechtelijk directeur van de gedeconcentreerde gerechtelijke directie
ECS	Enterprise Communication System
EMPACT	European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats
EU	Europese unie
FOD	Federale overheidsdienst
GRG	Algemene reserve
KIV	Kadernota Integrale Veiligheid
KB	Koninklijk Besluit
LIVC's	Lokale integrale veiligheidscellen
NPVB	Nationaal Politieeel Veiligheidsbeeld
NVP	Nationaal VeiligheidsPlan
OT	Organieke Tabel
SICAD	Communicatie- en informatiedienst van het arrondissement
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
VCLP	Vaste Commissie van de Lokale Politie
WGP	Wet op de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus
WPA	Wet op het politieambt
ZVP	Zonaal VeiligheidsPlan

Opmerking: de referentie "Doelstelling X [KIV, M1]" is de koppeling van een doelstelling van het NVP aan een maatregel uit de Kadernota Integrale Veiligheid, namelijk in dit geval, "maatregel 1".

Algemene context

Algemene context

Politiediensten staan niet los van de samenleving. Er zijn heel wat bepalingen die de werking van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus sturen. Het NVP staat bijgevolg niet op zich, maar wordt omgeven door een context van regels, richtlijnen en verwachtingen.

Bovenop de beleidsmatige prioriteitsstelling in het NVP is de politie gehouden aan het uitvoeren van haar ambtsplichten in functie van al haar wettelijke opdrachten.

In eerste instantie is er het **wettelijke kader** waarbinnen de politiediensten hun taken vervullen. De WPA en de WGP bepalen niet alleen de bevoegdheden van de politie maar ook haar organisatie, taken en uitvoeringsmodaliteiten. Het Strafwetboek, de bijzondere strafwetten en decreetale strafbepalingen, de gemeentelijke verordeningen en tal van andere bestuurlijke en gerechtelijke bepalingen geven inhoud aan de opdrachten van de politie. Die bepalingen zijn onderhevig aan **vernieuwing of wijziging**.

Naast het wettelijke kader dient de politie ook rekening te houden met een **beleidsmatig kader** dat op de verschillende beleidsniveaus de taakhoud bepaalt. Zonder limitatief te zijn, worden hieronder acht domeinen opgesomd die het beleidsmatige kader van de politie vorm geven. Concreet houdt dit in dat wanneer de voogdijoverheden – rekening houdend met de gewijzigde omstandigheden – andere accenten leggen, dit na overleg met de politietop en betrokken politiediensten dankzij de nodige flexibiliteit tot bijsturing kan leiden.

Bovendien houdt dit dan ook in dat de politie, naast wettelijke verplichtingen die in haar reguliere werking worden uitgevoerd, ook een meer beleidsmatige werking ontplooit via programmawerking en/of verbeterprojecten in de reguliere werking. Dit onderscheid is van wezenlijk belang.

1. Beleidsverklaringen van de (deel)regeringen 2014-2019

De beleidsverklaring van de **federale regering**³ telt een aantal belangrijke onderdelen waarbinnen prioriteiten worden gesteld voor de politie. In het hoofdstuk veiligheid legt de regering onder andere de nadruk op de aanpak van cybercriminaliteit, terrorisme en radicalisering en vraagt zij bijzondere aandacht voor de wijkwerking en de eerstelijnsrespons. Om dit te kunnen realiseren geeft de regering aan werk te maken van de verdere optimalisatie van de federale politie, het aanmoedigen van samenwerking tussen de lokale politiezones en de uitvoering van het kerntakenplan.

³ Algemene beleidsnota federale politie en geïntegreerde werking, Parl. St. Kamer 2014-2015, nr. 0588/018.

Veiligheid is een breed begrip en politietaken hebben ook raakvlakken met andere beleidssectoren. Ook de beleidsverklaringen van de **deelstaatregeringen**⁴ hebben meermaals betrekking op de politie. De meest opvallende voorbeelden hiervan zijn mobiliteit, milieu en sociaal beleid, maar ook jeugdbeleid heeft op basis van de jeugdbeschermingswet een bijzondere impact op de politiediensten.

2. Kadernota Integrale Veiligheid 2016

In de KIV 2016 geeft de federale regering samen met de deelstaatregeringen de kriteriën aan waarbinnen het veiligheidsbeleid zich in brede zin moet ontwikkelen. Het nationaal veiligheidsplan vloeit daar logisch uit voort (zie deel 2). Samen met de beleidsrichtlijnen van de voogdijoverheden is de KIV een belangrijke bron voor de politionele beleidsbepaling.

3. Richtlijnen van de nationale veiligheidsorganen

2015 en 2016 werden getekend door de **terreurdreiging**. Om de situatie zo goed mogelijk te coördineren heeft de federale regering in uitvoering van het regeerakkoord een aantal nieuwe organen en overlegplatforms in het leven geroepen. De Nationale Veiligheidsraad coördineert het beleid en geeft richting aan de prioriteiten in functie van de veiligheidsdreigingen in ons land. Het Strategisch comité voor inlichting en veiligheid is er mee belast elk voorstel te onderzoeken in het kader van het door de Nationale Veiligheidsraad te bepalen inlichtingen- en veiligheidsbeleid, alsook de voorstellen van beslissing om aan de Nationale Veiligheidsraad voor te leggen. Het wordt er eveneens mee belast toe te zien op de gecoördineerde uitvoering van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad. Daarnaast zorgt het Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid ervoor dat die beslissingen worden uitgewerkt in richtlijnen waardoor de veiligheidsdiensten hun taken beter op elkaar kunnen afstemmen.⁵

Daarnaast zijn er nog een aantal andere initiatieven op het gebied van veiligheid genomen, waarvan de oprichting van het Centrum voor Cybersecurity⁶ het meest opvallende voorbeeld is.

Dit centrum geeft, in samenspraak met de deelstaten, richting aan het **cyberveiligheidsbeleid** van de overheid.

Een ander voorbeeld is de Staten-Generaal voor de Verkeersveiligheid. Deze Staten-Generaal is naast het mobiliteitsbeleid van de (deel)regering(en) een belangrijke bron voor het **verkeersveiligheidsbeleid**. Hierin worden de kritieke aandachtspunten uitgewerkt die moeten bijdragen tot meer veiligheid op de Belgische wegen. De Staten-Generaal van december 2015⁷ draagt nog bij aan de ontwikkeling van het verkeersveiligheidsprogramma van de geïntegreerde politie.

Ook voor de andere fenomenen zijn er op federaal niveau **interdepartementale cellen** – indien nodig met de deelstaten – waar richtlijnen gegeven worden met betrekking tot bepaalde veiligheidsfenomenen (vb. de interdepartementale cel mensenhandel en de algemene cel drugsbeleid).

4. Europese en internationale richtlijnen

Jaarlijks vaardigt de EU nieuwe richtlijnen uit die in een nieuwe of aangepaste Belgische wetgeving resulteren. De impact hiervan op de politiediensten kan zelden op voorhand worden ingeschat. Ook bepaalde Europese arresten geven aanleiding tot **aangepaste nationale richtlijnen**. Het meest bekende voorbeeld is het Salduz-arrest, waarvan de eerste fase van implementatie reeds een grote impact had op de politiewerking in België. De tweede fase van de implementatie van dit arrest betekent opnieuw een aanpassing van de werkmethoden.

De richtlijn betreffende het **Europees onderzoeksbevel** in strafzaken, in werking sinds eind mei 2014, is een initiatief van zeven EU-lidstaten, waaronder België. Het doel van deze richtlijn is dat in strafzaken met behulp van één enkel efficiënt en flexibel instrument, uitgevaardigd door een justitiële autoriteit of op basis van een rechterlijke beslissing, bewijsmateriaal kan worden verkregen dat zich in een andere lidstaat bevindt op basis van één of meer specifieke onderzoeksmaatregelen. De meerwaarde ervan ligt in een standaardisering, versnelling en vereenvoudiging van de internationale rechtshulp in strafzaken. De te verwachten impact is dat het aantal gevraagde en uit te voeren opsporings-

⁴ Zie <http://gouvernement.wallonie.be/d-claration-de-politique-r-gionale-2014-2019-oser-innover-rassembleur>; <http://www.parlbruparl.irisnet.be/wp-content/uploads/2014/07/regeerakkoord150714.pdf>; <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/het-regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2014-2019>; http://www.dgregierung.be/PortalData/2/Resources/downloads/rek/Regierungserklaerung_16.09.2014.pdf

⁵ K.B. van 2 juni 2015 tot oprichting van het Strategisch comité en Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid, BS 5 juni 2015.

⁶ K.B. van 10 oktober 2014 tot oprichting van het Centrum voor Cybersecurity België, BS 21 november 2014.

⁷ Zie <http://www.koengeens.be/news/2015/12/15/staten-generaal-verkeersveiligheid>.

of onderzoekshandelingen wellicht (aanzienlijk) zal stijgen, min of meer vergelijkbaar met wat is gebeurd naar aanleiding van het invoeren van het Europese aanhoudingsbevel.

Verder zijn er heel wat verdragsrechtelijke internationale en bilaterale akkoorden die België binden (zoals Verenigde Naties, Raad van Europa, Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ...) en die een impact hebben op de politiewerking.

Veiligheid is een internationaal thema en de samenwerking tussen staten heeft ook een impact op de samenwerking tussen politiediensten wereldwijd. Op vlak van het Europese veiligheidsbeleid beïnvloedt de *EU Policy Cycle 2014 – 2017*⁸ ook het beleidskader van het NVP. Daarnaast bepaalt het lidmaatschap van Interpol en Europol ook een actief partnerschap van België met andere politiediensten over de hele wereld.

5. Controle instanties van de politie en de aanbevelingen van de federale politieraad

De aanbevelingen van instanties als het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, het Rekenhof, de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie en de parlementaire onderzoekscommissies geven mee richting aan het beleidskader van de politiediensten en op zowel operationele als organisatorische aspecten van het *politiebeleid en -uitvoering*. Overigens ziet het *federaal parket*⁹ toe op de algemene en bijzondere werking van de federale politie en verzekert het *Controleorgaan voor politionele informatie*¹⁰ onder andere de controle op de verwerking van de informatie en de gegevens in de politionele gegevensbanken.

De *federale politieraad* is belast met de globale evaluatie van de werking en de organisatie van de federale politie en van de lokale politiediensten, met name op basis van een jaarlijks rapport opgesteld door de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie.¹¹ Het evaluatierapport van het NVP 2012-2015 van de federale politieraad geeft aan dat de geïntegreerde politie meer werk moet maken van een beleidsevaluatie en meer moet opvolgen via de beleidsindicatoren in haar beleidsplannen.

De federale politieraad benadrukt ook de blijvende rol van de geïntegreerde werking, de link tussen het NVP en de ZVP's, de noodzaak tot een nieuwe timing voor de beleidscyclus en de duurzaamheid van beleid.

6. Lokale veiligheidscontext

Naast het internationale, Europese en nationale niveau, zijn ook het deelstatelijke, het gewestelijke, het arrondissementele en gemeentelijk niveau van belang. Het beleidskader van de politie is vooral geen top-down eenrichtingsverkeer. Zo brengt de *raad van burgemeesters*¹² op eigen initiatief of op vraag van de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, adviezen en aanbevelingen uit over alle aangelegenheden voorzien in de reglementering (wetten, Koninklijke en ministeriële besluiten, omzendbrieven, ...) met betrekking tot de lokale politie. Voor de lokale politie wordt het beleid grotendeels lokaal bepaald, waardoor ze zowel het bovenlokale als het lokale op elkaar moet afstemmen.

De beleidsprioriteiten van de gerechtelijke overheden leggen bepaalde accenten die afhankelijk zijn van de lokale context. Zo hebben de *procureur des Konings* en de *procureur-generaal* binnen hun ambtsgebied impact op het beleidskader van de lokale korpsen en van de gedeconcentreerde diensten van de federale politie. Zij maken daartoe afspraken binnen de zonale veiligheidsraad, het arrondissementeel rechercheoverleg of nog andere fora (zoals de arrondissementele raad slachtofferbeleid).

Bovendien is het overlegplatform *Justipol* onder meer belast met het versterken van de gezamenlijke strategie en de samenwerkingsmodaliteiten tussen de gerechtelijke overheden en de geïntegreerde politie.¹³

Ook de bestuursakkoorden van de lokale overheden geven mee richting aan de zonale veiligheidsplannen van de lokale politie, en indirect ook aan de beleidscontext van de federale gedeconcentreerde diensten. De mate waarin de lokale overheden *bestuurlijk beleid ontwikkelen*, ter ondersteuning van de gerechtelijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit, is een cruciale factor in de geïntegreerde aanpak van onveiligheid, zoals aanbevolen in de KIV.

7. Visie voor de politie in 2025

Een duidelijk wettelijk en beleidsmatig kader creëert rechtszekerheid, want het biedt elke burger de garantie op eenzelfde behandeling. Maar het rapport over de "visie voor de politie in 2025, een politie in verbinding"¹⁴ geeft aan dat een veelheid aan regels, richtlijnen en verwachtingen ook kan leiden tot overregulering en starheid. Vanuit dat regelgevende denkkader is het een uitdaging om te evolueren naar een meer *participatieve politie* die ook zonder een al te dwingend kader oplossingsgericht samenwerkt met haar omgeving, de bevolking en haar partners.

Het NVP houdt rekening met deze visie 2025 en pleit voor een netwerkend politiemodel: met een generalistische taakstelling, die politiek overlegt en beslist beleid uitvoert, die netwerkt voor technologie en informatie, die overlegt internationaal beleid toepast, die een visie heeft op haar eigen bijdrage, die aansluiting zoekt tussen het internationale en het lokale niveau en die onder democratisch toezicht staat.

8. De objectieve en de subjectieve veiligheidscontext

Voor de opmaak van de KIV hebben de betrokken partners in de veiligheidsketen de fenomenen in beeld gebracht. Deze beeldvorming is gevoed met de informatie aangeleverd door alle partners in de veiligheidsketenen met het Nationaal Politieel Veiligheidsbeeld 2015 (NPVB). Dit NPVB is traditioneel voor de politiediensten de objectieve informatiebron om de veiligheidscontext van België in kaart te brengen.

De subjectieve veiligheidscontext – de publieke opinie en de verwachtingen van de burger en de maatschappij op vlak van veiligheid – is even belangrijk voor de politiediensten om mee te nemen bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Daarom wordt het aangemoedigd om ook te peilen naar de perceptie van het belang van de veiligheidsproblemen en naar het subjectieve onveiligheidsgevoel van de bevolking.

De KIV verwijst dan ook naar het belang van een jaarlijkse opvolging en bijgevolg een actualisering van de veiligheidsscanning en -analyse. Hierbij is het wenselijk om de verschillende bronnen te gebruiken, waaronder (a) het NPVB, dat om de 4 jaar opgesteld wordt ter voorbereiding van het volgend NVP, (b) de permanente beeldvorming (met inbegrip van nieuwigheden in de fenomenen), (c) beschikbare statistieken voor de verschillende schakels van de veiligheidsketen, en (d) de bevragingen van overheden, bevolking, slachtoffers, daders, ... al dan niet via beschikbare of (op)nieuw in te voeren instrumenten (vb. de veiligheidsmonitor, een recidive-onderzoek, een slachtofferenquête, ...).

⁸ Zie <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/publications/2015/eu-policy-cycle-tackle-organized-crime/>

⁹ Zie <http://www.om-mp.be/page/2277/1/opdrachten.html>

¹⁰ Wet van 10 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering, BS 28 maart 2014.

¹¹ Artikel 7 WGP.

¹² Artikel 8 WGP.

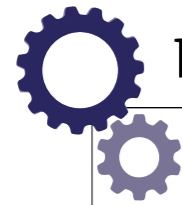
¹³ Artikel 8, Wet van 28 maart 2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten, BS 31 maart 2014.

¹⁴ Zie <http://www.polsupport.be/FILE/DGS/DSI/police2025n.pdf>.

Deel 2

Nationale veiligheidsthema's 2016-2019

Hoofdstuk 1:

Kadernota Integrale Veiligheid 2016 en het nationaal veiligheidsplan 2016-2019

1. Krachtlijnen van het nationaal veiligheidsplan 2016-2019

1.1 UITGANGSPUNTEN

Het NVP is het **strategische beleidsplan van de geïntegreerde politie**. Elke politiedienst in België werkt volgens de vastgelegde taken en bevoegdheden mee aan de beleidsthema's die in dit plan werden ontwikkeld.

Het veiligheidsklimaat in België wordt zoals elders steeds internationaler en veiligheidsmaatregelen worden meer en meer 'glocal' – een combinatie van *global* en *local* belangen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aanpak van criminaliteit en van gewelddadig extremisme en terrorisme, en in zekere mate ook voor de veiligheid op grootschalige evenementen. Dat vraagt om meer internationale en *intranationale* politiesamenwerking. De samenwerking tussen de lokale en de federale politie is daarbij van cruciaal belang onder andere om **lokale maatregelen te verzoenen met een internationale aanpak**.

Veiligheid houdt ook steeds vaker verband met het internet: de **grenzen tussen de klassieke criminaliteit en criminaliteit op het internet vervagen**. Ook nieuwe technologieën worden steeds belangrijker. We kunnen de werking van de politie niet meer los zien van de ontwikkelingen die zich op technologisch vlak voordoen.

De grens tussen bestuurlijke- en gerechtelijke politie is in de dagelijkse politiepraktijk steeds moeilijker te trekken. In de politie-informatiehuishouding zijn er overlappingsen. Zowel in het belang van de strafrechtshandhaving als van een doeltreffende bestuurlijke handhaving, is het aangewezen om **de bestuurlijke en gerechtelijke informatie en werking** – met respect voor de basisbeginselen van de rechtsstaat en voor de finaliteit – **meer op elkaar af te stemmen**.

Polycriminele daders maken gebruik van hun (internationale) netwerk om verschillende vormen van criminaliteit te plegen. Heel wat **veiligheidsfenomenen zijn aan elkaar gelinkt**. Een meer **dadergerichte en fenomeenoverstijgende aanpak** is aangewezen om een te enge fenomeenbenadering te vermijden.

Criminelen zoeken vaker de diensten op van de reguliere economie om criminele opbrengsten wit te wassen en om fraude te plegen. Het internet speelt hierbij een belangrijke rol. De **grens tussen legale en illegale economie** is soms zeer dun, waardoor samenwerking met andere partners zich ook op dit domein opdringt.

Ten slotte, elke gezonde organisatie streeft, naar meer effectiviteit en efficiëntie. Dit draagt niet alleen bij tot een gezond sociaal-economisch klimaat.

Het is ook een uitdaging om met de toegewezen middelen de kerntaken uit te voeren, een proactief beleid te voorzien, en in het geval van politie, bijkomende opdrachten te krijgen ingevolge veiligheids- en noodsituaties.

De politie blijft in beweging en werkt resultaatgericht met een optimale inzet van de toegekende middelen en capaciteit. De optimalisatie van de federale politie, het (kern)takenplan en de randvoorwaarden voor de lokale politiediensten zijn hierbij essentiële factoren (zie deel 4). Samenwerking tussen de lokale politiezones en de federale politie enerzijds en tussen de geïntegreerde politie en andere partners anderzijds dringt zich meer dan ooit op.

1.2 AMBITIES

Het NVP 2016-2019 heeft drie grote ambities:

1. De geïntegreerde politie zorgt met al haar diensten samen en op alle niveaus voor een **kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bevolking**. Alle burgers hebben recht op een correcte en kwalitatieve behandeling van hun dossier of vraag en kunnen rekenen op de beste zorg voor hun veiligheid en voor alle veiligheidsfenomenen.
2. De geïntegreerde politie pakt de veiligheidsfenomenen aan via (1) **transversale thema's**, (2) de **programmawerking** en (3) de **verbeterprojecten** in de reguliere werking.

3. De geïntegreerde politie organiseert haar **interne organisatie-beheersing** via haar beleids- en ondersteunende processen om personeel krachtadig en professioneel te kunnen inzetten om criminaliteit en onveiligheid efficiënt en effectief te bestrijden op het terrein.

Deze worden verder in dit plan uitgewerkt.

De titel van het nationaal veiligheidsplan 2016-2019 "Samen, naar de kern van de zaak" wil de nadruk leggen op de integrale en geïntegreerde samenwerking. Deze samenwerking vindt plaats tussen de lokale en federale politie, maar ook tussen de geïntegreerde politie en haar partners in de veiligheidsketen. Hierbij is het van essentieel belang dat de geïntegreerde politie binnen haar bevoegdheidsdomein blijft en hierin kwaliteitsvol werk levert.

Artikel 4 WGP voorziet voor het NVP in een periode van 4 jaar. Dit plan is dan ook het engagement van de politie om de Kadernota Integrale Veiligheid 2016 te realiseren binnen deze federale legislatuur.

2. Thema's Kadernota Integrale Veiligheid 2016 en nationaal veiligheidsplan 2016-2019

Hoe passen de nieuwe KIV en het nieuwe NVP bij elkaar? Veiligheid is een zaak van iedereen en de politie is slechts een van de partners die samen met de andere partners het verschil willen maken. De KIV bepaalt de veiligheidsthema's en het conceptuele kader waaraan de veiligheidspartners de komende jaren zullen bijdragen. De geïntegreerde politie draagt net als alle andere partners bij aan de uitwerking van de KIV. Het NVP is het strategische politiebeleidsplan dat de werkwijze van de politie vastlegt in concrete doelstellingen, die bijdragen aan de KIV. De keuze van de veiligheidsclusters van de KIV worden overgenomen in het NVP 2016-2019.

De KIV 2016 spreekt zich uit over de **regierol** voor elke veiligheidscluster en over de onderliggende maatregelen van die clusters. De politie werkt als partner in de veiligheidsketen mee in de projecten van andere partners om een integrale en geïntegreerde aanpak te verzekeren. In de KIV zijn er thema's waar de politie partner is, maar niet de regierol heeft. In bepaalde clusters of fenomenen zal de politie wel een regierol opnemen. Wanneer de politie in een regierol werd aangeduid, zal het Coördinatiecomité van de geïntegreerde politie uitwerken of die taak voor de federale politie, lokale politie dan wel voor beiden is weggelegd. Voor sommige thema's van de KIV kan de inbreng van de beide componenten van de geïntegreerde politie verschillen.¹⁵

Volgend schema geeft de relatie tussen de KIV, het NPVB, het NVP en de plannen van andere departementen weer:

¹⁵ Zo hebben de veiligheidsclusters leefmilieu, overlast en verkeersveiligheid van de KIV 2016 vooral invloed op de lokale besturen en is de inbreng van de (basisfunctionaliteiten van de) lokale politie en van de eerstelijnsdiensten van de federale politie van groot belang. Ook bij de aanpak van intrafamiliaal geweld is de rol van de lokale politie groot. Bij sommige veiligheidsclusters is de rol van de federale politie dan weer meer bepalend, zoals bij fiscale fraude of bij cybercrime.

¹⁶ De lokale politie vervult haar rol voornamelijk binnen haar basisfunctionaliteiten: de eerste vaststellingen doen, informatie verzamelen en via de geëigende kanalen doorspelen van informatie voor verder onderzoek, lokaal onderzoek voeren, opvangen van slachtoffers De federale politie verleent steun aan de lokale politie en doet (verder) onderzoek en verzekert ook de geïntegreerde werking zowel op operationeel als op niet-operationeel vlak (personeel – logistiek – ICT – financiën).

De **geïntegreerde aanpak** van veiligheidsfenomenen vereist dat de diverse actoren hun aanpak op elkaar afstemmen: de output van de ene is immers de input van de andere actor in de veiligheidsketen. Het uittekenen en/of aanpassen van de processen inzake samenwerking, uitwisseling van informatie ... wil hieraan tegemoet komen.

Bij de meeste thema's is de inbreng van de ganse **geïntegreerde politie** van essentieel belang.¹⁶ Zowel de lokale als de federale politie dragen op basis van hun taken en bevoegdheden bij aan de thema's van de KIV. De manier waarop de geïntegreerde politie hieraan zal bijdragen komt in onderstaande punten aan bod.

3. Methodologie

3.1 OPBOUW

De geïntegreerde politie zal via dit NVP haar beleid afstemmen op veiligheidsaspecten én prioriteiten bepaald door de ministers van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Justitie zoals weergegeven in de KIV. De politie geeft in dit plan haar bijdrage aan de doelstelling van de KIV en hanteert hierbij dezelfde structuur als in de KIV.

Net zoals in de KIV komt eerst de bijdrage van de politie aan de transversale thema's aan bod, daarna wordt de bijdrage van de politie per fenomeen beschreven. Rekening houdende met deze structuur zal telkens in een korte inleiding omschreven worden hoe dit thema/fenomeen vorm krijgt binnen de politiewerking, zonder de tekst van de KIV integraal over te nemen. Dit moet enerzijds toelaten dat de concrete bijdragen van de politie, die in een daaropvolgend punt worden opgesomd, duidelijk worden gesitueerd én anderzijds dat het NVP ook als een afzonderlijk document (los van de KIV, waartoe het een bijdrage levert) leesbaar is.

Bij de opsomming van de concrete en operationele bijdragen van de politie per fenomeen, zullen de bijdragen van de politie, waar relevant en mogelijk, in de volgende volgorde worden weergegeven:

- beeldvorming;
- preventie;
- repressie;
- nazorg.

Per concrete en operationele bijdrage zal er ook telkens uitdrukkelijk worden vermeld tot welke strategische doelstelling zij bijdragen.

3.2 PROGRAMMAWERKING (ARTIKEL 95 WGP) EN VERBETERPROJECTEN IN DE REGULIERE WERKING

Alle veiligheidsfenomenen en mogelijke misdrijven die hierbij gepleegd worden, verdienen een bijzondere aandacht én competente aanpak van de politie. Voor elk fenomeen dient steeds een kwaliteitsvolle dienstverlening in de reguliere politiewerking te worden verzekerd. Bovenop de kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bevolking en haar overheden, zal de geïntegreerde politie, en de federale politie in het bijzonder, voor de in de KIV opgenomen veiligheidsfenomenen ofwel (1) een programmawerking opzetten ofwel (2) verbeterprojecten uitwerken in haar reguliere werking. Het coördinatiecomité van de geïntegreerde politie zal programma- en projectmanagers aanduiden. Zij zullen de doelstellingen van het NVP verder operationaliseren en de realisatie ervan coördineren.

Ook op lokaal niveau gebeurt deze oefening verder via het zonaal veiligheidsplan, of nog voor de Brusselse politiezones via het gewestelijk veiligheidsplan én de zes Brusselse zonale veiligheidsplannen (zie deel 3 van het NVP).

De veiligheidsfenomenen die in het NVP worden aangepakt in de vorm van een programmawerking, maken het voorwerp uit van een grondige strategische analyse (ernst en omvang van het fenomeen op lokaal, nationaal en internationaal niveau). Op basis daarvan wordt een geheel van bestuurlijke en gerechtelijke politiemaatregelen uitgewerkt volgens het principe van de veiligheidsketen. Deze programma's worden uitgewerkt en opgevolgd door DGJ en DGA onder de vorm van programmadosiers. Nadien worden deze programmadosiers geïmplementeerd doorheen gans de politieorganisatie via overlegorganen op de verschillende bestuursniveaus: internationaal, federaal (overleg Binnenlandse Zaken – Justitie – gerechtelijke overheden), Gemeenschappen/Gewesten, Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Gewestelijke Veiligheidsraad), provinciaal (overleg), arrondissementeel (rechercheoverleg) en lokaal (zonale veiligheidsraad).

De veiligheidsfenomenen die in het NVP worden aangepakt in de vorm van verbeterprojecten in de reguliere werking worden in grote mate behandeld door de lokale politie en de eerstelijnsdiensten

van de federale politie in het raam van de basispolitiezorg¹⁷. De federale politie neemt initiatieven tot verbetering vanuit haar wettelijke ondersteunende opdracht.¹⁸

De verbeterprojecten en de programmawerking verwezenlijkt de federale politie vanuit haar gespecialiseerde werking en/of vanuit haar steunopdracht ten behoeve van de lokale politiediensten en federale politie-entiteiten. Op die manier verzekert ze mee de geïntegreerde politiewerking.

Het criterium voor de keuze van de aanpak tussen programmawerking of verbeterprojecten in de reguliere werking is de kwaliteit van de kennis over het fenomeen. Een programma is nodig indien deze onvoldoende is en waarvoor een vernieuwende aanpak nodig is. Een verbeterproject van het dagelijkse werk bestaat uit het in vraag stellen en verbeteren van de bestaande processen. Beide benaderingen zijn complementair. De wijze van aanpak zegt niets inzake eventuele rangorde. Ook de volgorde van de thema's en fenomenen houdt geen prioriteitsvolgorde in. Er zullen evenwel prioriteiten gesteld worden in de uitvoering van het NVP, in samenspraak met de bevoegde bestuurlijke en gerechtelijke overheden.

Naast de transversale thema's dienen alle programma's en verbeterprojecten in de reguliere werking rekening te houden met de interactie 'slachtoffer', 'dader' (zie transversaal thema 7) en 'burgers en samenleving'. Een kwaliteitsvolle dienstverlening betekent immers dat alle slachtoffers van criminaliteit met het nodige respect in hun slachtofferrol (h)erkend worden. Slachtoffer worden is een erg ingrijpende gebeurtenis en kan zowel fysieke als psychosociale gevolgen teweegbrengen. Het is bijgevolg essentieel dat de politie aandacht besteedt aan het slachtoffer en zijn naaste omgeving. Het slachtoffer moet zich voldoende (h)erkend voelen door de politie en een secundaire victimisering dient te allen tijde te worden vermeden. De politie is immers vaak één van de eerste officiële instanties waarmee het slachtoffer in aanraking komt. Dit kwaliteitsvol politieoptreden is dan ook 'mee' bepalend voor het verder verloop en de interactie tussen slachtoffer(s), dader(s) en samenleving. Binnen de programmawerking en de verbeterprojecten zal hier dan ook logischerwijs aandacht aan besteed worden. De politie slachtofferbejegening is bovendien een basisfunctionaliteit van de politie die erin bestaat een adequate opvang, informatie en bijstand aan het slachtoffer te geven.¹⁹

¹⁷ Zie ook het K.B. van 17 september 2001 tot vaststelling van de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie teneinde een gelijkwaardige minimale dienstverlening aan de bevolking te verzekeren, BS 12 oktober 2001.

¹⁸ Artikel 3 WGP.

¹⁹ Omzendbrief GPI 58 betreffende politie slachtofferbejegening in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus.

Ten slotte hebben de programma's en projecten aandacht voor innovatie bij de aanpak van de fenomenen. Innovatie is immers meer dan alleen een technische verbetering. Het is de implementatie van een nieuw of sterk verbeterd product/proces, een nieuwe marketing- of organisatiemethode in de bedrijfsvoering, binnen de organisatie op de werkvloer of externe relaties.²⁰

3.3 DE KIV-VEILIGHEIDSCLUSTERS EN DE INBRENG VAN DE GEÏNTEGREERDE POLITIE

De KIV spreekt zich uit over 15 thema's, waarvan 10 veiligheids-clusters en 5 transversale thema's. Twee bijkomende thema's werden vanuit de politie voor het NVP toegevoegd (zie verder). Onderstaand schema geeft de relatie tussen de clusters en fenomenen van de KIV en de inbreng van de geïntegreerde politie weer. Het NVP 2016-2019 houdt niet alleen rekening met de KIV, het bouwt eveneens verder op het voorgaande NVP.

FENOMEEN KIV (CLUSTERS)		PROGRAMMA	VERBETERPROJECTEN REGULIERE WERKING	TRANSVERSALE THEMA'S ²¹						
1	Radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme (m.i.v. polarisering)*		Radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme	1. Bestuurlijke aanpak en informatie-uitwisseling: : een essentieel onderdeel van de integrale aanpak van georganiseerde misdaad	2. Internet en ICT als facilitator voor criminaliteit, maar ook voor veiligheidshandhaving en opsporing	3. Identiteitsbepaling, identiteitsfraude, domiciliefraude	4. Buitgerichte aanpak	5. Internationale samenwerking tegen de veiligheidsfenomenen op bestuurlijk en strafrechtelijk vlak	6. Recherchemanagement	7. Dadergerichte aanpak als invalshoek van politieopdrachten
2	Mensenhandel en mensensmokkel*		Mensenhandel (economische en seksuele uitbuiting)							
			Mensensmokkel							
3	Een geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid*		Professionele en commerciële productie van cannabis							
			Productie en markt van synthetische drugs							
			Import en export van cocaïne							
			Hormonen							
			Markten							
4	Sociale en fiscale fraude*		Sociale fraude							
			Fiscale fraude							
5	Cybercrime en cybersecurity*		Cybercrime en cybersecurity							
6	Gewelddiscriminatie, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie*		Intrafamiliaal geweld Seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen Seksueel misbruik t.a.v. minderjarigen Discriminatie							
7	Georganiseerde eigendomsriminaliteit en illegale goederentrafiëken*		Georganiseerde eigendomsriminaliteit door rondtrekkende daders							
			Illegale wapenhandel							
8	Leefmilieu (fraudegerelateerd)*		Afvalfraude							
			Biodiversiteit							
			Dierenwelzijn							
			Energiefraude							
9	Verkeersveiligheid*		Verkeersveiligheid							
10	Overlast*		Verbetering van de openbare orde (overlast, genegotieerd beheer van de publieke ruimte en illegale transmigratie)							

* Maakte het voorwerp uit van een programma-aanpak in het NVP 2012-2015.

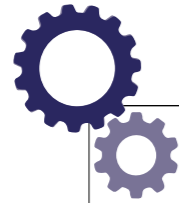
²⁰ P. Ponsaers, W. Bruggeman, M. Easton, A. Lemaitre, De toekomstpolitie: Triggers voor een voldragen debat, Maklu, 2015, p. 189.

²¹ De transversale thema's lopen doorheen ieder programma en verbeterproject in de reguliere werking.

Hoofdstuk 2:

Veiligheidsfenomenen van het nationaal veiligheidsplan 2016-2019

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de geïntegreerde politie met haar **programmawerking en verbeterprojecten in de reguliere werking** in het bijzonder zal bijdragen aan de aanpak van de veiligheidsfenomenen die in de KIV worden vermeld, waardoor er sprake is van continue opvolging en verbetering van werkprocessen. De reguliere werking komt in dit hoofdstuk niet aan bod: de reguliere werking behoort tot de basistaken van de politie en deze taken dienen steeds kwaliteitsvol te worden uitgevoerd.

De programmawerking en de verbeterprojecten van het NVP richten zich op de maatregelen en de aanpak van de **politiediensten**. Maar omdat de politie slechts een van de partners is in het integrale veiligheidsbeleid, wordt de programmawerking van het NVP ingepast in de geïntegreerde 'maatregelenmix' van de KIV 2016. De KIV voorziet hiervoor in een structuur van opvolging en evaluatie.

Al worden de thema's/fenomenen ieder afzonderlijk behandeld, toch zal het **fenomeen-overschrijdende karakter** worden bewaakt. Bepaalde fenomenen in een fenomeencluster houden immers verband met andere fenomeenclusters. Ook zijn onveiligheids- en criminaliteitsfenomenen dikwijls onderling versterkend. Zo bijvoorbeeld kan op het vlak van de georganiseerde criminaliteit niet worden ontkend dat dadergroepen zich niet specialiseren in één criminele bedrijvigheid, maar polycrimineel zijn (zie transversaal thema 7).

1. De transversale thema's

Vijf transversale thema's vloeien voort uit de KIV 2016. Twee bijkomende thema's werden vanuit de politie toegevoegd, met name **recherche management** en **dadergroepen**. Hierna worden de transversale thema's geconcretiseerd vanuit een politionele invalshoek.

De transversale thema's komen aan bod in elk van de programma's en/of verbeterprojecten. Per transversaal thema zal een referentiepersoon worden aangesteld die de programmamangers zal ondersteunen bij het bereiken van de transversale doelstelling(en) per thema. Het coördinatiecomité van de geïntegreerde politie zal de referentiepersonen aanduiden.

In elk programma en/of verbeterproject zullen activiteiten worden ontwikkeld die rekening houden met de transversale thema's. Het kan gaan over de voorbereiding van de aanpassing van de wetgeving, het systematiseren van kennis, het uitwerken van samenwerkingsverbanden, het toepassen in concrete acties, het uitbreiden van samenwerkingsakkoorden, ...

1.1 BESTUURLIJKE HANDHAVING EN INFORMATIE-UITWISSELING: EEN ESSENTIEEL ONDERDEEL VAN DE INTEGRALE AANPAK VAN GEORGANISEERDE MISDAAD

Het volume, de verscheidenheid, de complexiteit en de snelle aanlevering van informatie uit interne en externe bronnen stelt de politie continu voor een uitdaging. De inzameling, integratie, uitwisseling en exploitatie van die informatie moeten immers op efficiënte wijze gebeuren. De geïntegreerde politie heeft nood aan een geïntegreerd platform waar bestuurlijke en gerechtelijke informatie alsook informatie uit open bronnen kan worden beheerd en verwerkt. Om echt te kunnen spreken van informatie-gestuurde politiezorg moet er bij elke stap binnen werkprocessen van de politie (strategisch, tactisch en operationeel) worden nagegaan welke informatie, beeldvorming, kennis en expertise nodig zijn om de juiste beslissingen te nemen. Eenmaal deze analyse is afgerond, zal het informatieproces geoptimaliseerd worden en vervolgens systematisch binnen elk werkproces worden doorgevoerd.

1.1.1 Bestuurlijke handhaving in een geïntegreerde en integrale aanpak

1.1.1.1 Bestuurlijke handhaving of aanpak als concept

Criminele organisaties functioneren als 'ondernemingen' die winst nastreven door middel van criminele activiteiten. Voor de uitvoering van hun activiteiten en het witwassen van crimineel geld zijn ze in meer of mindere mate afhankelijk van de samenleving. Zo maken verschillende criminele organisaties gebruik van commerciële structuren om hun criminele activiteiten te vergemakkelijken of te verdoezelen. Of wordt op illegale wijze verkregen geld in omloop gebracht in de legale economie, onder andere via het ontplooiën van economische activiteiten of door het geld te investeren in vastgoed. Maar ook voor de opslag van illegale goederen, voor huisvesting ... zijn criminele organisaties aangewezen op de samenleving.

De bestuurlijke aanpak richt zich op dit raakvlak tussen de criminele en de legale wereld. De aanwezigheid in de legale samenleving of de deelname aan activiteiten in de legale economie is

immers vaak onderworpen aan toezicht door of medewerking van de overheid (registratie, verlenen van verblijfstitels, verlenen van vergunningen ...). In die gevallen kunnen de gemeentelijke, provinciale en gewestelijke overheden ingrijpen en trachten te voorkomen dat criminele organisaties gebruik/misbruik maken van de legale infrastructuur. Het gebruik/misbruik van de legale infrastructuur door criminele organisaties raakt immers aan de integriteit van de overheid. Door het weigeren van een vergunning en het opleggen van bestuurlijke maatregelen en/of bestuurlijke sancties kan een overheid criminele activiteiten verhinderen.

Het aanpakken van de georganiseerde criminaliteit vereist een goed georganiseerde overheid. De overheid zal zich hierbij niet beperken tot een louter strafrechtelijke aanpak. Bij de voorkoming en bestrijding van georganiseerde criminaliteit is een belangrijke rol weggelegd voor diverse overheidspartners. Het bundelen van kennis en de optimale aanwending van de bevoegdheden van verschillende openbare besturen en administraties moeten leiden tot complementaire en mogelijk doeltreffendere strategieën in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Omdat de gevolgen van georganiseerde criminaliteit zich manifesteren op het lokale niveau, neemt het lokale bestuur een bijzondere plaats in. Een effectieve bestuurlijke aanpak vereist echter, naargelang het geval, de samenwerking tussen verschillende partners. De nadruk ligt op de samenwerking tussen de gerechtelijke, bestuurlijke en/of sociale, economische en fiscale diensten. Daarnaast kan afhankelijk van het criminele fenomeen ook worden samengewerkt met andere gewestelijke of federale administraties (zoals bijvoorbeeld de FOD Binnenlandse Zaken, de FOD Financiën, de FOD Economie, ...).

1.1.1.2 Informatie-uitwisseling als voorwaarde

De bestuurlijke handhaving en de bestuurlijke veiligheidsketen vormen, net als de strafrechtshandhaving en de strafrechtsketen, een volwaardig onderdeel van het integraal en geïntegreerd veiligheidsbeleid. De strafrechtelijke- en de bestuurlijke aanpak moeten elkaar versterken. De uitwisseling van informatie tussen de verschillende partners, met respect voor de privacywetgeving²², vormt dan ook een belangrijke succesfactor. Een degelijke informatie-uitwisseling en onderlinge afstemming tussen de partners moeten leiden tot effectieve interventiestrategieën. Het uiteindelijke doel is een integrale en geïntegreerde aanpak van een bepaald crimineel fenomeen en/of een specifieke dadergroep, met het accent op de eigen kernactiviteiten én volgens de eigen bevoegdheden. [KIV, M1]

²² Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, BS. 18 maart 1993.

1.1.2 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie zal bij de bestuurlijke handhaving zorgen voor:

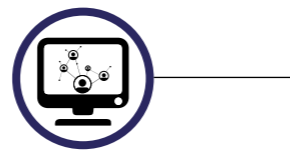
- verwerven van meer inzicht en het verder uitbouwen van expertise met betrekking tot de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit en dit aan de hand van concrete projecten;
- sensibiliseren, voorlichten en opleiden van het politiepersoneel met betrekking tot de mogelijkheden op het vlak van de bestuurlijke handhaving om de activiteiten van criminele organisaties te verhinderen;
- detecteren en melden van knelpunten op wetgevend vlak om de nodige wetgevende initiatieven uit te lokken vanuit de al opgebouwde expertise rond de bestuurlijke aanpak [KIV, M2];
- inventariseren van de concrete problemen waarmee men op het terrein wordt geconfronteerd bij de implementatie of de toepassing van bestuurlijke maatregelen, via de opvolging en begeleiding van verschillende projecten op lokaal vlak [KIV, M3];
- verlenen van steun aan overheden bij de implementatie van projecten inzake bestuurlijke aanpak.

DOELSTELLING 2: De federale politie zal vanuit haar expertise zorgen voor:

- meewerken aan een integraal beeld van de criminele (deel) processen waarop de diverse overheden kunnen inwerken, vanuit de specifieke expertise en kennis met betrekking tot een bepaald criminaliteitsfenomeen of criminele dadergroep;
- vervullen van een signaalfunctie met betrekking tot de kwetsbaarheid van legale sectoren die door polycriminele dadergroepen worden gebruikt om de illegale activiteiten te vergemakkelijken, dan wel om illegale activiteiten in die sector te ontplooiën;
- in samenspraak met diverse bestuurlijke overheden, bijdragen tot het uitwerken van maatregelen om te voorkomen dat bepaalde sectoren gebruikt/misbruikt worden voor het plegen/vergemakkelijken van criminele activiteiten.

DOELSTELLING 3: De lokale politie zal vanuit haar expertise zorgen voor:

- ontplooiën van de nabijheidspolitie en de daarmee gepaard gaande informatiecyclus;
- creëren van nieuwe vormen van synergie met andere diensten die bevoegdheden uitoefenen (zoals de inspectiediensten Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, de regionale sociale inspectiediensten, ...), om zo de capaciteit van de lokale politie op een verantwoorde manier in te zetten en samen met haar partners maatregelen treffen om de activiteiten van criminele ondernemers te (kunnen) verstoren²³;
- plegen van overleg met de gerechtelijke overheden en waken over een goede afstemming van de respectievelijk getroffen maatregelen.

1.2 INTERNET EN ICT ALS FACILITATOR VOOR CRIMINALITEIT, MAAR OOK VOOR VEILIGHEIDSHANDHAVING EN OPSPORING

Het internet is de laatste jaren explosief gegroeid, in het bijzonder met de ontwikkeling van de sociale media. Het internet is een ongeziene bron van informatie, een soepel en snel communicatiekanaal, een platform voor het ontwikkelen van commerciële activiteiten en het aanbieden van goederen en diensten, een onuitputtelijke voorraad van muziek, film en andere ontspanning en zoveel meer.

De keerzijde van de toenemende mogelijkheden van het internet is dat steeds vaker misbruik van de digitale wereld wordt gemaakt om een brede waaier van criminele daden te plannen en uit te voeren. Het internet vergemakkelijkt immers vele vormen van criminaliteit. Drugs, namaak en andere illegale producten worden aangeboden via internet, net zoals beelden van seksu-

eel misbruik van minderjarigen. De lokale politie registreert een toenemend aantal klachten ingevolge afpersing door middel van 'ransomware'²⁴. Criminele groeperingen van allerlei slag gebruiken het om te communiceren of hun criminele gelden te versluizen door gebruik te maken van virtuele munten. Terroristische groeperingen gebruiken internet om propaganda te publiceren en nieuwe leden te rekruteren. Kortom, het internet is een facilitator die transversaal door criminaliteitsfenomenen heen loopt. Het gebruik van het internet als (faciliterend) instrument voor het plegen van misdrijven is, het spreekt voor zich, een uitdaging voor de gehele maatschappij en in het bijzonder voor de rechtshandhaving. De alomtegenwoordigheid van internet noodzaakt een cultuurwijziging betreffende orde- en rechtshandhaving.

De innovatieve technologische ontwikkelingen, al dan niet via het internet, en de informatie die via de nieuwe communicatiekanalen kan worden geraadpleegd, bieden op het vlak van opsporing en vervolging ook ongekennde mogelijkheden, dit alles uiteraard binnen het wettelijke kader. Daarenboven is innovatie meer dan

alleen een technische verbetering. Innovatie is het stimuleren van mensen om nieuwe ideeën om te zetten in meerwaarde. Internet, innovatie en nieuwe technologieën zijn dus niet alleen een bedreiging maar ook een opportuniteit voor de criminaliteitsbestrijding en de veiligheidshandhaving (vb. door een permanente bewaking, in reële tijd, van bepaalde sociale media). Het organiseren van het delen van kennis en expertise m.b.t. het gebruik van nieuwe technologieën bij het politiewerk dient ons toe te laten om op een tijdige en efficiënte manier te reageren op nieuwe tendensen. Er bestaat tevens behoefte aan het optimaliseren van het gebruik van sociale media bij de diverse politionele functionaliteiten. Internet is daardoor niet langer het gespecialiseerde en exclusieve werkterrein van de federale politiediensten en federale en regionale *Computer Crime Units*, ook van de lokale politie wordt in toenemende mate een verhoogde aandacht gevraagd voor deze evolutie en dient zij in te staan voor vaststellingen en onderzoeken. Deze respons vergt uiteraard de nodige investeringen in hardware, software en opleidingen.

²³ Ministeriële omzendbrief van 1 december 2006 houdende richtlijnen tot het verlichten en vereenvoudigen van sommige administratieve taken van de lokale politie, BS 29 december 2006.

²⁴ Ransomware is een chantagemethode op internet. Malafide organisaties blokkeren een computer door het plaatsen van een malware. De gebruiker wordt nadien geld gevraagd om de computer te bevrijden.

1.2.1 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

DOELSTELLING 1: Aandacht hebben voor preventie m.b.t. veilig internetgebruik. (zie doelstelling 1 bij 2.5 Cybercrime en cybersecurity).

DOELSTELLING 2: Ontwikkelen van een permanent strategisch beeld. In samenwerking met relevante partners binnen de overheid, maar ook binnen de private sector, zoals internetproviders, bijdragen tot het vormen van een permanent strategisch beeld van de uitdagingen op veiligheids- en rechtshandningsvlak, met inbegrip van de nieuwe technologieën en toepassingen die het internet als zeer snel evoluerende en veranderende omgeving biedt.

DOELSTELLING 3: Inzetten op het beter online detecteren van misdrijven. [KIV]

Opsporen van criminele feiten, met inbegrip van voorbereidende activiteiten en activiteiten die een gevaar inhouden voor de openbare orde, opsporen en identificeren van de daarbij betrokken personen, de bewijzen ervan verzamelen en veilig stellen en de toegang tot de geïdentificeerde inhoud beletten, eventueel door deze te laten verwijderen.

DOELSTELLING 4: De geïntegreerde politie zal binnen haar IT-ontwikkelingen investeren in de virtuele toegankelijkheid van de burger ten aanzien van de politie (vb. signaleren van verdachte handelingen bij woninginbraak). Hiervoor zal eerst een visie ontwikkeld worden door de geïntegreerde politie, in overleg met externe partners, omtrent het online melden en aangeven van bepaalde misdrijven, waarbij de maximale integratie van bestaande systemen en een maximale gebruiksvriendelijkheid voor de burger nagestreefd worden. [KIV, M5]

DOELSTELLING 5: Permanent evalueren van het wettelijk kader en technische procedures. [KIV]

Permanent de wettelijke en technische procedures evalueren in het licht van de snel veranderende omgeving van het internet en de nieuwe mogelijkheden die zich aandienen. Hieruit de nodige voorstellen doen om het arsenaal aan middelen zo snel mogelijk mee te laten evolueren. In het bijzonder zal aandacht aan de bijzondere opsporingsmethoden en de interceptie van communicatie op het internet worden besteed.

DOELSTELLING 6: Organiseren van voortgezette opleidingen en bijscholingen. [KIV]

Omgaan met en opsporingen op internet dienen als opleidingsmodules geïntegreerd te worden in de basisopleiding en voort-

gezette opleidingen van alle politieambtenaren. De medewerkers die actief zijn in het domein van de internetpatrouille en internetrecherche zullen bijkomende mogelijkheden krijgen om zich regelmatig bij te scholen en de nodige competenties te ontwikkelen alsook bij te dragen aan de ontwikkeling van nieuwe opleidingen in samenwerking met binnen- en buitenlandse overheidsdiensten en private partners.

1.3 IDENTITEITSBEPALING, IDENTITEITSFRAUDE EN DOMICILIEFRAUDE

1.3.1 Identiteitsbepaling en identiteitsfraude

Identiteitsfraude is een crimineel fenomeen waarover sinds vele jaren regelmatig wordt gesproken. De omvang van het fenomeen is evenwel moeilijk in te schatten omdat er tot op heden geen algemeen aanvaarde definitie van dit type fraude bestaat. De betoelgeling van identiteitsfraude berust hoofdzakelijk op het aanwenden van de artikelen van het Strafwetboek die namaak of vervalsing van identiteitsdocumenten en valse naamdracht bestraffen.

Identiteitsfraude is dus geen op zichzelf staand crimineel fenomeen. Het fenomeen is transversaal. Het gaat altijd gepaard met andere fenomenen zoals illegale immigratie, mensenhandel, sociale fraude, oplichting, terrorisme, enz.

Hoewel er uitzonderingen bestaan, is het duidelijk dat de meeste gevallen van identiteitsfraude uitgevoerd worden door gebruik te maken van een authentiek, nagemaakt of vervalst identiteitsdocument, reisdocument of document van de burgerlijke stand.

Overwegende dat identiteitsfraude een keten is waarvan het verkrijgen van het fysieke document de essentiële en laatste schakel is, kan worden gesteld dat de situatie de voorbije 15 jaren in België enorm geëvolueerd is. Voorheen berustte de identiteitsfraude voornamelijk op nagemaakte of vervalste documenten van middelmatige kwaliteit.

Het fenomeen is geëvolueerd: enerzijds naar een almaar frequenter gebruik van frauduleus verworven authentieke documenten en naar de techniek van de 'lookalike', en anderzijds naar het gebruik van professioneel vervalste of nagemaakte documenten.

Veel rechten en plichten zijn rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden met de identiteit van een persoon. De overheid gebruikt de identiteit als referentie voor haar contacten met de burger. Vandaar dat de bepaling van de identiteit niet zonder belang is. In deze bepaling kunnen wellicht verschillende niveaus worden onderscheiden. De nieuwe technologische mogelijkheden (vingerafdruk, biometrie, ...) kunnen hierbij een rol spelen, maar het zal vooral zaak zijn het kader vast te leggen.

De documenten bevatten almaar meer fysieke en elektronische beveiligingen, waardoor het belangrijk is om de nodige controle-instrumenten (vb. mobiele scanlezer) ter beschikking te stellen aan de eerstelijnsdienstverleners en de administraties die rechtstreeks in contact komen met de burger.

Het is derhalve belangrijk om lokaal te kunnen beschikken over de nodige *knowhow* in verband met valse of vervalste identiteitsdocumenten. Het steeds toenemende aantal nationaliteiten waarmee zelfs de meest landelijke gemeenten worden geconfronteerd, vergt een toenemende kennis van verschillende soorten identiteitsdocumenten. Informatiestromen die toelaten de deskundigheid en ervaring van een aantal gespecialiseerde federale politiediensten te laten doorstromen naar het lokale niveau zijn dan ook belangrijk.

1.3.1.1 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

1.3.1.1.1 Beeldvorming

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie zal een eenvormige politionele definitie van identiteitsfraude aannemen op basis van de definitie van de federale *Task Force* 'Preventie en bestrijding van identiteitsfraude' en zal de vergaring van kwalitatieve en kwantitatieve politionele gegevens op basis hiervan bepalen teneinde zich een betrouwbaar beeld van het fenomeen te vormen. [KIV, M11]

DOELSTELLING 2: De federale politie zal de ontwikkeling van Braingate II voltooiën, de gespecialiseerde gegevensbank van valse en vervalste documenten, om de operationele registratie en coördinatie van de gevallen van identiteitsfraude mogelijk te maken. [KIV, M9]

1.3.1.1.2 Preventie

DOELSTELLING 3: De federale politie zal als lid van de federale *Task Force* 'Preventie en bestrijding van identiteitsfraude' bijdragen aan de voortdurende verbetering en beveiliging van de fysieke veiligheid van de identiteits- en reisdocumenten en van de afgifteprocedures om de identiteitsketen zoveel mogelijk te beveiligen. [KIV, M7]

DOELSTELLING 4: De federale gerechtelijke politie zal de politieopleiding inzake identiteitsfraude in het algemeen en documentaire fraude in het bijzonder eenvormig maken, in coördinatie met alle betrokken actoren, teneinde de kennis hierover bij de lokale en federale politieambtenaren te verbeteren.

DOELSTELLING 5: De federale politie zal als lid van de federale *Task Force* 'Preventie en bestrijding van identiteitsfraude' meewerken aan informatiesessies voor externe publieke en private partners om hun kennis over identiteitsfraude te verbeteren. [KIV, M6]

DOELSTELLING 6: De geïntegreerde politie zal haar informatiepositie verbeteren inzake gevallen van identiteitsfraude en domiciliefraude door het verkrijgen van een ruimere geïnformateerde toegang tot het Rijksregister. [KIV, M1]

DOELSTELLING 7: De federale gerechtelijke politie zal zorgen voor een doeltreffende verspreiding van de niet-operationele informatie in verband met identiteitsfraude teneinde de lokale en federale politieambtenaren en de administraties die rechtstreeks in contact komen met de burger in een betere positie te brengen om fraudegevallen op te sporen. [KIV, M8]

1.3.1.1.3 Repressie

DOELSTELLING 8: De geïntegreerde politie zal, reactieve en proactieve onderzoeken opstarten naar de vervaardiging en handel in valse en vervalste documenten om de dadergroepen die actief zijn in dit fenomeen te destabiliseren.

DOELSTELLING 9: De geïntegreerde politie zal de invoering in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) van verloren of gestolen identiteits- en reisdocumenten verbeteren en zal die informatie snel en volledig exporteren naar de internationale gegevensbanken om ervoor te zorgen dat die documenten worden onderschept in geval van een controle.

DOELSTELLING 10: De federale politie zal als lid van de federale *Task Force* 'Preventie en bestrijding van identiteitsfraude' meewerken aan de verbetering van de operationele informatiestroom tussen de geïntegreerde politie, de parketten en de betrokken administraties, met inachtneming van de bestaande regelgeving, om de coördinatie van de bestrijding van het fenomeen identiteitsfraude te verbeteren. [KIV, M13]

1.3.2 Domiciliefraude

Domiciliefraude vormt voor talrijke fenomenen een onmisbaar element in het criminele proces. Voor sociale fraude, witwassen of mensensmokkel bijvoorbeeld zijn fictieve domiciliëringen van natuurlijke personen of rechtspersonen absoluut nodig.

De geïntegreerde politie moet aan de hand van een kwaliteitsvol woonstonderzoek de realiteit nagaan van de hoofdverblijfplaats van een persoon en alle organisatorische maatregelen nemen zodat de verblijfstoestand van de in de bevolkingsregisters ingeschreven bewoners op permanente wijze kan worden verbeterd. Dit is bij uitstek een domein waarin de lokale politie een grote rol kan spelen door de opsporing van valse domiciliëringen, aangifte aan de bevoegde overheden (gemeenten), aan de hulpverleningsdiensten en aan de gewestelijke (woninginspectiediensten) of federale controlediensten (sociale wetten, RVA enz.).

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie zal de bepalingen uitvoeren van de COL 17/2013 betreffende de strijd tegen de sociale fraude ten gevolge van fictieve domiciliëringen.

1.4 BUITGERICHTE AANPAK

Er worden tal van criminele feiten gepleegd om illegale inkomsten te verwerven. De systematische recuperatie van de wederrechtelijke vermogensvoordelen heeft dus een rechtstreekse impact op een van de drijfveren van de criminelen.

Buitgerichte aanpak van misdrijven is een taak voor alle geleidingen van de geïntegreerde politie. Verschillende politiezones

hebben al actieplannen inzake het bevorderen van het financieel rechercheren, onder meer door het oprichten van plukteams²⁵. Buitgerichte aanpak van misdrijven geeft de daders een belangrijk signaal dat misdaad niet loont, maar laat ook toe om de gerechtskosten geheel of ten dele te financieren en de slachtoffers te vergoeden. Het betreft derhalve niet alleen een efficiënte manier van werken, maar ook een slachtoffergerichte aanpak.

1.4.1 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

1.4.1.1 Beeldvorming

DOELSTELLING 1: Illegaal verkregen vermogensvoordelen kunnen worden ondergebracht in vennootschapsstructuren waarbinnen andere vennootschappen als bestuurders en/of aandeelhouders actief zijn. In dit kader wordt verwezen naar de uitvoering van 4de richtlijn AML/CFT waar wordt voorzien in een oprichting van een register van de effectieve economische begunstigen van de vennootschapsstructuren en van de juridische entiteiten (Zie ook KIV punt 3.4. M1). Bovendien zal onderzocht worden hoe een aantal actoren, waaronder de politiediensten, zoals voorzien in de 4de richtlijn AML/CFT, toegang kunnen hebben tot dat register. De federale politie zal dan een informatieprocedure voor dat register implementeren. [KIV, M1]

DOELSTELLING 2: De federale politie zal de beschikbare instrumenten op het vlak van informatica en statistieken van de geïntegreerde politie moderniseren, met inbegrip van de instrumenten van de internationale samenwerking.²⁶ [KIV, M2]

DOELSTELLING 3: De federale gerechtelijke politie zal actief zijn in de bestrijding van nationale en internationale corruptie. Specifiek met betrekking tot een buitgerichte aanpak wordt in de KIV de nadruk gelegd op een transversale aanpak van specifieke fenomenen van economisch-financiële criminaliteit, waaronder corruptie van Belgische, internationale of buitenlandse ambtenaren.

DOELSTELLING 4: Uit de recente evaluaties van de toepassing van internationale verdragen en overeenkomsten is gebleken dat de beeldvorming omtrent het fenomeen corruptie voor problemen zorgt. In dit kader zal de federale gerechtelijke politie de beeldvorming omtrent het fenomeen corruptie verbeteren, door naast de politionele gegevens de gegevens die bij andere departementen beschikbaar zijn, te integreren.

1.4.1.2 Preventie

Naast het belang van een goede beeldvorming, heeft de wetgever in de strijd tegen witwassen al vroeg een preventie stelsel uitgebouwd, dat in de voorbije jaren doeltreffend is gebleken bij het ontnemen van illegale vermogens. Dit preventief systeem wordt verder aangescherpt.

DOELSTELLING 5: De federale politie zal het wettelijke mechanisme dat de geïntegreerde politie toelaat om spontaan nuttige informatie aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) over te maken²⁷, opnemen in de opleiding van de gerechtelijke politie inzake de strijd tegen witwassen en de financiering van terrorisme²⁸, alsook de interventiegebieds terrein in die zin updaten. [KIV, M5]

1.4.1.3 Repressie

DOELSTELLING 6: De geïntegreerde politie zal door het gebruik van 'datamining' en nieuwe opsporingsmethoden de pakkans verhogen. De Bijzondere Belastinginspectie sinds 2000 en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) sinds 2010, hebben samen met de federale gerechtelijke politie in de schoot van de tussen hen opgerichte gemengde ondersteuningseenheden fiscale of sociale fraude, bestaande uit respectievelijk fiscale ambtenaren

of sociale inspecteurs en uit politieambtenaren, een uitstekende ervaring met 'datamining'.

Aan de hand van de hun ter beschikking gestelde tools en databases selecteren zij middels 'datamining' op basis van criteria zoals *modus operandi* of de omvang van de fiscale of sociale fraude, een aantal dossiers waaraan prioriteit moet worden gegeven. Wanneer 'een dergelijk dossier wordt geselecteerd, wordt de beschikbare politionele informatie afzonderlijk toegevoegd, in samenspraak met de federale en gewestelijke fiscale of sociale administraties en conform de geldende wettelijke procedures, met het oog op een beslissing door het openbaar ministerie. Deze succesvolle multidisciplinaire (en dus transversale) aanpak van economisch-financiële criminaliteit middels 'datamining' moet worden bestendigd en uitgebreid naar de strijd tegen witwassen, de financiering van terrorisme²⁹ en andere verticale fenomenen. De federale politie zal de mogelijkheden bestuderen en hierover verslag uitbrengen. [KIV, M8]

DOELSTELLING 7: De geïntegreerde politie zal de pakkans verhogen, zowel in de strijd tegen witwassen als in de strijd tegen de financiering van terrorisme³⁰, bijvoorbeeld via een verbeterde toegang tot financiële data. De geïntegreerde politie zal (via de gerechtelijke overheden) in real time toegang hebben tot de databank met de gegevens van bankrekeningen: het centraal aanspreekpunt, beheerd door de Nationale bank van België. [KIV, M9]

²⁵ Een plukteam is verantwoordelijk voor de inventaris van het crimineel vermogen met oog op een inbeslagname.

²⁶ Dit maakt het voorwerp uit van aanbeveling 33 van de Financiële actiegroep 2012 in het kader van de strijd tegen witwassen en de financiering van terrorisme, met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

²⁷ Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, BS 9 februari 1993.

²⁸ Met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

DOELSTELLING 8: In de strijd tegen corruptie is het antwoord van de politie al te vaak louter reactief. Zoals in de KIV wordt benadrukt, worden de activiteiten van criminele organisaties door nationale en internationale corruptie gefaciliteerd. Dit laat hen toe hun illegale activiteiten/producten te ontwikkelen waarmee ze illegale vermogensvoordelen verwerven. Hiervan moet worden uitgegaan om een innovatieve aanpak te ontwikkelen, gebaseerd op betrouwbare indicatoren en technieken van datamining, met als hoofddoel de bestrijding van het fenomeen corruptie via de geldstromen.

De federale politie en in het bijzonder de federale gerechtelijke politie zal een dynamische, proactieve en transversale aanpak van het fenomeen corruptie ontwikkelen, gebaseerd op het concept van *Intelligence Led Policing* door: [KIV, M10]

- het partnerschap met de CFI te bevorderen om samen met dit orgaan een reeks 'indicatoren' te bepalen voor een doeltreffende opsporing van verdachte geldstromen die verband houden met het fenomeen corruptie;
- de wettelijke mogelijkheid te bestuderen om de administratieve gegevens over buitenlandse werken, leveringen en diensten door in België gevestigde bedrijven, die bij de federale departementen en de deelstaten beschikbaar zijn, te kruisen met de gegevens van de geïntegreerde politie;
- snel beslag te leggen op illegale vermogens die via datamining werden opgespoord en de financiële misdrijfanalysetechniek toe te passen om de onderzoekstermijnen in te korten.

DOELSTELLING 9: Systematisch nagaan van de mogelijkheden om bij misdrijfvormen met het oog op verrijking alsook in het kader van de financiering van terrorisme³¹, een financieel onderzoek in te stellen naar het financiële vermogen van de dader. [KIV, M11]

DOELSTELLING 10: Systematisch nagaan van de mogelijkheden om, eventueel via 'plukteams', bewarend beslag te leggen (desgevallend bij equivalent) op de roerende en onroerende vermogensvoordelen die illegaal werden verkregen, die werden witgewassen of die het gevolg zijn van de financiering van terrorisme³², met het oog op de verbeurdverklaring ervan. [KIV, M12]

DOELSTELLING 11: Bestendigen en uitbreiden van vormen van actuele samenwerking en informatieuitwisseling, met zowel de federale als gewestelijke administraties. In de loop der jaren werden er tussen de partners samenwerkingsverbanden afgesloten (vb. protocol ernstige en georganiseerde sociale fraude, protocol fiscale fraude ...), werden tussen de ketenpartners processen ingevoerd om de acties beter op elkaar af te stemmen, werd de uitwisseling van informatie vergemakkelijkt door het inzetten van verbindingsofficieren (vb. vanuit de politie en/of de fiscus bij het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV), de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), de Kansspelcommissie ...), werden fiscale ambtenaren ter beschikking gesteld van het openbaar ministerie en de geïntegreerde politie. Deze praktijken dienen te worden bestendigd en waar nodig zelfs uitgebreid. De geïntegreerde politie voorziet in de bij wet bepaalde maximumcapaciteit aan verbindingsofficieren door de aanwijzing van twee verbindingsofficieren bij de CFI en vier verbindingsofficieren bij het COIV³³. Hiermee worden een betere coördinatie van de actie van de politie en van haar partners mogelijk. Tevens vergemakkelijkt dit de informatie-uitwisseling alsook zorgt het voor een integrale en geïntegreerde aanpak van fraude, witwassen en financiering van terrorisme³⁴. [KIV, M14]

DOELSTELLING 12: Intensifiëren van het gebruik van de gegevens die de CFI aan de verschillende componenten van de geïntegreerde politie bezorgt, dit in het kader van de strafrechtelijke onderzoeken, bij de uitvoering van de strafrechtelijke veroordelingen (verbeurdverklaringen) en in de strijd tegen de fiscale fraude, witwassen en de financiering van terrorisme³⁵. [KIV, M15]

DOELSTELLING 13: Beter beheersen van doorlooptijden: op het vlak van het recherchemanagement bestaat de noodzaak om de doorlooptijden van de politionele onderzoeken beter te beheersen, teneinde binnen een redelijke termijn feiten van economische, financiële en fiscale criminaliteit, alsook van leefmilieucriminaliteit, met inbegrip van witwassen, omkoping met zowel nationale als internationale dimensie³⁶ en financiering van terrorisme³⁷, te onderzoeken en voor de rechter te brengen. [KIV, M16]

³¹ Met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

³² Ibid.

³³ Artikel 19, wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties, BS 2 mei 2003.

³⁴ Met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

³⁵ Met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

1.4.1.4 Nazorg

Met het oog op efficiëntie en effectiviteit enerzijds en een optimaal beheer van de capaciteit en de middelen anderzijds, is het belangrijk dat de gerechtelijke beslissingen inzake strafonderzoeken daadwerkelijk worden geïmplementeerd (uitvoering van de straffen en maatregelen). Een aantal van de bestaande processen kunnen nog effectiever worden gemaakt.

DOELSTELLING 14: Bijdragen aan het verhogen van de effectiviteit van de inningsprocedures voor zaken waarin de verbeurdverklaring werd uitgesproken door de hoven en rechtbanken. Effectieve inning van de opgelegde geldboetes, met toepassing van de compensatie op fiscale en andere tegoeden. [KIV, M17]

DOELSTELLING 15: Uitvoeren van een strafuitvoeringsonderzoek in hoofde van de (schijnbaar) onvermogene veroordeelde alsook bij derden van wie wordt vermoed dat zij het wederrechtelijke vermogen hebben geheeld. [KIV, M18]

DOELSTELLING 16: Waarborgen van de toegang tot de gegevens over de verboden, zoals beschreven in het KB nr. 22 van 24 oktober 1934³⁸, die in het Centraal Strafregister geregistreerd zijn, en deze aan de ANG koppelen om na te gaan of het verbod wordt nageleefd en de eventuele schending ervan vast te stellen. [KIV, M19]

DOELSTELLING 17: Deelnemen als federale gerechtelijke politie aan het overleg om een verantwoordelijke overheid aan te wijzen voor de opvolging van de specifieke financiële sancties verbonden aan het terrorisme en de financiering van terrorisme (bevrozing van tegoeden), uitgesproken door de Verenigde Naties en de Raad van de Europese Unie.³⁹ Dit maakt het voorwerp uit van aanbeveling 6 van de Financiële actiegroep.

³⁶ COL 12/2010 inzake de strijd tegen gerechtelijke achterstand, de beheersing en bewaking van het gerechtelijk onderzoek en de doorlooptijden en COL 11/2015 betreffende omkoping.

³⁷ Met inbegrip van de financiering door kunstzwendel.

³⁸ KB nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, BS 27 oktober 1934.

³⁹ Wet van 13 mei 2003 inzake de tenuitvoerlegging van de beperkende maatregelen die genomen worden door de Raad van de Europese Unie ten aanzien van Staten, sommige personen en entiteiten, BS 16 juni 2003.

1.5 INTERNATIONALE SAMENWERKING TEGEN DE VEILIGHEIDSFENOMENEN OP BESTUURLIJK EN STRAFRECHTELIJK VLAK

Politiewerk is vandaag de dag niet meer denkbaar zonder internationale politiesamenwerking. Dit geldt zowel voor beleid op strategisch niveau als voor internationale operaties en acties op het terrein. De buurlanden Frankrijk en Nederland en landen zoals Turkije, Marokko en het Verenigd Koninkrijk zijn momenteel met enige voorsprong de belangrijkste partnerlanden voor België in de internationale politiesamenwerking. Bovendien zorgt de samenwerking met de klassieke kanalen van Europol en Interpol voor een efficiënte en meer gerichte aanpak van hedendaagse criminaliteitsvormen.

1.5.1 Internationale samenwerking als onmisbare component

De toenemende internationalisering van de criminaliteit, en dus op inherente wijze ook van het politiewerk, is ongetwijfeld één van de belangrijkste tendensen van de laatste jaren. Tijdens het voorbije jaar is echter duidelijk geworden dat ook de internationale gebeurtenissen en de geopolitieke problemen steeds vaker een rechtstreekse impact hebben op het Belgische politiewerk, en bij uitbreiding op alle niveaus van het functioneren van de Belgische overheden, zowel op lokaal, gewestelijk als federaal vlak.

Door de mondiale technologische interconnectiviteit en de toenomen mogelijkheden op het vlak van wereldwijde communicatie in real time, krijgen actuele kwesties en crisissituaties al snel een globaal karakter. De migratieproblematiek en terroristische dreigingen en aanslagen zijn uiteraard de twee meest in het oog springende voorbeelden, in die mate zelfs dat de aandacht wat wordt afgewend van andere vormen van internationaal georganiseerde criminaliteit.

Hoe dan ook, internationale samenwerking is, nog meer dan voorheen, een absoluut onmisbare component geworden bij de voorkoming van en de strijd tegen georganiseerde criminaliteit en terrorisme. Tegelijk vraagt deze internationalisering ook om een bredere expertise en een bredere internationale oriëntatie van de politiewerkzaamheden. Internationale politiesamenwerking krijgt steeds meer haar plaats in de dagelijkse politiepraktijk. Dit betekent ook dat wij ons in die zin moeten organiseren, niet alleen op het vlak van processen en procedures, maar ook op het vlak van opleiding en communicatie. Ook qua analyse en beeldvorming zal in de toekomst korter op de bal moeten worden gespeeld. Bovendien is België een hotspot binnen dit gebeuren door de centrale geografische ligging en de aanwezigheid van internationale en Europese organisaties en instellingen. De krachtinspanningen om hierop met alle actoren van de veiligheidsketen een geïntegreerd en integraal antwoord te bieden, moeten daarvoor hun vertaalslag krijgen op de verschillende niveaus: nationaal, in relatie met de buurlanden, Europees (inclusief Schengen) en mondiaal. Dit start vaak al met het accuraat opvolgen en deelnemen aan het internationale en Europese besluitvormingsproces, de overlegstructuren en reeds bestaande samenwerkingsverbanden die tot stand werden gebracht met de buurlanden (Benelux-overleg, strategische en operationele over-

legstructuren met Frankrijk, Nebedeagpol⁴⁰...) en de concrete implementatie en verwezenlijking ervan op nationaal niveau. Dit alles heeft tot doel om aan de hand van nieuwe regelgevende instrumenten en bijkomende technische mogelijkheden en samenwerkingsverbanden, niet in het minst op het vlak van de internationale informatie-uitwisseling, zowel het voorkomen van bepaalde scenario's als de operationele slagkracht te verbeteren. Ten slotte is het voorzien in een daadkrachtig en een goed gelokaliseerd netwerk van politiemensen in het buitenland om dit alles te ondersteunen, en om de relaties en samenwerking met zogenaamde relevante derde landen te garanderen, een niet onbelangrijke factor hierbij.

De lokale politiediensten in de grensstreek moeten continu relaties onderhouden met hun collega's uit de buurlanden. Deze rechtstreekse contacten kunnen immers de snelheid van de interventie en het onderzoek met betrekking tot de bendes op het grondgebied faciliteren. De lokale politiediensten zijn tevens nadrukkelijk betrokken bij de uitvoering van instrumenten als het Akkoord van Schengen, het Verdrag van Prüm en het Akkoord van Doornik II. Een goede opleiding van de politieambtenaren in de grensstreek maakt het mogelijk procedureproblemen te vermijden. De planning en uitvoering van gezamenlijke patrouilles

en operaties zijn immers van essentieel belang voor de zichtbaarheid van het gemeenschappelijke werk bij de bevolking. Het organiseren van een optimale terugkoppeling van informatie over de fenomenen en hun betrokkenen (en tijd/plaats-routes) naar het lokale niveau kan bijdragen tot een efficiëntere benadering van een aantal (grensoverschrijdende) fenomenen.

Tevens kan de lokale politie zich inschrijven in grensoverschrijdende – al dan niet in oprichting zijnde – veiligheidsclusters. Zij zijn daarom volwaardige partner in de Benelux politiesamenwerking en de overlegstructuren langs de Franse grens. Tot slot zal de lokale politie maximaal inspelen op de opportuniteiten van financiering die de EU biedt (vb. *H2020-Funding* e.a.). Dit in nauw overleg met de federale politie die hen daaromtrent van de nodige expertise voorziet en de projectaanvragen ten gunste van de geïntegreerde politie coördineert.

1.5.2 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

1.5.2.1 Op Belgisch niveau

DOELSTELLING 1: Verderzetten van het sensibiliseren, voorlichten en opleiden van politiepersoneel met betrekking tot de instrumenten en mogelijkheden op het vlak van Europese en internationale politiesamenwerking via het verhogen van het huidige opleidingsaanbod, door:

- actualiseren van de referentiebrochure voor de basisopleiding;
- actualiseren van de opleidingen inzake internationale politiesamenwerking binnen alle andere opleidingen (officieren, directiebreve, leidinggevend) en het organiseren van doelgerichte opleidingen en informatiesessies rond specifieke domeinen binnen de internationale politiesamenwerking;
- deelnemen van de Belgische politie aan gerenommeerde internationale opleidingen (Pearls, Columbus), waarbij ook voor de officieren van de lokale politie het belang van dergelijke opleidingen is toegenomen, teneinde de samenwerking te verhogen en kennis te nemen van de nieuwste politiestrategieën;
- uitbouwen van een kennisnetwerk 'internationale politiesamenwerking' met deelname van de centrale en gedeconcentreerde diensten van de federale politie;
- verstrekken van informatie over nieuwe instrumenten en mogelijkheden inzake internationale politiesamenwerking aan de leden van de geïntegreerde politie op een transparante en gebruiksvriendelijke manier via uitgaven, brochures en intranet- en internetsites.

DOELSTELLING 2: Actualiseren van de regels en het gebruik van de kanalen voor de internationale uitwisseling van informatie door de politie ("kanaalkeuzemodel"), rekening houdend met de nieuwe wet- en regelgeving ter zake.

DOELSTELLING 3: Ter beschikking stellen van de internationale informatie op gedeconcentreerd en lokaal niveau, door:

- verlenen van toegang tot de Interpol Nominals-database aan de gedeconcentreerde diensten en de lokale politie via de tweede fase van het project FIND-applicatie (*Fixed Interpol Network Database*);
- opzetten van een praktijkgemeenschap rond internationale informatie-uitwisseling (IPI) en internationale signaleringen (in het verlengde van het project IPI@AIK) om de processen en procedures dienaangaande nog beter op elkaar af stemmen. Een nog beter gebruik van de bestaande mogelijkheden en applicaties realiseren, o.a. door het verder optimaliseren van de 'Prüm-toepassingen', en het ter beschikking stellen van de SIENA-applicatie aan alle Communicatie- en Informatiediensten van de arrondissementen (SICAD's) en centra voor politie- en douanesamenwerking;
- reorganiseren van het *Single Point of Contact* binnen de federale politie, gericht op het bieden van expliciete meerwaarde en kwaliteitscontrole.

1.5.2.2 Op het niveau van de buurlanden

DOELSTELLING 4: Optimaliseren van de concrete operationele grensoverschrijdende samenwerking met de buurlanden, door:

- herzien en actualiseren van het Benelux-politiesamenwerkingsverdrag van 2004 in samenwerking met Nederland en Luxemburg;
- onderzoeken van de mogelijkheden van een eventuele wettelijke regeling met Nederland (en Luxemburg) die toelaat dat politieambtenaren van het ene land eenvoudige onderzoeksdaden, die geen dwangbevel vereisen, kunnen stellen op het grondgebied van het andere land, en dit via de werkgroep grensoverschrijdende opsporing op Benelux-niveau;
- afsluiten van een nieuw bilateraal akkoord met Duitsland ter herziening en actualisatie van het bilateraal verdrag van 27 maart 2000;

⁴⁰ Samenwerkingsverband tussen de politiediensten in het grensgebied van de Euregio Maas-Rijn.

- opzetten of optimaliseren van structurele overlegorganen voor operationele samenwerking in de Belgisch-Franse grensstreek conform de overlegstructuur op Benelux-niveau;
- versterken van de operationele samenwerking met het VK via de implementatie van o.a. het ophanden zijnde geactualiseerde Eurostar-verdrag, en het actieplan volgend op het *Joint Ministerial Statement on improving border security at ports and countering organised immigration crime*;
- onderzoeken van de mogelijkheden tot herziening van de WPA teneinde te voorzien in een homogeen pakket aan bevoegdheden voor buitenlandse politieambtenaren die deelnemen aan een grensoverschrijdende actie op Belgisch grondgebied.

DOELSTELLING 5: Optimaliseren van de informatie-uitwisseling met de buurlanden, door:

- implementeren van het communicatiekanaal voor internationale informatie-uitwisseling SIENA binnen de centra voor politie- en douanesamenwerking van Nederland, Frankrijk en Luxemburg, en dit in samenwerking met de betrokken landen;
- implementeren van een functionaliteit analyse binnen de centra voor politie- en douanesamenwerking, afhankelijk van de beschikbare personeelscapaciteit, teneinde grensoverschrijdende analyses te kunnen realiseren en een criminaliteitsbeeld voor de grensstreek te kunnen ontwikkelen;
- uitwerken van efficiënte procedures voor een vlotte internationale uitwisseling van gegevens met het oog op het optimaliseren van de inzet van systemen voor *Automatic Number Plate Recognition (ANPR)* op basis van relevante daaraan gekoppelde gegevensbestanden;
- opzetten van een pilootproject met Nederland betreffende de wederzijdse toegang tot elkaars nationale databanken, ter uitbreiding van de mogelijkheden die reeds worden geboden door de Prüm-Raadsbesluiten.

1.5.2.3 Op het niveau van de Europese Unie en de Schengen-ruimte

DOELSTELLING 6: Verder ontwikkelen, onderhouden, organiseren en beheren van de relaties met de Europese agentschappen (Europol, Eurojust, Frontex), de Europese raads werkgroepen en andere Europese fora actief in het raam van de politionele en justitiële samenwerking teneinde mee te wegen op de besluit-

vorming over Europese regelgeving en deze nadien te kunnen implementeren op nationaal niveau, door:

- optimaal (en uniform) gebruiken van de signaleringsmogelijkheden van het *Schengen Information System* en de follow-up;
- gemeenschappelijk aanpakken van de controles aan de buitengrenzen (ook van EU-onderdanen in het licht van de strijd tegen *Foreign Terrorist Fighters* en terrorisme) en gerichte controles volgens gemeenschappelijke standaarden;
- invoeren van een systeem voor de verzameling en geproportioneerde⁴ verwerking van de Passenger Name Records gegevens;
- hanteren van de toekomstige *'smart borders'*;
- maximaal delen van informatie met Europol en de participatie in de EMPACT-projecten in het kader van de Belgische bijdrage aan de Europese beleidscyclus en de informatiestroom naar de databases en *focal points*;
- integreren van de internationale en Europese dimensie van de veiligheidsaspecten rond het internet, dataretentie, elektronisch bewijs en zodra van toepassing ook het Europees onderzoeksbevel.

DOELSTELLING 7: Verder implementeren op nationaal niveau van de "Prüm Raadsbesluiten" inzake wederzijdse geautomatiseerde toegang op EU-niveau tot elkaars gegevensbanken (inzake DNA, vingerafdrukken en kentekengegevens) en het in praktijk brengen ervan met de resterende lidstaten (van zodra deze compliant bevonden zijn).

DOELSTELLING 8: Bijdragen tot de externe dimensie van het Europese veiligheidsbeleid via het inzetten van Belgische expertise in bi- en multilaterale projecten civiel crisisbeheer, security sector reform en border control aan de buitengrenzen vanuit een informatiegestuurd benadering, afhankelijk van de beschikbare personeelscapaciteit en met het oog op een return voor de Europese en Belgische nationale veiligheid.

1.5.2.4 Op het niveau van de derde landen

DOELSTELLING 9: Evalueren van het netwerk van verbindingsofficieren, rekening houdend met de behoeften en op basis van onder andere de beeldvorming voor het Belgisch internationaal politiebeleid en de prioritaire landen voor de Belgische internationale politiesamenwerking.

DOELSTELLING 10: Prioriteren van de deelname aan de projecten van Interpol gericht op return on investment en het uitwisselen van kennis en expertise met deze internationale politieorganisatie.

1.5.3 Inbedding van internationale samenwerking in de dagdagelijkse politiepraktijk

De internationale politiesamenwerking dient niet alleen een kader te scheppen om het grensoverschrijdend operationeel functioneren te faciliteren, maar moet tevens ingebed zijn in de dagdagelijkse politiepraktijk. De drie meest zichtbare en tevens belangrijkste domeinen waarin deze internationale operationele samenwerking zich dient te veruitwendigen zijn ongetwijfeld de internationale samenwerking op het vlak van gemeenschappelijke operaties en gemeenschappelijk optreden, de internationale uitwisseling van informatie en tenslotte het gebruik van de mogelijkheden tot de internationale signalering van personen en objecten.

Wat de gemeenschappelijke operaties en het gemeenschappelijk optreden betreft, zowel op het vlak van bestuurlijke als van gerechtelijke politie, dienen de bestaande mogelijkheden maximaal te worden aangewend. De voorbije jaren zijn tal van mogelijkheden in plaats gesteld juist om hieraan invulling te geven en binnen de gedefinieerde doelstellingen zijn er ook afdoende objectieven vooropgesteld om nog meer uitgebreide mogelijk-

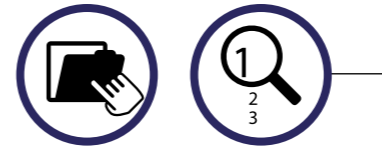
heden voor operationele grensoverschrijdende samenwerking te realiseren. Het bureno- en landenoeverleg op Benelux-niveau wordt geoptimaliseerd met de nadruk op operationeel overleg en informatie-uitwisseling. Er wordt werk gemaakt van het opzetten van beter overleg tussen de operationele diensten aan weerszijden van de Belgisch-Franse grens en het nieuwe bilateraal akkoord met Duitsland moet ook uitgebreidere mogelijkheden voorzien voor de grensoverschrijdende acties. Op Benelux-niveau zijn er werkgroepen actief om de grensoverschrijdende observatie en achtervolging te verruimen, alsook om de mogelijkheden tot het stellen van mineure opsporingsdaden op elkaars grondgebied te onderzoeken en te legaliseren. De actuele mogelijkheden zoals het opzetten van grensoverschrijdende operaties en patrouilles en de samenstelling van gemeenschappelijke onderzoeksteams, het internationaal uitwisselen van specifieke middelen voor de inzet tijdens bepaalde operaties als het gebruiken van de mogelijkheden van uitwisselingsprogramma's om expertise internationaal met elkaar te delen, dienen nog beter te worden ingebed in de dagelijkse politiewerking en nog beter te worden beheerd door het operationele kader van de geïntegreerde politie. Dit dient te worden gerealiseerd door dit nog optimaler in te bedden in de bestaande opleidingsstructuren zoals voorzien in de doelstellingen, maar ook de regionale samenwerkingsverbanden (vb. Nebedeagpol) dienen deze mogelijkheden voor grensoverschrijdende samenwerking te faciliteren

⁴ Dit betekent dat het assessment van de ontvangen passagiersgegevens vanwege de vliegtuigmaatschappijen zal gebeuren op basis van bepaalde criteria en volgens een vooraf bepaalde werkwijze, rekening gehouden met een aantal beperkingen (vb. geen criteria van ras of etnische oorsprong, politieke of religieuze overtuiging, ...).

Wat de internationale informatie-uitwisseling betreft gaat dit in de eerste plaats over het zoveel als mogelijk en binnen het wettelijk kader de informatie internationaal beschikbaar te stellen voor onze buitenlandse collega's en omgekeerd, maar in tweede instantie ook om de internationale informatie ter beschikking te stellen van het gedeconcentreerd en lokaal niveau. Daarnaast is snelheid van handelen steeds meer een succesbepalende factor geworden gelet ook de toegenomen internationale mobiliteit. Er dient nog beter gebruik gemaakt te worden van de bestaande middelen op het vlak van grensoverschrijdende geautomatiseerde bevraging ten aanzien van bepaalde categorieën van gegevensbestanden waardoor nieuwe pistes en verbanden worden vastgesteld ten aanzien van lopende en/of onopgeloste strafonderzoeken. In dat verband wordt de mogelijkheden van wederzijdse toegang tot elkaars databanken op Benelux-niveau actueel onderzocht.

Wat ten slotte de internationale signaleringen betreft dienen ook hier de bestaande mogelijkheden maximaal te worden aangewend opdat de voor onze nationale onderzoeken van belang zijnde personen en voorwerpen kunnen worden opgespoord, voorzien van de passende te nemen maatregelen. Belangrijk hierbij is om de nieuwe mogelijkheden op het vlak van de toevoeging van de delictsomschrijving of te nemen actie of contact met onze nationale eenheden te exploiteren. Ook naar de reisdocumenten toe dient zoveel als mogelijk gebruik te worden gemaakt van de internationale mogelijkheden tot opsporing en in voorkomend geval inbeslagname, waaraan dan tevens ook andere te nemen maatregelen kunnen gekoppeld worden. Er dient te worden onderzocht in welke omstandigheden het gebruik van de biometrische toepassingen verhoogd kan worden om de internationale signaleringen en de daarmee noodzakelijk gepaard gaande identificaties te faciliteren.

1.6 RECHERCHEMANAGEMENT

Het goed en efficiënt inzetten van de onderzoeksmiddelen is belangrijk in deze uitdagende tijden. Het openbaar ministerie en de federale politie zullen hun inzet op elkaar afstemmen. Het recherchemanagement is het antwoord op deze uitdaging.

1.6.1 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

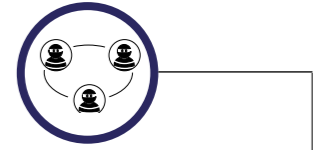
DOELSTELLING 1: De federale gerechtelijke politie bevordert de invoering van het begrip recherchemanagement.

Het recherchemanagement dient zich op drie niveaus te ontwikkelen:

1. allereerst is er het beleidsmatige niveau: de federale gerechtelijke politie onderschrijft het beleid, zoals uitgetekend door de KIV, en het strafrechtelijke beleid, zoals uitgestippeld door het College van procureurs-generaal;
2. daarenboven moet de federale gerechtelijke politie ook beheersmatig het recherchemanagement uitvoeren, met andere woorden met de juiste capaciteit de goede onderzoeken uitvoeren. De gedeconcentreerde directies werken, in samenwerking met het openbaar ministerie, de acceptatiecriteria (op basis van deze criteria wordt beslist of een onderzoek wordt opgenomen of niet en in voorkomend geval of het een bepaalde voorrang krijgt of niet) uit;
3. tot slot dient het recherchemanagement voor de opsporingsonderzoeken of gerechtelijke onderzoeken zaakgebonden te worden geïmplementeerd.

Dit recherchemanagement wordt door de gerechtelijke directeurs nader uitgewerkt, o.a. met aandacht voor de KIV, het NVP én de beleidsprioriteiten van de procureur/arbeidsauditeur. Ze leggen hierover verantwoording af aan o.a. de directeur-generaal DGJ.

DOELSTELLING 2: De federale gerechtelijke politie sensibiliseert en faciliteert de researchediensten van de lokale politie om zich in te schrijven in dit concept, en waakt over het realiseren van de nodige synergiën met de gerechtelijke overheden.

1.7 DADERGERICHTE AANPAK ALS INVALSHOEK VAN INTEGRALE POLITIEZORG

Zowel in de KIV als het NPVB 2015 is de aanpak van polycriminele dadergroepen als aandachtspunt vermeld.

Immers, wanneer een criminele organisatie actief is in meerdere criminaliteitsdomeinen, zal het ontmantelen van slechts één van haar ondernemingstakken niet voldoende zijn om het hele netwerk te destabiliseren. Overeenkomstig de COL 19/2006 betreffende de aanpak van de georganiseerde criminaliteit dienen deze organisaties gedestabiliseerd worden door hun leidinggevende en ondersteunende actoren in beeld te brengen en strafrechtelijk te gaan vervolgen in het kader van deelname aan een criminele organisatie.

1.7.1 Doelstellingen van de geïntegreerde politie

DOELSTELLING 1: Het NPVB 2015 heeft een eerste oplijsting gemaakt van de polycriminele groepen die in ons land actief zijn. De federale politie zal de gegevens van het NPVB 2015 verder analyseren teneinde te komen tot een overzicht van de polycriminele dadergroepen waarvoor het volgens bepaalde criteria (aantal activiteitsdomeinen, dreigingsscore, cohesie, aantal dossiers 'criminele organisatie', aantal daders per nationaliteit) het meest opportuun is een bijzondere expertise te ontwikkelen.

DOELSTELLING 2: De geïntegreerde politie zal een expertise ontwikkelen rondom tactische beeldvorming zowel in een Belgische⁴² als in een Europese context. Ze verzamelt kennis over de landen van oorsprong van bepaalde criminele groeperingen en over de wijze waarop met deze landen kan worden samengewerkt. Ze weet hoe de cohesie binnen bepaalde milieus een rol speelt voor de onderzoeken en welke contrastrategieën kunnen worden gebruikt. Tot slot kent men de opportuniteiten voor een aangepaste bestuurlijke aanpak.

DOELSTELLING 3: De federale politie zal instaan voor haar bijdrage aan het jaarrapport georganiseerde criminaliteit in België en het Europese dreigingsbeeld over georganiseerde criminaliteit in Europa⁴³.

⁴² Centraal (nationale impact), arrondissementeel (enkel regionale impact) of zonaal (vb. stadsbendes).

⁴³ Europol SOCTA, https://www.europol.europa.eu/latest_publications/31.

2. Clusters en veiligheidsfenomenen

In de KIV zijn er tien clusters van veiligheidsfenomenen. Deze worden hier verder uitgewerkt wat de aanpak door de politiediensten betreft. Uiteraard kan/zal die aanpak worden versterkt door maatregelen van partners. De verdere operationalisering, d.w.z. de vertaling naar acties het terrein, de timing voor de uitvoering van de doelstellingen, de wijze waarop de uitvoering zal worden gemeten en geëvalueerd, zal voor de federale politie worden opgenomen in programmadossiers en projectmandaten. Voor de lokale politie zijn de ZVP's de hefboom.

2.1. RADICALISERING, GEWELDDADIG EXTREMISME EN TERRORISME

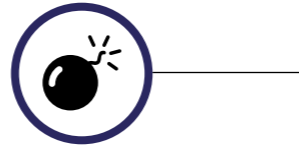
2.1.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV legt het kader vast: de overheden moeten sterk inzetten op voorkomen, wat zich uit in de aandacht voor preventie en de opdrachten weggelegd voor de lokale *Task Forces*⁴⁴. Daarnaast moeten het luik repressie en de nazorg een noodzakelijke aanvulling zijn in het veiligheidsbeleid.

Binnen de context van de KIV moeten we zwaar inzetten op de preventie van radicalisering omwille van het procesmatige karakter van deze potentiële overgang van radicalisme naar gewelddadig extremisme en zelfs terrorisme.

In het kader van de aanpak van het radicaliseringsproces wordt bijzondere aandacht besteed aan het voorkomen van polarisering. Polarisering wordt gedefinieerd als "het versterken van de tegenstellingen tussen personen of groepen in de samenleving, wat tot een verhoogde spanning tussen deze personen of groepen leidt of kan leiden en veiligheidsrisico's kan veroorzaken."

Een optimale informatie-uitwisseling en coördinatie tussen het federaal, het deelstatelijk én het lokaal niveau is hierbij belangrijk. Dit zal de ondersteuning van geradicaliseerde of zelfs aan terroristische feiten gelinkte personen via de justitiehuisen en sociale diensten van de jeugdrechtbanken versterken. [KIV, M19]

2.1.2 Definitie

Radicalisme is een breed begrip. Het kan vele vormen aannemen en kan onder meer politiek en religieus geïnspireerd zijn. Niet iedereen die diepingrijpende veranderingen in de samenleving nastreeft, vormt ook een gevaar voor de democratische rechtsorde. Er zijn evenwel groepen of individuen die verder radicaliseren, gewelddadige acties gaan verheerlijken, een gevaar gaan betekenen voor de democratische rechtsorde en/of gericht zijn op de ontmanteling of vernietiging van het democratische systeem. Het gedrag van voornoemde groeperingen of individuen kan zelfs tot onwettige activiteiten leiden.

Het proces van radicalisering is dynamisch. Het begint met een vervreemding van de directe omgeving, en breidt zich vervolgens uit naar de samenleving en naar het politieke systeem. Er is dan een groeiende intolerantie ten overstaan van een gedachtegoed dat men niet deelt en de toenemende bereidheid om geweld te aanvaarden als middel om het eigen gedachtegoed op te leggen aan anderen.

Gewelddadig extremisme is een volgende fase in het groeipad naar geweld. Er is geen ruimte meer voor het aanvaarden van het bestaan van een ideologie die afwijkt van deze die men belijdt en men is bereid om geweld en onderdrukking goed te praten, te verdedigen en te hanteren als methoden om de eigen ideologie door te drukken. Er is zelfs sprake van een positieve identificatie met gewelddadige methoden.

Terrorisme als eindfase: er wordt geweld aangewend om individuen en de samenleving te terroriseren en verregaande individuele en maatschappelijke schade te veroorzaken. De aanwending van geweld en de gevolgen die eruit voortvloeien, hebben tot doel een voedingsbodem te creëren die maatschappelijke en politieke transformaties mogelijk maakt of zelfs veroorzaakt.

2.1.3 Rol van de lokale politie, overheden, veiligheidsdiensten en internationale partners

Het lokale niveau is belangrijk voor de opvolging en de preventieve benadering van radicaliserende personen. Op dit niveau werken de lokale overheden, de lokale politie en het sociale middenveld samen om te komen tot een goede beeldvorming en een persoonlijke opvolging van personen die kwetsbaar zijn voor radicalisering of die aan terroristisch gerelateerde conflicten deelnemen. Zij werken ieder binnen hun eigen taakstelling en vanuit hun eigenheid en coördineren hun actie binnen twee platformen.

In de 'Local Task Force' stemmen federale politie, lokale politie en de inlichtingendiensten hun activiteiten en/of hun opvolgingstaken op elkaar af en wisselen informatie uit. De diensten leggen hun informatie samen om een goed beeld te krijgen van de toestand.

Lokale overheden en diensten en het sociale middenveld werken samen binnen de 'Lokale Integrale Veiligheidsellen' die actief zijn op het niveau van de gemeente. Zij ontwikkelen in gemeen overleg een preventieve aanpak en nazorgtrajecten die zowel algemene als individuele aspecten omvat.

De lokale politie is de *linking pin* tussen beide platformen. Naast de lokale samenwerking is uiteraard de internationale samenwerking tussen de bevoegde diensten bij de aanpak van een dergelijk fenomeen van groot belang. Het gaat dan zowel om de samenwerking tussen de politiediensten als de samenwerking tussen de inlichtingendiensten en de onderlinge samenwerking tussen deze diensten.

2.1.4 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme versterken

DOELSTELLING 1: Waarborgen van een uitwisseling van expertise en informatie. [KIV, M4]

- Als actor binnen het plan radicalisme zal de federale politie, in samenwerking met de partners, bijdragen aan de aanpassing van het wettelijke kader voor de samenwerking en de informatie-uitwisseling tussen enerzijds de veiligheids- en inlichtingendiensten en anderzijds de Gemeenschappen en de Gewesten en de lokale diensten indien dit noodzakelijk wordt geacht.

DOELSTELLING 2: Ondersteunen van lokale en deelstatelijke overheden en diensten door: [KIV, M5]

⁴⁴ "Une 'Local Task Force' est une plate-forme de concertation, instaurée à un niveau déconcentré, au sein de laquelle les services de police et de renseignement échangent des informations et des renseignements sur la radicalisation violente et concluent des accords de coordination sur la collecte de ces informations." Voir Circulaire ministérielle GPI 78 relative au traitement de l'information au profit d'une approche intégrée du terrorisme et de la radicalisation violente par la police, MB 17 février 2014.

- ondersteunen en versterken van de lokale *Task Force* en het stimuleren van de oprichting van lokale integrale veiligheids-cellen (LIVC's);
- houden van informatiebriefings, op basis van een uitgedrukte behoefte, voor lokale en regionale overheden, diensten, sectorale steunpunten en koepels die onder de auspiciën van de Gemeenschappen en Gewesten vallen;
- uitwerken van een individuele aanpak waarbij vermeden wordt dat jongeren naar conflictzones vertrekken;
- bijdragen tot het uitvoeren van het actieplan "Actieplan tegen radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme in de kanaalzone".

DOELSTELLING 3: Deelnemen aan de uitwerking van een strategische communicatie, in samenwerking met de partners, met als doel het versterken van de weerbaarheid middels de ontwikkeling, oplevering en evaluatie van diverse communicatiekanalen zoals onder meer een 'counter-narrative'.

Voorts schrijft de federale politie zich in in de verwijderingsprocedure voor internetcontent op basis van samenwerking met de 'internet service providers'. [KIV, M7]

DOELSTELLING 4: Vroegtijdig identificeren, binnen de nationale *Task Force* en de lokale *Task Forces*, van radicale individuen en groepen met het oog op een mogelijke opname in de Joint Information Box⁴⁵ en de dynamische database. [KIV, M8]

DOELSTELLING 5: Voorstellen en vastleggen van beveiligingsmaatregelen door: [KIV, M9]

- de Algemene Directie Crisiscentrum op basis van een gemotiveerde dreigingsanalyse van het Orgaan voor de coördinatie en de analyse van de dreiging of van de federale politie wat openbare orde betreft, die na goedkeuring door de minister van Veiligheid en Binnenlandse zaken worden uitgevoerd door de bevoegde diensten;
- bijdragen tot de opmaak van specifieke nood- en interventieplannen bij dreiging of het voorvallen van terroristische aanslagen (in coördinatie met de bestaande nood- en interventieplannen), in overleg met externe partners;
- uitwerken van een gecoördineerde bestuurlijke en gerechtelijke aanpak van terroristische gijzeling en aanslag;
- bijdragen aan de verscherpte screening van de veiligheidsberoepen op mogelijke infiltraties door geradicaliseerde of extremistische individuen.

DOELSTELLING 6: Bijdragen aan het inventariseren, opvolgen en evalueren van bestaande maatregelen en nieuw te nemen maatregelen, met de partners binnen de nationale *Task Force* en het plan radicalisme, met het oog op het reduceren van de impact van radicale individuen en groepen. [KIV, M10]

DOELSTELLING 7: Verhinderen van de transitie van radicalisme naar terrorisme, door, in samenwerking met de partners van de nationale *Task Force* en het plan radicalisme: [KIV, M12]

- beter afstemmen van bestuurlijke maatregelen en gerechtelijke maatregelen;
- sensibiliseren van de politionele en justitiële actoren;
- zorgen voor een vlotte informatiedoorstroming vanuit het gevangeniswezen naar andere betrokken partners;
- zorgen voor overleg en afstemming met onder meer de justitiehuizen, gesloten jeugdinstellingen...

DOELSTELLING 8: Bijdragen door de federale politie aan het verbeteren van de effectiviteit van de mechanismen ter bestrijding van de financiering van terrorisme en de samenwerking tussen de verschillende bevoegde diensten door: [KIV, M13]

- opmaken van een risico-evaluatie op het stuk van financiering van terrorisme;
- geven van input voor het bepalen van een nationaal beleid in de strijd tegen de financiering van terrorisme;
- versterken van het overleg en de informatie-uitwisseling tussen de CFI en de andere betrokken diensten.

DOELSTELLING 9: Bijdragen tot het evalueren van de toepassing van de omzendbrief COL 10/2015 betreffende de gerechtelijke aanpak inzake de *Foreign Terrorist Fighters* en de ministeriële omzendbrief van 21 augustus 2015 betreffende de informatie-uitwisseling rond en de opvolging van de *Foreign Terrorist Fighters*, afkomstig uit België en waar nodig bijsturen om een effectieve aanpak van de problematiek te verzekeren, in samenwerking met de partners binnen de nationale *Task Force* en het plan radicalisme, waaronder de Gemeenschappen en de Gewesten. [KIV, M15]

DOELSTELLING 10: Beter opvolgen van individuen die in een disengagementproces zitten door met de partners binnen de nationale *Task Force* en het plan radicalisme: [KIV, M17]

- de nodige informatie te laten doorstromen naar initiatieven die gepaste en individuele ondersteuning en begeleiding bieden met het oog op re-integratie in de samenleving;
- kennis en expertise op te bouwen rond dergelijke initiatieven in binnen- en buitenland.

DOELSTELLING 11: Uitwerken door de federale politie van een performante samenwerking met de maatschappelijke/sociale sector (vb. onderwijs, welzijn, ...) inzake de preventieve aanpak door:

- ontwikkelen van een gemeenschappelijk kader en strategie voor het systematische gebruik van informatie/inlichtingen en analyse (cf. informatiegestuurde politiezorg) met betrekking tot terrorisme, gewelddadig extremisme en radicalisering;
- efficiënter voorkomen van terrorisme, gewelddadig extremisme en radicalisering door de rol en taak van de politie ten opzichte van de andere partners af te bakenen.

2.1.5 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme verbeteren

DOELSTELLING 12: Realiseren van een accurate beeldvorming van radicalisering in ons land op basis van een verbeterde informatiedoorstroming en -uitwisseling met alle mogelijke partners zoals onder meer de lokale *Task Forces*, de Gemeenschappen en de Gewesten, de lokale besturen en de academische wereld. De politie zal zich evenwel beperken tot die vormen van radicalisering die (bijna zeker) zullen leiden tot een probleem voor de openbare orde of tot misdrijven. De inlichtingendiensten richten zich op alle vormen van radicalisering, ook zonder die beperkende voorwaarde en zullen dus ook aandacht hebben voor vroegere stadia in het proces van radicalisering. [KIV, M1]

DOELSTELLING 13: Bestrijden van de verschijningsvormen die gebruikmaken van het internet en/of van identiteitsfraude, ondernemen van de geldelijke en logistieke middelen die het proces van radicalisering tot en met terrorisme vergemakkelijken en op internationaal niveau afstemming en samenwerking zoeken met betrekking tot de aanpak van deze fenomenen.

2.2 MENSENHANDEL EN MENSENSMOKKEL

2.2.1 Mensenhandel

2.2.1.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV onderstreept de rol in de veiligheidsketen van de Interdepartementale Cel Mensenhandel en Mensensmokkel en wijst op de initiatieven die in het verleden zijn genomen en die verder dienen te worden gezet.

2.2.1.2 Definitie

Mensenhandel betreft de uitbuiting van personen, bijvoorbeeld in het prostitutiemilieu of in de economische sector (maar ook de uitbuiting van bedelarij, de orgaanhandel of het dwingen van

⁴⁵ Het betreft een werkbestand ingeplant bij het Orgaan voor de coördinatie en de analyse van de dreiging met als doel de structurele verzameling van informatie over entiteiten in het kader van het Actieplan Radicalisme op te volgen.

iemand tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf). Zowel vreemdelingen als Belgen kunnen erbij betrokken zijn. De omschrijving van het fenomeen houdt niet rechtstreeks verband met migratie. Dat onderscheidt mensenhandel van mensensmokkel.

Op het gebied van seksuele uitbuiting zijn vooral Oost-Europese netwerken het meest actief in België. Economische uitbuiting treft talrijke sectoren, in het bijzonder de bouw en de horeca, maar er zijn ook regelmatig gevallen van mensenhandel in de landbouw, in carwashes, nachtwinkels, ...

Een minder bekend aspect van mensenhandel is het dwingen van personen tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door misbruik te maken van hun kwetsbare situatie (zoals bijvoorbeeld de exploitatie van illegalen als dealer bij drugshandel).

De uitbuiting van bedelarij kon in België en in het buitenland al worden vastgesteld.

2.2.1.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van mensenhandel versterken

Er wordt een actief opsporings- en vervolgingsbeleid gevoerd om een hoog veroordelingsniveau te handhaven, zowel wat economische als seksuele uitbuiting betreft. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de mensenhandeldossiers met het oog op de uitbuiting van bedelarij en met het oog op het dwingen tot het plegen van misdrijven, alsook aan de problematiek van de 'tienerpooiers'.

Er zal worden toegezien op het behoud van een hoge standaard op het gebied van de identificatie en doorverwijzing van de slachtoffers, inzonderheid door erover te waken dat zo veel mogelijk actoren goed zijn geïnformeerd over de te volgen procedures. Bijzondere aandacht zal uitgaan naar het vertrouwd maken van het maatschappelijke middenveld met het fenomeen om ervoor te zorgen dat de uitbuiting van mensen beter bekend raakt en vaker wordt voorkomen.

De lokale politie kan een bijdrage leveren door het opmaken van een inventaris van alle voor het publiek toegankelijke etablissementen waar doorgaans uitgebuite personen tewerkgesteld zijn (nachtwinkel, tabakswinkel, horeca, ...). Deze inventaris moet up-to-date worden gehouden aan de hand van regelmatige controles van die etablissementen. Om resultaten te boeken, moet een goede coördinatie met het parket en de federale politie,

maar ook met de stedenbouwkundige diensten in de gemeenten tot stand worden gebracht en onderhouden. Eenzelfde integrale aanpak en beeldvorming is noodzakelijk voor een doeltreffende beheersing van prostitutie. De toenemende mobiliteit in dat fenomeen wijst op een nood aan nationale en internationale informatie-uitwisseling en samenwerking. Zoals ook voor andere fenomenen het geval is, kan het toepassen van een buitgerichte aanpak een ontradend effect hebben en zal het zeker recidive bemoeilijken. Op het vlak van huisjesmelkerij hebben een aantal steden en gemeenten al succesvol gebruikgemaakt van 'bestuurlijke handhaving'.

2.2.1.3.1 Preventie

DOELSTELLING 1: Bijdragen aan het ontwikkelen, specifiek voor de problematiek van de 'tienerpooiers', van een geïntegreerde aanpak tussen de geïntegreerde politie, justitie en welzijn met het oog op de bescherming van de slachtoffers en de vervolging van de daders. [KIV, M5]

DOELSTELLING 2: Bijdragen, als federale gerechtelijke politie, tot de brochure over de 'indicatoren' betreffende mensenhandel (gebaseerd op omzendbrief COL 01/2015 inzake het opsporings- en vervolgingsbeleid betreffende mensenhandel). Die brochure zal ter beschikking worden gesteld van de sociale inspectiediensten, de politieambtenaren en de magistraten. [KIV, M7]

2.2.1.3.2 Repressie

DOELSTELLING 3: Bijdragen, als federale gerechtelijke politie, op vraag van het openbaar ministerie, tot de evaluatie van de richtlijn betreffende het opsporings- en vervolgingsbeleid inzake mensenhandel (cf. bovenvermelde COL 01/2015). [KIV, M8]

DOELSTELLING 4: Bijdragen, als federale gerechtelijke politie, op vraag van het openbaar ministerie, tot het opstellen van een specifieke richtlijn betreffende het opsporings- en vervolgingsbeleid ter bestrijding van de uitbuiting van bedelarij. [KIV, M9]

DOELSTELLING 5: De bovenvermelde COL 01/2015 hecht meer belang aan het financieel onderzoek, teneinde degelijke dossiers te kunnen samenstellen en de inkomsten van de mensenhandelaars te kunnen treffen. De federale gerechtelijke politie voert, voor zover het in overeenstemming is met de richtlijnen van de magistratuur, een financieel onderzoek in zoveel mogelijk dossiers van mensenhandel. [KIV, M10]

2.2.1.3.3 Nazorg

Alle diensten die deel uitmaken van de Interdepartementale Cel Mensenhandel en Mensensmokkel zullen bijdragen aan het uitvoeren van het mechanisme van doorverwijzing van slachtoffers, zoals bepaald door de omzendbrief van 26 september 2008 inzake de invoering van een multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot de slachtoffers van mensenhandel.

2.2.1.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van mensenhandel verbeteren

DOELSTELLING 6: Zoals voorzien in bovenvermelde omzendbrief maakt de SICAD, in samenspraak met de referentiemagistraat, een beeld van het fenomeen mensenhandel voor zijn arrondissement. Eénmaal per jaar maakt de verantwoordelijke dienst binnen de federale gerechtelijke politie een verslag op voor de SICAD's over de evolutie van het fenomeen mensenhandel op grond van de bijdragen (jaarlijks beeld) van de verschillende SICAD's. Dat beeld wordt bezorgd aan de federale procureur, het College van procureurs-generaal, de minister van Justitie via de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie en aan de bevoegde diensten van de deelstaten.

DOELSTELLING 7: Bijdragen, als federale gerechtelijke politie, aan de uitwerking van een opleidingscyclus van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding. Ook andere departementen kunnen hier toe een bijdrage leveren. [KIV, M6]

DOELSTELLING 8: Bestendigen van structurele platformen voor operationele, tactische en strategische informatie-uitwisseling en het zorgen voor het borgen of overdragen van kennis en knowhow.

2.2.2 Mensensmokkel

2.2.2.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV onderstreept de rol in de veiligheidsketen van de Interdepartementale cel mensenhandel en mensensmokkel. Er wordt gewezen op het gevaar van mensensmokkelaars die bepaalde situaties misbruiken om illegale winsten te genereren. Bijzondere aandacht wordt eveneens gevraagd voor de problematiek van niet-begeleide minderjarigen.

2.2.2.2 Definitie

Mensensmokkel is een fenomeen dat rechtstreeks verband houdt met migratie en het betreft de mensensmokkelaars die een vermogensvoordeel proberen te halen uit de organisatie van de doortocht of het illegale verblijf van een persoon op het grondgebied van de EU. De slachtoffers van mensensmokkel zijn dus enkel personen van buiten de EU.

Mensensmokkel ontstaat vaak vanuit precare situaties of crisis-situaties in de landen van herkomst. Netwerken specialiseren zich in de overbrenging van personen tegen betaling van aanzienlijke geldsommen en creëren een band via de desbetreffende schuld. Mensensmokkel hangt dus sterk samen met de destabilisatie van bepaalde gebieden.

Een bijzondere aandacht verdient het aspect niet-begeleide minderjarigen. Zoals overall in Europa groeit ook in België dit fenomeen zo sterk dat mag worden vermoed dat ook georganiseerde mensensmokkelaars misbruik maken van het eerst uitsturen van niet-begeleide minderjarigen.

2.2.2.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van mensensmokkel versterken

De federale bestuurlijke politie zal, wat het luik migratie betreft, zware druk uitoefenen aan de hand van controles, door middel van zowel gerichte als meer algemene acties. Hierbij zullen de gebruikte doorgangspunten worden geïdentificeerd teneinde de smokkelaars geen ademruimte te gunnen. De slachtoffers van zwaardere vormen van mensensmokkel zullen worden geïdentificeerd en doorverwezen naar de gepaste diensten en bijzondere aandacht zal uitgaan naar de situatie van minderjarigen. Er zal ook aandacht uitgaan naar de situaties waarbij gezinnen met kinderen als kwetsbare groep zijn betrokken. Een betere identificatie van de slachtoffers veronderstelt ook opleidings- en voorlichtingsinitiatieven. Er zal ook een constant niveau van vervolging en veroordeling van de smokkelaars worden gehandhaafd, inzonderheid door de maatregelen houdende verbeurdverklaring toe te passen en gebruik te maken van het financiële onderzoek.

Een aantal politiezones worden geconfronteerd met grote aantallen illegale immigranten. Dit vergt investeringen in zowel personeelscapaciteit als infrastructuur en middelen. Vooral op het gebied van de overbrenging van illegale immigranten naar de

opvangcentra van de Dienst Vreemdelingenzaken kan de recente optimalisatie van de federale politie een oplossing bieden en geleidelijk aan, naarmate zij geïmplementeerd wordt, de druk op de lokale politiecapaciteit verlichten.

2.2.2.3.1 Actieplan

DOELSTELLING 1: Als lid van de Interdepartementale Cel Mensenhandel en Mensensmokkel zal de federale gerechtelijke politie bijdragen aan de realisatie van een addendum 'mensensmokkel' binnen het actieplan mensenhandel. [KIV, M1]

2.2.2.3.2 Repressie

DOELSTELLING 2: Zo veel mogelijk gebruikmaken van het financiële onderzoek. De federale politie draagt bij tot de optimalisatie van het uitvoeren van een financieel onderzoek: het opsporen en traceren van de geldstromen is van essentieel belang om criminele organisaties te vervolgen en hen te isoleren van de financiële middelen die zijn verkregen uit hun activiteiten. [KIV, M7]

DOELSTELLING 3: Controleacties en verbanden tussen het migratievraagstuk en mensensmokkel. Regelmatig werden door de geïntegreerde politie diverse controleacties gepland. Die acties zullen op regelmatige basis worden voortgezet. Met de aangrenzende landen zullen ook gezamenlijke onderzoeken worden gevoerd⁴⁶. De geïntegreerde politie draagt bij aan het operationele actieplan *EMPACT Facilitated Illegal Migration* d.m.v. mensensmokkel en zal zich daarvoor blijven inzetten. [KIV, M8]

DOELSTELLING 4: Deelnemen, als federale politie, aan de werkgroep transmigratie, die opgericht werd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Deze werkgroep heeft een operationele en praktische doelstelling in het kader van de illegale migratie, ongeacht de vorm ervan. De werkgroep transmigratie zal de maatregelen invoeren waarvoor hij een mandaat heeft gekregen. In het kader van de mensensmokkelproblematiek zal erop worden toegezien dat informatie wordt uitgewisseld tussen het Bureau van de Cel Mensenhandel en Mensensmokkel en de werkgroep om ervoor te zorgen dat er over de diverse initiatieven wordt gecommuniceerd. [KIV, M9]

2.2.2.3.3 Nazorg

DOELSTELLING 5: Bijdragen tot de correcte doorverwijzing van de minderjarige slachtoffers. De minderjarige slachtoffers van mensensmokkel moeten correct worden doorverwezen. Er bestaan immers gespecialiseerde centra die hen kunnen opvangen en

die over een specifieke deskundigheid beschikken in het kader van deze problematiek. [KIV, M10]

DOELSTELLING 6: Maximaal verstoren van de aanpak van de transnationale illegale mobiliteit van personen en daders in het kader van mensensmokkelactiviteiten, de aangewende transportmogelijkheden (fysiek transport, van bron- tot bestemmingsland) door middel van een gemeenschappelijke gerechtelijke en bestuurlijke aanpak.

DOELSTELLING 7: Versterken van de samenwerking met publieke en private partners, zoals het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de transportsector, de beheerders van de autosnelwegparkings...

DOELSTELLING 8: Optimaal gebruikmaken van de beschikbare internationale kanalen voor informatie-uitwisseling (vb. *Focal Point Checkpoint*) en de internationale samenwerkingsmechanismen (*Joint Investigation Teams*, *Common Operations en Joint Action Days*) gericht op de aanpak van mensensmokkel.

2.2.2.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van mensensmokkel verbeteren

DOELSTELLING 9: Zoals bepaald in de omzendbrief COL 04/2011 betreffende de bestrijding van mensensmokkel, stelt de SICAD (in samenspraak met de referentiemagistraat) een beeld op van het fenomeen mensensmokkel voor zijn arrondissement. Eénmaal per jaar maakt de verantwoordelijke dienst binnen federale gerechtelijke politie een verslag op voor de SICAD's over de evolutie van het fenomeen mensensmokkel op grond van de bijdragen (jaarlijks beeld) van de verschillende SICAD's. Dat beeld wordt via de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie aan de procureurs-generaal, de federale procureur, het College van procureurs-generaal en de minister van Justitie bezorgd en aan de bevoegde diensten van de deelstaten.

DOELSTELLING 10: Bijdragen, als federale gerechtelijke politie, aan de uitwerking van een opleidingscyclus van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding. [KIV, M3]

DOELSTELLING 11: Bijdragen, als federale politie, aan het ontwikkelen en uitwisselen van expertise en knowhow d.m.v. operationele, tactische en strategische analyse.

2.3 EEN GEACTUALISEERD INTEGRAAL EN GEÏNTEGREERD DRUGSBELEID

2.3.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV verwijst naar een geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid. Verslavingen worden in de eerste plaats als een volksgezondheidsfenomeen gezien. Preventie, vroegdetectie, vroeginterventie, schadebeperking, hulpverlening, nazorg en maatschappelijke integratie zijn essentiële pijlers van het drugsbeleid.

De strafrechtelijke benadering moet gradueel en proportioneel worden opgevat en zijn in het bijzonder gericht om het aanbod terug te dringen. Volgens de KIV moet prioritaire aandacht worden gegeven aan de fenomenen die in België een acuut probleem vormen, namelijk:

- professionele en commerciële productie van cannabis;
- productie van en handel in synthetische drugs⁴⁷ alsook de invoer en uitvoer van (pre-)precursoren voor de aanmaak van synthetische drugs;
- invoer en uitvoer van cocaïne;

- invoer en de productie van groeihormonen en steroïden;
- handel in verdovende middelen lokaal, nationaal en internationaal. [KIV, M10]

2.3.2 Definities

Onder de professionele en commerciële productie van cannabis verstaat men:

- het zonder vergunning kweken van ten minste 50 cannabisplanten met het oog op de handel, de distributie en/of de uitvoer van de planten, van delen ervan of van de oogsten;
- het zonder vergunning kweken van stekken van cannabisplanten;
- het bewust ter beschikking stellen of inrichten van een lokaal voor de kweek en/of het aanleveren van de nodige materialen, *knowhow* en andere noodzakelijke voorzieningen, inclusief zaden en stekken.

Onder de productie van en de handel in synthetische drugs verstaat men:

- het zonder vergunning produceren van amfetamines, LSD, GHB, MDMA, XTC of andere synthetische drugs;
- het zonder vergunning produceren van de benodigde chemicaliën en (pre-)precursoren voor de productie van synthetische drugs;
- de illegale in- of uitvoer van chemicaliën of (pre-)precursoren, zelfs onder de vorm van geneesmiddelen;

⁴⁶ In die context zullen in Europees verband gemeenschappelijke controles worden georganiseerd, op basis van de analyses van Europol en Frontex. Bij de organisatie daarvan zal ook aandacht uitgaan naar het aspect 'mensensmokkel' en niet alleen naar het aspect 'illegale migratie'.

⁴⁷ Waaronder GHB en de nieuwe psychoactieve stoffen.

- het bewust ter beschikking stellen of verhandelen van de benodigde chemicaliën of uitrusting;
- het storten of dumpen⁴⁸ van afval gerelateerd met de productie van synthetische drugs;
- handel wordt gedefinieerd als de in- of uitvoer van synthetische drugs, d.w.z. het overschrijden van grenzen (vanuit, naar of via België) met amfetamines, LSD, GHB, MDMA, XTC of andere synthetische drugs alsook de in- en uitvoer van nieuwe psychoactieve stoffen (*New Psychoactive Substances* of NPS) (door gebruikers in het straatjargon ook wel 'legal highs' of 'research chemicals' genoemd), het samenbrengen van deze stoffen en de distributie ervan.

Onder de invoer en uitvoer van cocaïne verstaat men het overschrijden van de grens (vanuit, naar of via België) met cocaïne⁴⁹.

Onder invoer, aanmaak en handel van groeihormonen en steroïden verstaat men de invoer en productie alsook de handel van legale stoffen zonder vergunning en/of de invoer en productie alsook de handel van illegale stoffen om bij de mens de prestaties te verbeteren, de lichamelijke gesteldheid te veranderen en/of het gebruik van bepaalde stoffen te maskeren.

2.3.3 Professionele en commerciële productie van cannabis

2.3.3.1 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de professionele en commerciële productie van cannabis versterken

DOELSTELLING 1: Versterken van de detectiemogelijkheden van professionele en commerciële cannabisteelt door: [KIV, M11 + transversaal thema 1]

- verhogen van de aandacht van de bevoegde diensten voor de in- en uitvoer van materialen die kunnen worden gebruikt voor het oprichten van illegale plantages;
- verhogen van de aandacht voor de uitvoer van de producten aangemaakt in illegale cannabisplantages;
- ontwikkelen van een project betreffende de problematiek van de 'growshops' in het kader van de aanpak van de facilitatoren;
- verbeteren van de opsporing en de identificatie van de illegale stortplaatsen ('dumpings') in relatie met illegale cannabisproductie;
- bijdragen tot de ontwikkeling van een bestuurlijke aanpak gericht op de georganiseerde criminaliteit actief in het do-

mein van de professionele en commerciële cannabisproductie door optimalisering van de informatie-uitwisseling en samenwerking van de componenten van de geïntegreerde politie met:

- de openbare diensten zoals het kadaster, de rechtbank van koophandel en de lokale bestuurlijke overheden;
- de (semi-) private partners zoals energieleveranciers of de vastgoedsector;
- verhogen van de aandacht voor het fenomeen van de illegale 'outdoor'-cannabisplantages.

DOELSTELLING 2: Ontwikkelen, bestendigen en versterken van de informatie-uitwisseling en de samenwerking met nationale en internationale partners door: [KIV, M15-M17, transversaal thema 5]

- bevorderen en handhaven van een voortdurende input van de relevante Belgische politiegegevens gerelateerd met de georganiseerde, professionele en commerciële cannabisproductie bij de *Focal Point "Cannabis"* (Europol);
- bijdragen tot de ontwikkeling en intensivering van een performante internationale samenwerking tussen de verschillende betrokken nationale actoren (federaal parket, de geïntegreerde politie en de douane ...) en internationale actoren (in het bijzonder Nederland);
- bijdragen tot de doelstellingen van de interne en externe partners door het aanleveren van de noodzakelijke informatie op het vlak van cannabisproductie met het oog op de ontwikkeling van een geïntegreerde beeldvorming van de drugsmarkt.

DOELSTELLING 3: Ontwikkelen van een efficiënte aanpak gericht op de destabilisatie van de criminele organisaties, met focus op de betrokken dadergroepen en het financiële gedeelte door: [KIV, transversaal thema 4, M11-M12]

- identificeren en opvolgen in België van de als 'Highly Valued Targets' beschouwde criminelen;
- stimuleren en systematisch voeren van financiële onderzoeken (eventueel met een plukteam) gericht op het vaststellen van het financieel vermogen van de daders met het oog op eventuele latere verbeurdverklaringen.

DOELSTELLING 4: Implementeren van een performante internet-recherche met aandacht voor forums, websites en/of 'Darknet' die worden gebruikt om de illegale cannabisproductie te vergemakkelijken, te organiseren en/of door te voeren. [KIV, M13 + transversaal thema 2]

2.3.3.2 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van professionele en commerciële productie van cannabis verbeteren

DOELSTELLING 5: Realiseren van een permanente en performante monitoring van de illegale Belgische en internationale drugsmarkten, door: [KIV, M8]

- verzekeren van een accurate en realistische beeldvorming met betrekking tot de illegale cannabisproductie met aandacht voor het identificeren van nieuwe bedreigingen, trends, en wijzigingen in toegepaste *modus operandi*;
- ontwikkelen van een tactische beeldvorming inzake de verschillende dadergroepen actief in het domein van de georganiseerde illegale cannabisproductie.

DOELSTELLING 6: Organiseren van een team gespecialiseerd in de ontmantelingsproblematiek van de professionele en commerciële cannabisproductie.

DOELSTELLING 7: Actualiseren en implementeren van een eenvormige politionele methodologie voor de lokale en federale politiediensten over de ontmantelingsproblematiek van illegale cannabisplantages.

2.3.4 Productie van en de handel in synthetische drugs

2.3.4.1 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de productie van en de handel in synthetische drugs versterken

DOELSTELLING 1: Versterken van de mogelijkheden om de productiesites en handel in synthetische drugs op te sporen door: [KIV, M12-M14 + transversaal thema 1]

- vergroten van de focus van de bevoegde diensten op zowel de invoer van materialen en/of chemicaliën in België die voor de productie van synthetische drugs kunnen worden gebruikt evenals voor de uitvoer van producten afkomstig uit synthetische drugslaboratoria;
- ontwikkelen van een nationaal project omtrent de 'pre-precursoren' met als doel de verschillende betrokken actoren en partners (componenten van de geïntegreerde politie, douane, magistratuur ...) te sensibiliseren voor een adequate aanpak van het fenomeen en de daarbij toegepaste modi operandi;
- verbeteren van de opsporing en identificatie van afval afkomstig van productiesites van synthetische drugs ("dumpings");

- investeren in het gebruik van nieuwe technologische middelen die een evenwicht toelaten tussen enerzijds een snelle goederenafhandeling en anderzijds een gerichte en efficiënte opsporing van synthetische drugs en (pre-)precursoren;
- bijdragen tot de ontwikkeling van een bestuurlijke aanpak gericht op de georganiseerde criminaliteit actief in het domein van synthetische drugsproductie door optimalisering van de informatie-uitwisseling en samenwerking met:
 - de openbare diensten zoals de Cel Precursoren (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten of FAGG);
 - het kadaster of de rechtbank van koophandel;
 - de lokale bestuurlijke overheden;
 - de (semi-) private partners zoals de industriële en chemiesector of de vastgoedsector;
 - de private actoren die actief zijn in de goederenafhandeling op de verbindingswegen en de koerierdiensten. [KIV, M14]

DOELSTELLING 2: Versterken van de aanpak van de 'nieuwe psychoactieve stoffen'.

DOELSTELLING 3: Implementeren en toepassen van alle mogelijkheden geboden door wetenschappelijke studies bij het uitvoeren van gerechtelijke onderzoeken⁵⁰.

DOELSTELLING 4: Ontwikkelen, bestendigen en/of versterken van de informatie-uitwisseling en samenwerking met nationale en internationale partners door: [KIV, M15-M17 + transversaal thema 5]

- bijdragen tot de ontwikkeling en intensivering van een performante internationale samenwerking tussen de verschillende betrokken nationale actoren (federaal parket, de geïntegreerde politie en de douane ...) en internationale actoren (in het bijzonder Nederland);
- bijdragen tot de doelstellingen van de partners door het aanleveren van de noodzakelijke informatie op het vlak van synthetische drugsproductie met het oog op de ontwikkeling van een geïntegreerde beeldvorming van de drugsmarkt;
- actief deelnemen aan het prioritaire Europese project EM-PACT 'synthetische drugs';
- bevorderen en handhaven van een voortdurende input van de relevante Belgische politiegegevens bij *Focal Point "Synergy"* (Europol) gerelateerd met de productie en handel van synthetische drugs.

DOELSTELLING 5: Ontwikkelen van een efficiënte aanpak gericht op de destabilisatie van de criminele organisaties, met focus

⁴⁸ In het vakjargon 'dumpings' genoemd.

⁴⁹ Met het oog op illegale handel en voornamelijk via kwetsbare doelwitten (havens, luchthavens en transportmiddelen).

⁵⁰ In het vakjargon 'dumpings' genoemd.

op de betrokken dadergroepen en het financiële luik door: [KIV, transversaal thema 4, M11-M12]

- identificeren en opvolgen van de in België als 'Highly Valued Targets' beschouwde criminelen;
- stimuleren en systematisch uitvoeren van financiële onderzoeken (eventueel met gebruik van een plukteam) gericht op het vaststellen van het financieel vermogen van de daders met het oog op eventuele latere verbeurdverklaringen.

DOELSTELLING 6: Implementeren van een performante internet-recherche met aandacht voor forums, websites en/of 'Darknet' gebruikt om de aanmaak en handel van synthetische drugs te vergemakkelijken, te organiseren en/of door te voeren. [KIV, M13 + transversaal thema 2]

2.3.4.2 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van de productie van en de handel in synthetische drugs verbeteren

DOELSTELLING 7: Deelnemen en realiseren van een permanente en performante monitoring van de illegale Belgische en internationale drugsmarkten door: [KIV, M8]

- verzekeren van een accurate en realistische beeldvorming met betrekking tot de productie en handel van synthetische drugs met aandacht voor het identificeren van nieuwe bedreigingen, trends, en wijzigingen in toegepaste *modus operandi*;
- ontwikkelen van een tactische beeldvorming van de verschillende dadergroepen actief in het domein van de synthetische drugsproductie en handel.

DOELSTELLING 8: Organiseren van een team gespecialiseerd in de ontmantelingsproblematiek van synthetische drugslaboratoria. [KIV, M12]

DOELSTELLING 9: Verder ontwikkelen en handhaven van het nationale netwerk 'Synthetische drugs' [KIV, M12]

2.3.5 Invoer en uitvoer van cocaïne

2.3.5.1 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de invoer en de uitvoer van cocaïne versterken

DOELSTELLING 1: Verbeteren van de opsporingsmogelijkheden van de invoer/uitvoer van cocaïne in of via België door: [KIV, M14]

- organiseren en versterken van gecoördineerde en informatiegestuurde controleacties gericht op kwetsbare doelwitten (goederen/personen/plaatsen en transportmogelijkheden);
- stimuleren van bijzondere aandacht inzake jachthavens en het toezicht op de Belgische territoriale wateren met het oog op de detectie van invoer en uitvoer van cocaïne;
- handhaven van de nodige aandacht voor misbruik van zaken- en toeristische vliegtuigen op het vlak van invoer/uitvoer van cocaïne;
- investeren in het gebruik van nieuwe technologische middelen die een evenwicht toelaten tussen een snelle goederenafhandeling en een gerichte en efficiënte opsporing van cocaïne(smokkel);
- bijdragen tot de realisatie van een duurzame en constructieve samenwerking tussen de overheidsactoren (componenten van de geïntegreerde politie, douane, havenautoriteiten) en de private actoren actief met de goederenafhandeling in de zeehavens, de luchthavens en de koerierdiensten.

DOELSTELLING 2: Ontwikkelen, bestendigen en/of versterken van de informatie-uitwisseling en de samenwerking met nationale en internationale partners door: [KIV, M15-M17 + transversaal thema 5]

- bijdragen tot de ontwikkeling en intensivering van een performante internationale samenwerking met de belangrijkste landen van herkomst of bestemming van cocaïnesmokkel via België, voornamelijk Nederland;
- actief deelnemen aan het prioritaire Europese project EM-PACT 'Cocaïne'; [KIV, transversaal thema 5]
- bijdragen tot de doelstellingen van de partners door, met het oog op het uitwerken van een geïntegreerd beeld van de drugsmarkt, de noodzakelijke informatie aan te leveren op het vlak van invoer en uitvoer van cocaïne.

DOELSTELLING 3: Ontwikkelen van een efficiënte aanpak gericht op de destabilisatie van de criminele organisaties, met focus op de betrokken dadergroepen en het financiële luik door: [KIV, transversaal thema 4, M11-M12]

- identificeren en opvolgen van de in België als 'Highly Valued Targets' beschouwde criminelen;
- stimuleren en systematisch uitvoeren van financiële onderzoeken (eventueel met gebruik van een plukteam) gericht op het vaststellen van het financieel vermogen van de daders met het oog op eventuele latere verbeurdverklaringen.

DOELSTELLING 4: Implementeren van een performante internetrecherche met aandacht voor forums, websites en/of 'Darknet' die worden gebruikt om de smokkel en de invoer/uitvoer van cocaïne te vergemakkelijken, te organiseren en/of door te voeren. [KIV, M13 + transversaal thema 2]

2.3.5.2 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van invoer/uitvoer van cocaïne verbeteren

DOELSTELLING 5: Deelnemen aan en realiseren van een permanente en performante monitoring van de illegale Belgische en internationale drugsmarkten door: [KIV, M8]

- verzekeren van een accurate en realistische beeldvorming met betrekking tot de smokkel, invoer/uitvoer van cocaïne met aandacht voor het identificeren van nieuwe bedreigingen, trends, en wijzigingen in toegepaste *modus operandi*;
- voortdurend actualiseren van de beeldvorming van de zeehavens (Zeebrugge, en Gent) om een eventuele verschuiving van de Antwerpse problematiek te vermijden;
- ontwikkelen van een tactische beeldvorming inzake de verschillende dadergroepen actief in het domein van internationale cocaïnesmokkel (invoer/uitvoer) en van de daarbij gebruikte kwetsbare doelwitten.

2.3.6 Invoer en aanmaak van groeihormonen en steroïden

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie (en haar partners) zal de aanpak van de invoer en aanmaak van groeihormonen en steroïden versterken door: [KIV, M13-M15]

- blijvend investeren in het bestaande multidisciplinaire overlegorgaan met de bevoegde partners, dit betekent voor de federale politie het in stand houden van de functionaliteit van een centraal aanspreekpunt met als voornaamste functies de uitwisseling van informatie, en het leveren van expertise, steun, coördinatie en beeldvorming;
- ontwikkelen van een gespecialiseerd "team Hormonen" als steun voor de geïntegreerde politie en de externe partners bij het uitvoeren van hun onderzoeken;
- speuren naar de illegale handel in groeihormonen en steroïden op het internet ('Darknet', 'deepweb', fora, ...);

- ontwikkelen, bestendigen en/of versterken van de informatie-uitwisseling en de samenwerking met nationale en internationale partners.

2.3.7 De lokale markt van de verdovende middelen

De nationale en internationale markten van de verdovende middelen (met België als draaischijf) maken het voorwerp uit van een specifieke opvolging van de bovengenoemde prioritaire fenomenen. De politie werkt in dit verband nauw samen met nationale en/of internationale partners.

De lokale markt van de verdovende middelen valt hoofdzakelijk onder de bevoegdheid van de lokale politiediensten en moet, overeenkomstig het lokale criminaliteitsbeeld, het voorwerp uitmaken van een opvolging via de ZVP's. Zo zal op lokaal niveau onderzoek verricht worden naar de plaatsen waar verdovende middelen worden gebruikt en waar op kleine schaal wordt geëxporteerd om een beter beeld te krijgen van de oorsprong van de drugslijnen. Bovendien vormt de nabijheidsfunctie van de lokale politiediensten een belangrijke troef om initiatieven te ontwikkelen tot opsporing van drugplantages. Preventie moet toelaten het doelpubliek te bereiken, in het bijzonder de ontredderde ouders en de onderwijswereld. De bepaling van de onderzoeksdoelstellingen zet de lokale politie ertoe aan onderzoeken te beperken om snel resultaat te boeken. De systematische analyse van smartphones via eenvoudige en gestandaardiseerde softwareprogramma's zal hierbij een hulp zijn.

Om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de aanpak te vergroten, moet dit gebeuren in samenwerking met en de steun van de gespecialiseerde diensten van de federale politie en de douane. Deze diensten concentreren zich op de bevoorrading van de lokale drugsmarkten en werken hiervoor ook samen met de bevoegde buitenlandse diensten. [KIV, M9]

Aanvullend ondersteunen de centrale diensten van de federale politie deze acties door de voortdurende ontwikkeling van de noodzakelijke expertises en het opstarten en bestendigen van doelgerichte internationale samenwerkingsverbanden (zoals de Hazeldonk-samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdend drugstoerisme).

2.4 SOCIALE EN FISCALE FRAUDE

2.4.1 Sociale fraude

2.4.1.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

Door het niet naleven van de geldende nationale, Europese en internationale regelgeving wordt afbreuk gedaan aan de rechten van de werknemer of de zelfstandige, waardoor de opdrachtgever een oneerlijk bekomen concurrentieel voordeel geniet en de overheid inkomsten misloopt. Deze oneerlijke concurrentie leidt tot aanzienlijk banenverlies (vb. 14.760 jobs op 3 jaar in de bouw), faillissementen (vb. 450 in de transportsector 2012), onderbetaling en economische uitbuiting van de gedetacheerde werknemers uit de Zuid- en Oost-Europese Lidstaten. Bovendien ondermijnt dit fenomeen het financiële en democratische evenwicht van de Lidstaten.

In België worden verschillende bedrijfssectoren getroffen zoals de bouw, het transport, de schoonmaak, de tuinbouw, de vleessector, de dienstencheques enz.

In het licht van de zesde staatsherforming en de regionalisering van bepaalde materies is het aangewezen de betrokken omzendbrieven van het College van Procureurs-generaal aan te passen en de rol van de SIOD te herzien.

2.4.1.2 Definitie

Op sociale fraude is een “una via”-beginsel van toepassing dat in het Sociaal Strafwetboek is ingeschreven. Bovendien bestaat er een protocolakkoord ‘ernstige en georganiseerde sociale fraude’ dat aanvullende toelichtingen verschaft over de geïntegreerde werking van de bevoegde diensten. De federale gerechtelijke politie zal zich vooral concentreren op de georganiseerde sociale fraude die als volgt wordt omschreven in het protocolakkoord⁵¹:

“Elke vorm van opzettelijk handelen waarbij ofwel verschuldigde bijdragen niet (zullen) worden betaald (bijdragefraude) ofwel niet-verschuldigde uitkeringen (zullen) worden geïnd (uitkeringsfraude) als gevolg van het handelen van een gestructureerde organisatie bestaande uit twee of meer personen en/of rechtspersonen, die in onderling overleg wanbedrijven of misdaden (zullen) plegen om direct of indirect vermogensvoordelen te verkrijgen en die

- gebruik maken van commerciële structuren,
- bedreiging, geweld of corruptie aanwenden,
- contrastrategieën uitwerken waardoor de fysieke integriteit van de personeelsleden van de inspectiediensten in het gedrang komt,
- misbruik maken van personen die zich in een preciaire positie bevinden.”

2.4.1.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie (en haar partners) zal de aanpak van de sociale fraude verbeteren

DOELSTELLING 1: Inlichten van de sleutelactoren door: [KIV, M2]

- nemen van structurele sociaal-preventieve maatregelen, onder meer door partnerschapsovereenkomsten te sluiten met bepaalde sectoren (bouw, schoonmaak, transport, taxi, bewakingsondernemingen ...);
- opzetten van sensibiliserings- en controlecampagnes (bouw);
- (aangekondigde) flietscontroles uit te voeren;
- versterken van de samenwerking tussen de sociale inspectiediensten en de overheidsdiensten die overheidsopdrachten gunnen (vb. Regie der gebouwen, Facilitair Bedrijf van de Vlaamse Gemeenschap, Beliris, ...).

DOELSTELLING 2: Beter belemmeren van het verloop van sociale fraude door bestuurlijke maatregelen te nemen, met name controles per sector en per arrondissementen afgebakend in het SIOD Actieplan, en het uitvoeren van de plannen voor eerlijke concurrentie in o.a. de bouw- en de transportsector. [KIV, M3]

DOELSTELLING 3: Verfijnen van de onderzoeksmethoden en -technieken door: [KIV, M4-M5 + transversale thema's 4 en 5]

- toepassen van verfijnde opsporingsmethoden naar sociale fraude, overeenkomstig de richtlijnen van het College van

de procureurs-generaal en in samenspraak met de referentiemagistraten sociale dumping en arbeidsauditeurs (cf. COL 07/2014 van 29 april 2014 m.b.t. de strijd tegen de sociale dumping en COL 12/2012 van 22 oktober 2012 m.b.t. het strafrechtelijk beleid op het gebied van het sociaal strafrecht);

- aanpakken als federale gerechtelijke politie van het fenomeen vanuit vernieuwende invalshoeken (*intelligence*);
- aanwenden van bijzondere opsporingsmethoden wanneer dat noodzakelijk en opportuun kan zijn in de onderzoeken van de federale politie;
- toepassen van het principe van buitgericht onderzoek, d.w.z. dat optimaal gebruik zal worden gemaakt van de dwangmiddelen zoals het beslag met het oog op verbeurdverklaring van het wederrechtelijk vermogensvoordeel, het mini-onderzoek, de huiszoeking en de rogatoire commissies in het buitenland (vb. naar fictieve buitenlandse vennootschappen en postbusfirma's). De aandacht voor dit soort onderzoek zal onder meer tot uiting komen in de activiteit van de ‘plukteams’ van het gedeconcentreerde gerechtelijke niveau;
- toepassen als federale gerechtelijke politie van het recher-

chemanagement, gericht op een snelle behandeling van de dossiers;

- bijdragen aan de vervolging van sociale fraude, hetzij via de administratieve, hetzij via de strafrechtelijke weg (“una via”), met bijzondere aandacht voor de valsheden in het sociaal strafrecht⁵².

DOELSTELLING 4: Verzekeren, als federale politie, van een betere samenwerking met de partners (op nationaal en internationaal niveau) door: [KIV, transversaal thema 5]

- meewerken aan de brede en multisectoriële bijdrage van de actoren van de sociale fraudebestrijding;
- gebruiken van de internationale samenwerking gebruiken in de informatie-uitwisseling en in onderzoeken.

DOELSTELLING 5: Binnen de federale politie, bijzondere aandacht besteden aan de recuperatie van vermogens door:

- bevorderen van buitgericht recherchemanagement;
- verzekeren van de medewerking van de politiezones en de externe partners (openbaar ministerie, COIV) aan de geplande acties.

⁵¹ Samenwerkingsprotocol tussen de federale politie en de inspectiediensten.

⁵² Artikelen 230-236 van het Sociaal Strafwetboek.

DOELSTELLING 6: Ondersteunen van de bestuurlijke aanpak, als federale gerechtelijke politie, door: [KIV, M7]

- ter beschikking stellen van de informatie aan de partners, en hen zo in kennis stellen van elke actie of procedure die aanleiding kan geven tot nieuwe bestuurlijke maatregel of die een invloed kan hebben op bestaande bestuurlijke maatregelen en de partners aanmoedigen hetzelfde te doen. Op die manier draagt de federale gerechtelijke politie bij tot de ondersteuning van de partners bij de uitvoering van hun taken inzake sociale fraudebestrijding of nog de te treffen maatregelen omtrent de toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid van werkgevers en productiemiddelen.

2.4.1.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van sociale fraude verbeteren

DOELSTELLING 7: Formaliseren en delen van de analyse van het fenomeen door:

- opmaken en regelmatig bijwerken als federale politie van een accuraat beeld van het fenomeen, met inbegrip van de deelfenomenen en rekening houdend met de prioriteiten bepaald in het jaaractieplan van de SIOD;
- betrekken van de interne partners (federale gerechtelijke politie en lokale politiezones), maar ook de externe partners via de SIOD. Deze beschikken vb. over boordtabellen voor de opvolging van het actieplan van de SIOD en de uitvoering van de plannen voor een eerlijke concurrentie in de 'bouwsector en de transportsector'.

DOELSTELLING 8: Optimaliseren van de informatie-uitwisseling door:

- gebruikmaken van de informatie en expertise in de andere fenomenen (bijvoorbeeld mensenhandel en mensensmokkel);
- actief bijdragen aan de werking van de ondersteuningscel sociale fraude en de arrondissementele cellen SIOD.

DOELSTELLING 9: Verfijnen en communiceren van de expertise door:

- binnen de federale gerechtelijke politie de goede praktijken inzake sociale fraudebestrijding identificeren en aan alle betrokken federale en lokale politieactoren communiceren;
- verzekeren van de aanwezigheid van gespecialiseerde politiemensen tijdens interdisciplinaire controles, zodat ze onmiddellijk hun expertise ter zake kunnen aanbieden.

2.4.2 Fiscale fraude

2.4.2.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

Voor de aanpak van fiscale fraude is hier uiteraard een belangrijke rol weggelegd voor de FOD Financiën alsook voor de gewestelijke overheden. De Waalse gewestelijke overheid heeft zo aandacht gevraagd voor de belastingen op kansspelen (casino's van Namen en Dinant, maar ook kansspelinrichtingen van andere klassen), alsook deze op voertuigen.

De KIV vraagt bijzondere aandacht voor enerzijds de aanpak van de georganiseerde btw-fraude die werd ingevoerd door een protocol betreffende de georganiseerde btw-fraude (tussen o.a. Financiën, Binnenlandse Zaken en Justitie) en anderzijds de aanpak van belastingfraude in de digitale economie, waar men inzet vraagt van de FOD Financiën (*Belgian Internet Service Center*) en technisch-methodologische ondersteuning van de politie (*Federal Computer Crime Unit*).

2.4.2.2 Definitie

De KIV definieert de vormen van fiscale fraude waar ze vervolging beoogt, zonder evenwel exhaustief te zijn. Voor de politio-nale aanpak wordt vooral de georganiseerde btw-fraude beoogd, evenals de zware inkomstenbelastingfraude.

2.4.2.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de fiscale fraude versterken

2.4.2.3.1 Beeldvorming

DOELSTELLING 1: Als federale gerechtelijke politie een beeldvorming uitwerken door tweejaarlijkse strategische analyses betreffende georganiseerde btw-fraude uit te voeren, met aandacht voor de nieuwe tendensen inzake carrouselfraude. Ook wat de fiscale fraude op het gebied van inkomstenbelastingen betreft, worden strategische analyses gemaakt. Hierbij wordt aandacht besteed aan de impact van de digitale economie. [KIV, M1]

DOELSTELLING 2: De expertise van de federale gerechtelijke politie delen met het *Belgian Internet Service Center* opdat de FOD Financiën beter gewapend is om de hem toegewezen opdrachten effectiever te kunnen uitvoeren. [KIV, M2]

2.4.2.3.2 Preventie

DOELSTELLING 3: Beter voorkomen van georganiseerde btw-fraude door datamining met het oog op het tijdig ingrijpen om verdere schade te vermijden. Deze datamining wordt door de ondersteuningscel georganiseerde btw-fraude uitgevoerd, waartoe de federale gerechtelijke politie bijdraagt.

2.4.2.3.3 Repressie

DOELSTELLING 4: Zorgen voor een snelle reactie met het oog op de optimale inbeslagname van de illegale vermogensvoordelen door de federale gerechtelijke politie in de onderzoeken inzake georganiseerde btw-fraude die aan haar worden toegewezen (toepassing "una via"). [KIV, M7 + transversaal thema 4]

DOELSTELLING 5: Toepassen van het recherchemanagement wat de repressie van fiscale misdrijven betreft. De federale gerechtelijke politie zal voor de onderzoeken die haar toekomen in toepassing van het "una-via"-beginsel, het recherchemanagement toepassen. In het onderzoeksplan zal bijzondere aandacht uitgaan naar valsheden alsook de rol van mededaders en zijdelings betrokkenen. [KIV, M8]

DOELSTELLING 6: Aandacht hebben voor de internationale samenwerking. Aangezien georganiseerde fiscale fraude in het algemeen, en georganiseerde btw-fraude in het bijzonder, dikwijls een internationaal karakter vertonen, wordt door de federale gerechtelijke politie bijzondere aandacht besteed aan de internationale samenwerking, zowel door de deelname aan het EMPACT-project⁵³ als door operationele samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van Joint Investigation Teams. [KIV, transversaal thema 5]

2.4.2.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van fiscale fraude verbeteren

DOELSTELLING 7: Implementeren van de geoptimaliseerde structuur van de federale politie met bijzondere aandacht voor de rol van de federale gerechtelijke politie.

DOELSTELLING 8: Rekruteren door de federale politie van financiële speurders om de uitstroom van financiële onderzoekers op te vangen en werken aan een loopbaan (met de nodige aangepaste opleidingen) die beter op de noden van het terrein is afgestemd.

⁵³ MTIC/Excise Fraud (zie Multi-annual strategic Plans related to the EU priorities for the fight against organised crime between 2014 and 2017).

⁵⁴ 'Crime-as-a-Service' (CaaS): elke hacker heeft zijn eigen specialiteit en expertise en kan worden ingehuurd door hackers met een andere specialiteit of criminelen met een algemener profiel. (Europol, iOCTA 2014, p.19).

⁵⁵ Cyber Security Strategy België, 18 december 2012, p.15.

⁵⁶ BS 3 februari 2001.

2.5 CYBERCRIME EN CYBERSECURITY

2.5.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV verwijst naar de *Cyber Security Strategy* die in 2012 werd opgesteld. Deze resulteerde o.a. in een Cybersecurity centrum België (CCB) dat verantwoordelijk is voor de coördinatie van de actoren op het gebied van cybersecurity en cybercrime. De geïntegreerde politie is één van die actoren die zich toelegt op de aanpak van cybercriminaliteit. Het Belgische cybercrime landschap sluit nauw aan bij het Europese cybercrime landschap, beschreven in het '*internet Organised Crime Threat Assessment* (iOCTA) 2015'. Hierin wordt gesproken over het agressiever en meer confronterend worden van cybercrime, de opkomst van Crime-as-a-Service en malware als blijvende belangrijke dreiging⁵⁴. De KIV en het NVP situeren zich in deze context en willen aan deze bedreigingen het hoofd bieden.

2.5.2 Definitie

*"Cybercriminaliteit of cybercrime is een misdrijf waarbij automatisering en geautomatiseerde gegevens worden misbruikt als middel, maar waarbij tevens de informaticasystemen of de erin opgeslagen gegevens het doelwit kunnen zijn."*⁵⁵

De verschillende inbreuken worden bepaald en afgebakend door de wet op informaticacriminaliteit van 28 november 2000⁵⁶, met name:

- valsheid in informatica (artikel 210bis Sw): met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de juridische authenticiteit van de gegevens in een systeem wijzigen/vervalschen;
- informaticabedrog (artikel 504quater Sw): gegevens in een informaticasysteem invoeren/wijzigen/wissen om zich te verrijken;
- misdrijven tegen de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informaticasystemen en van de gegevens

die door middel daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen, met name:

- hacking (artikel 550bis Sw) en
- informaticasabotage (artikel 550ter Sw).

Het ruimere begrip *cybersecurity* staat voor “de gewenste toestand waarbij de beveiliging van cyberspace in verhouding staat tot de cyberdreiging en de mogelijke gevolgen van cyberaanvalen. *Cybersecurity* is het vrij zijn van gevaar of schade veroorzaakt door verstoring of uitval van ICT of door misbruik van ICT. De gevolgen door misbruik, verstoring of uitval kunnen bestaan uit beperking van de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van ICT, schending van de vertrouwelijkheid van informatie of schade aan de integriteit van die informatie (onrechtmatig wijzigen, wissen of toevoegen).”⁵⁷

2.5.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van cybercriminaliteit versterken

De overdracht van de opvolging en beheersing van een aantal fenomenen betreffende cybercrime van de federale naar de lokale politie vergen een investering in een degelijke opleiding. Rekening houdende met de sterke toename van fenomenen zoals ‘ransomware’ verlaagt deze wijziging de drempel voor veel slachtoffers. In deze eeuw van informatisering en virtualisering is onze hardware een onmisbaar onderdeel van ons dagelijks leven geworden, zodat een snelle en kwalitatieve respons noodzakelijk is.

Dit is bij uitstek een fenomeen waarbij niet alleen de overheid, maar ook de private veiligheidssector een belangrijke rol speelt op het vlak van sensibilisering en preventie. Cybersecurity speelt daarenboven een belangrijke rol in de bescherming van ons economische potentieel en situeert zich daardoor ook op het raakvlak waarin zowel politie als inlichtingendiensten actief zijn. Net zoals voor het terrorisme is het daarom belangrijk om overlegplatformen op te richten, te zorgen voor informatiestromen en een legaal kader waarin deze kunnen plaatsvinden en gemeenschappelijke inspanningen te leveren met het oog op informatie en preventie. Dit kan verder worden geconcretiseerd in publiek-private samenwerkingsprojecten, zeker waar het gaat om het beschermen van vitale kennis en infrastructuur.

DOELSTELLING 1: Preventief optreden om criminaliteit beter te voorkomen door: [KIV]

- coördineren van de politionele inspanningen op het vlak van preventie en *awareness* en bijdragen tot de preventie en *awareness*-initiatieven van partners buiten de politie;
- bijdragen tot het ter beschikking stellen van informatie aangaande de getrokken lessen (*best practices*) van cyberincidenten aan het slachtoffer en aan andere organisaties in dezelfde sector om hen in staat te stellen zich te wapenen tegen de actuele dreiging (input preventie). (regie: CCB)

Er worden drie doelgroepen geïdentificeerd die in onderstaande categorieën worden opgedeeld. Elk van deze categorieën vereist een specifieke aanpak op het vlak van preventie. (regie: CCB)

a) De burgers (@home): [KIV]

- bijdragen tot de sensibilisering van het grote publiek voor cyberdreigingen en -kwetsbaarheden, en voor potentieel gevaarlijk gedrag op het internet;
- bijdragen tot het verspreiden van pertinente informatie met als doel risico's te beperken, een voldoende bescherming van apparatuur van burgers te garanderen en oplossingen te bieden op eventuele problemen.

b) De bedrijven (@work): [KIV]

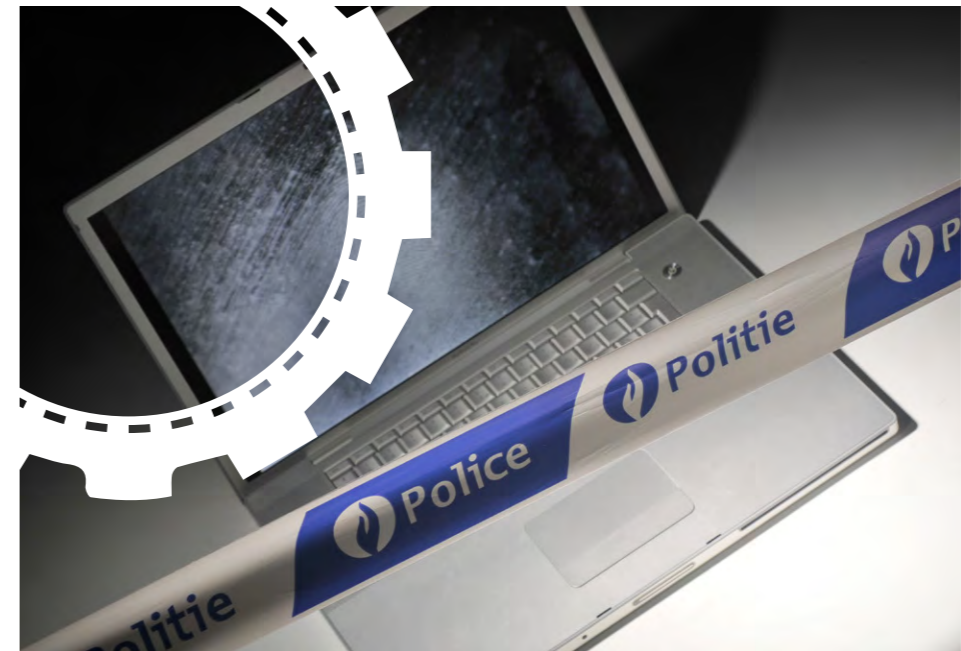
- bijdragen tot de sensibilisering van bedrijven voor problemen zoals cyberdreigingen en -kwetsbaarheden;
- bijdragen tot het verspreiden van richtlijnen en tips inzake cyberveiligheid (vb. opstellen van een cyber security incident management guide) zodat bedrijven hun activiteiten en klantgegevens beter kunnen beschermen;
- bijdragen tot het opstellen van publiek-private samenwerkingen.

c) 'Vitale sectoren': [KIV]

Deze omvatten naast de kritieke infrastructuur ook andere elementen zoals de regering, overheidsdiensten waaronder de diensten van de deelstaten, ...

De impact van een cyberaanval die entiteiten van deze vitale sectoren tot doel heeft, is *a priori* ernstig en vereist dan ook een analyse en een specifiek en gestructureerd risicobeheer.

- bijdragen tot de sensibilisering van vitale sectoren voor de cyberdreigingsproblematiek en -kwetsbaarheden;
- bijdragen tot de terbeschikkingstelling van richtlijnen, adviezen en normen inzake cyberveiligheid;

- bijdragen tot het aanzetten tot het opstellen van een cyber security incident management guide;
- bijdragen (op technisch vlak) tot de aanmoediging om gebruik te maken van detectie-mechanismen, zoals onder andere sensoren, alsook van performante beveiligingssystemen.

DOELSTELLING 2: Gezamenlijk met partners de criminele cyberinfrastructuur ontwrichten en de werking ervan destabiliseren, meer bepaald door: [KIV]

- in samenspraak met alle belangrijke spelers inzake cybercrime en onder coördinatie van CCB voorzien in een gepaste reactie op incidenten met een betrouwbare diagnose, een gepast antwoord met een technische mitigatie en maatregelen in het kader van het vervolg;
- intern uitbouwen van een snelle (geïntegreerde) respons op cybercriminaliteit, met specifieke aandacht voor kritieke infrastructuren en vitale sectoren;
- mee opvolgen van een ‘Early Warning system’- ter beschikking gesteld door CCB – dat voortdurend de vitale sectoren informeert en dreigingen, kwetsbaarheden en incidenten waaraan ze blootgesteld zijn, opneemt.

DOELSTELLING 3: Kwaliteitsvolle onderzoeken verzekeren door: [KIV]

- maximaal trachten te garanderen dat – van alle vormen van criminaliteit waarbij ICT wordt gebruikt – betrokkenen wor-

- den geïdentificeerd en dat een effectieve bewijsvoering en sporenonderzoek kunnen plaatsvinden;
- versterken van digitaal forensisch onderzoek, rekening houdende met nieuwe technologieën;
- aanwenden van internetmonitoring, internetrecherche en internetpatrouille in gerechtelijke en bestuurlijke operationele processen;
- implementeren van de nodige systemen om communicatie via internet in een leesbaar formaat te kunnen onderschep- pen;
- meewerken aan het aanvullen of bijwerken van het wettelijke kader met het oog op een efficiëntere bestrijding van cybercriminaliteit.

DOELSTELLING 4: Samenwerken met partners (nationaal en internationaal) door het opvolgen van de mate van readiness van de verschillende actoren m.b.t. de aanpak van cybersecurity en cybercrime. Dit betreft zowel de beschikbare capaciteit, de aanwezige expertise als de eigenlijke reactie op en afhandeling van incidenten. (Regie: CCB) [KIV]

DOELSTELLING 5: Besteden van aandacht aan het luik ‘ontneming’ van het fenomeen door meer financieel onderzoek te voeren met maximale recuperatie van wederrechtelijke vermogensvoordelen en op die manier (inter)nationale *high value cyber targets* te ontmantelen of te destabiliseren.

⁵⁷ Cyber Security Strategy België, 18 december 2012, p.15.

2.5.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van cybercriminaliteit verbeteren

DOELSTELLING 6: Vervullen van onze rol inzake beeldvorming door: [KIV]

- opvolgen van de evolutie van het aantal en de aard van de geregistreerde criminele feiten. De opvolging van het aantal incidenten gebeurt door het CCB;
- uitwerken van een performante beeldvorming om de belangrijkste cyberdreigingen in kaart te brengen met het oog op het identificeren van ernstige cybercriminaliteit en het vastleggen van prioriteiten (*high value cyber targets*);
- detecteren en signaleren van bredere criminele evoluties op internet die een bedreiging vormen voor de burger; inclusief investeren in het ontwikkelen van politionele antwoorden op criminele technologische strategieën.

DOELSTELLING 7: Verzekeren van goede informatie-uitwisseling met politiepartners op basis van een performante beeldvorming en de eigen onderzoeksactiviteiten.

DOELSTELLING 8: Voorstellen van een goede capacity building om de betrokken actoren voldoende te wapenen in hun strijd tegen cybercrime. [KIV]

DOELSTELLING 9: Verzekeren van opleiding en expertise-overdracht door:

- versterken van de eigen cyberveiligheid en cyber resilience;
- investeren in nieuwe middelen en versterken van de vaardigheden van politiemedewerkers;
- investeren in R&D (kennisuitbreiding, testing, ontwikkeling, opvolging evoluties, ...);
- delen van kennis en expertise m.b.t. het gebruik van nieuwe technologie bij het politiewerk;
- opvolgen en actief monitoren van nieuwe technologieën (vb. intelligente camera's, 3D-scanners, inzet van drones...) voor de aanwending of het gebruik ervan in politionele processen.

DOELSTELLING 10: Stroomlijnen van de werking van de verschillende diensten die op federaal niveau in dit domein werken en een maximale complementariteit en effectiviteit bewerkstelligen door het ontwikkelen van een duidelijke strategische visie gedragen op alle niveaus.

2.6 GEWELDSCRIMINALITEIT, AANTASTING VAN DE PERSOONLIJKE INTEGRITEIT EN DISCRIMINATIE

2.6.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV werkt drie fenomenen dieper uit, namelijk het intrafamiliaal geweld, de seksuele delinquentie ten aanzien van meerderjarigen en het seksueel kindermisbruik. De keuze voor deze drie fenomenen betekent echter niet dat de andere geweldsdelicten, waaronder deze die eveneens werden uitgewerkt in het nationaal actieplan gendergerelateerd geweld⁵⁸, minder belangrijk zouden worden geacht door de federale regering en de regeringen van de deelstaten.

Gezien de KIV stelt dat geweld tegen de veiligheidsberoepen en zorgverstrekkers een bijzondere aandacht verdient (KIV, punt 4.6) zullen voor de doelgroep van de zorgverstrekkers vanuit een ambtelijke werkgroep voorstellen worden geformuleerd die vervolgens op lokaal niveau kunnen worden besproken, ten einde maatregelen op maat van de lokale veiligheidssituatie te nemen. Wat het geweld tegen de veiligheidsberoepen betreft, worden de engagementen aangegaan in het regeerakkoord in het kader van de strijd tegen deze vormen van geweld uitgevoerd.

De KIV stelt dat in het geval van aangifte van een seksueel misdrijf de goede afwikkeling van het onderzoek dient te worden gewaarborgd. Maar men dient vooral toe te zien op de optimale bescherming van het slachtoffer, liefst door multidisciplinaire opvangcentra. De rol van de federale politie is er vooral op gericht te voorzien in op maat gesneden opleidingen inzake slachtofferbejegening, profilering van daders, ondersteuning expertisenetwerken. Bij het verzekeren van de basispolitiezorg zal de politie met slachtoffers in contact komen. De politieambtenaren moeten, dankzij hun opleiding, gepast kunnen reageren op deze situaties. De GPI 58 betreffende de politionele slachtofferbejegening⁵⁹ zal met de nodige zorg toegepast worden.

2.6.2 Intrafamiliaal geweld

Bijzondere aandacht dient te worden besteed aan de nauwgezette toepassing van de richtlijn COL 4/2006 inzake partnergeweld.

De overheden op alle bestuursniveaus kunnen een bijdrage leveren tot de sensibilisering voor deze fenomenen, die gekenmerkt worden door een verontrustend 'dark number'. Het is belangrijk om bij de slachtoffers de aangiftebereidheid te doen toenemen, waarbij de uitdaging dikwijls ligt in het besef van slachtofferchap. Informatiecampagnes, maar vooral individuele opvolging zijn derhalve kritieke succesfactoren. Ook het ter beschikking stellen van voldoende woningen voor crisisopvang voor slachtoffers vormt een kritieke succesfactor in een effectieve aanpak van dit fenomeen.

De acties die de geïntegreerde politie zal ondernemen kaderen in de filosofie van het nationaal actieplan gendergerelateerd geweld.

2.6.2.1 Beeldvorming

DOELSTELLING 1: Verbeteren van statistische gegevens rond intrafamiliaal geweld door een specifieke genderanalyse te maken van de evolutie van het aantal klachten dat door de politiediensten wordt geregistreerd als geweldsfeiten tussen partners. [KIV, M1]

2.6.2.2 Preventie

DOELSTELLING 2: Verzekeren van een betere vorming en een goede sensibilisering van de politie. De aandacht voor intrafamiliaal

geweld dient te worden geïntegreerd in de basisopleiding zoals deze in de politiescholen wordt gegeven. Daarnaast dient een bijzondere opleiding te worden uitgewerkt voor de personen van de dienst slachtofferbejegening van de politie [KIV, M5].

DOELSTELLING 3: Bijdragen aan de ontwikkeling van instrumenten voor risicobeoordeling, risicobeheer en het beter herkennen van signalen van intrafamiliaal geweld door: [KIV, M6]

- ontwikkelen van een specifieke expertise rond schijnhuwelijken binnen de geïntegreerde politie;
- vanuit de gemeenschapsgerichte politiezorg, onderhouden van contacten met risicogroepen in de bevolking teneinde het aangeven van intrafamiliaal geweld te bevorderen;
- bijdragen aan een risicobeoordelingsinstrument inzake eerge-relateerd geweld.

2.6.2.3 Repressie

DOELSTELLING 4: Naleven van de verplichtingen uit de COL 4/2006 betreffende het strafrechtelijk beleid inzake partnergeweld, met bijzondere aandacht voor de veiligheid van het slachtoffer, de situatie van de kinderen die deel uitmaken van het gezin, de (eventuele) bijkomende risicofactoren die belangrijk zijn opdat de magistraat de situatie kan beoordelen (o.a. met het oog op het opleggen van een tijdelijk huisverbod).

⁵⁸ Zie <http://www.elkesleurs.be/sites/parlement.n-va.be/files/generated/files/news-attachment/persdossier.pdf>.

⁵⁹ Omzendbrief GPI 58 van 4 mei 2007 betreffende politionele slachtofferbejegening in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, BS, 5 juni 2007.

2.6.2.4 Nazorg

DOELSTELLING 5: De lokale politiediensten dragen bij tot de ontwikkeling van de initiatieven van de deelstaten i.v.m. het juridisch kader voor ketenaanpak, de implementatie van *Family Justice Centers* (en de lessen die hieruit zijn te trekken), en eventuele protocolakkoorden met andere diensten voor betere samenwerking inzake crisissituaties [KIV, M9].

2.6.3 Seksueel geweld

2.6.3.1 Seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen

Voor de geïntegreerde politie is het waarborgen van de goede afwikkeling van onderzoeken in geval van aangifte van een seksueel misdrijf belangrijk. Hierbij dient het slachtoffer optimaal te worden geïnformeerd en beschermd. De integratie van verschillende disciplines van hulp moet helpen om secundair slachtofferchap tegen te gaan.

2.6.3.2 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van het seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen versterken

2.6.3.2.1.1 Beeldvorming

DOELSTELLING 1: Opstellen van profielen van onbekende daders van seksueel misbruik en in het bijzonder het verwerken van de vragen die binnenkomen rond het opstellen van een daderprofiel van onbekende daders van seksueel misbruik door de federale gerechtelijke politie (gedragsanalisten en analisten zeden). [KIV, M2]

2.6.3.2.1.2 Preventie

DOELSTELLING 2: De geïntegreerde politie zal bijdragen tot het uitwerken van een instrument voor risicobeoordeling teneinde situaties van seksueel geweld zo snel mogelijk te detecteren.

DOELSTELLING 3: De federale gerechtelijke politie zal de kennis en expertise van de geïntegreerde politie inzake seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen versterken door: [KIV, M5]

- in de basisopleiding aan politieambtenaren te voorzien in een opleidingsmodule inzake de functionaliteit ViCLAS⁶⁰ en het kwalitatief verhoor van het slachtoffer, getuigen en verdachten;
- het draaiboek "zedemisdrijven" via digitale drager te verspreiden, wat de implementatie op de werkvloer vergemakkelijkt.

2.6.3.2.1.3 Repressie

DOELSTELLING 4: Bestendigen van de huidige functionaliteiten verzekerd door de federale gerechtelijke politie door: [KIV, M7]

- meewerken aan het internationaal onderzoek C-Link en de resultaten ervan implementeren om de doeltreffendheid van de functionaliteit ViCLAS te versterken (beter opsporen van de verbanden tussen de gepleegde feiten en sneller aanbieden van nieuwe onderzoeksporen);
- de SICAD, de lokale politiezones en de eerstelijnsdiensten van de federale eenheden, bewust maken van de wijze waarop alle relevante informatie tot bij de centrale component van de federale gerechtelijke politie terechtkomt;
- geven van een voortgezette opleiding "zedes".

DOELSTELLING 5: Optimaliseren door de federale gerechtelijke politie van de Set Seksuele Agressie door in de betreffende werkgroep de magistraten te sensibiliseren voor het gebruik van de set. [KIV, M11]

DOELSTELLING 6: Verbeteren, als federale gerechtelijke politie, van het afnemen van een audiovisueel verhoor van het slachtoffer: [KIV, M12]

- bijdragen aan de herziening van de ministeriële omdenkbrieven van 16 juli 2001 over de audiovisuele opname van het verhoor van minderjarige slachtoffers of getuigen van misdrijven;
- uitvoeren van een studie om zowel proactief, preventief als curatief de professionals beter te kunnen ondersteunen;
- voorzien in een opleiding inzake het verhoor van zwaar getraumatiseerde slachtoffers en van getuigen van misdrijven met geweld door middel van hypnose.

2.6.3.2.1.4 Nazorg

DOELSTELLING 7: De lokale politiediensten dragen bij tot de ontwikkeling van de initiatieven van de deelstaten i.v.m. het juridisch kader voor ketenaanpak, de implementatie van *Family Justice Centers* (en de lessen die hieruit zijn te trekken), en eventuele protocolakkoorden met andere diensten voor betere samenwerking inzake crisissituaties.

DOELSTELLING 8: Bijdragen aan een haalbaarheidsstudie naar het opstarten van *sexual assault referral centres* in België en aan de (pilot)projecten die daaruit voortvloeien. [KIV, M10]

2.6.3.3 Seksueel geweld t.a.v. minderjarigen

2.6.3.3.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De KIV legt het accent op een integrale en geïntegreerde aanpak waarbij we streven naar een optimale samenwerking met interne en niet-politionele partners die actief zijn binnen het fenomeen.

2.6.3.3.2 Definitie

Dit fenomeen omvat alle misdrijven van seksuele aard waarbij minderjarigen het slachtoffer zijn. Een specifiek aspect is de term kinderpornografie. Dit houdt in het bezit, de verspreiding en de productie van beelden die seksueel misbruik van minderjarigen uitbeelden.

We spreken van kinderpornografie wanneer:

- het slachtoffer minderjarig is en;
- het beeld een seksuele daad toont met een meerderjarige en een minderjarige, of tussen minderjarigen onderling of een seksuele daad op de eigen persoon;
- Of een beeld waarbij de focus gelegd wordt op de geslachtsdelen van de minderjarige of op de anale streek.

2.6.3.3.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van het seksueel geweld t.a.v. minderjarigen versterken

2.6.3.3.3.1 Preventie

DOELSTELLING 1: Opzetten van een samenwerking met de providers voor het afsluiten van de toegang tot sites of fora die de verspreiding van kinderpornografisch materiaal faciliteren door procedures met alle actoren (Justitie, providers en Child Focus) af te spreken. [KIV M8]

DOELSTELLING 2: Opzetten van een samenwerking met de *web-hosters* gevestigd op Belgisch grondgebied voor het verwijderen van kinderpornografische inhoud door procedures met alle actoren (Justitie, web hosters en Child Focus) af te spreken. [KIV M8]

2.6.3.3.3.2 Repressie

DOELSTELLING 3: Aansturen van de inspanningen van de Internetrecherche door de informatiestromen uitgaande van Europol, Interpol en Child Focus aan te wenden. [KIV M7, transversaal thema 5]

DOELSTELLING 4: Opstarten en ondersteunen van onderzoeken ter identificatie van slachtoffers en daders door: [KIV M7]

- opstellen van processen-verbaal ter identificatie gericht aan het federale parket;
- aanvullen van de identificatiegegevens op basis van opzoeken in de voor de politie toegankelijke databanken;
- overmaken van het eindresultaat bij middel van een navolgend proces-verbaal aan de lokaal bevoegde parketten voor het opstarten van een onderzoek naar de dader en voor het redden van eventuele slachtoffers;
- aanwenden van beeldanalysetechnologie.

DOELSTELLING 5: Oriënteren van de onderzoeksinspanningen door: [KIV, M10 + transversaal thema 5, internationale samenwerking]

- voeden van de Europol-databanken met de resultaten van de Belgische onderzoeken;
- gebruiken van de risicoanalyses die Europol heeft bezorgd voor het bijsturen van de onderzoeksinspanningen;
- adequaat gebruiken van de technologieën zoals *web-crawlers*;
- ondersteunen van en deelnemen aan onderzoeken aangemeld door Europol en die op internationale risicoanalyses gebaseerd zijn;
- opzetten van samenwerkingsverbanden met financiële dienstverleners;
- samenwerken met gespecialiseerde financiële onderzoekers;
- richten van de inspanningen van de internetrecherche op nieuw opduikende fora, technieken, modi operandi...

DOELSTELLING 6: Optimaliseren van de internationale informatiestromen door: [KIV, M11 + transversaal thema 5]

- beter voeden van de *International Child Sexual Exploitation* -databank. Dit zal bereikt worden door de implementatie van een 'bijkomende schil' die de politie toelaat de toegang tot de databank voor de gedecentraliseerde opsporingsdiensten te verbeteren;
- creëren van een mogelijkheid tot samenwerking tussen de verschillende nationale beeldendatabanken;
- adequaat gebruiken van de politionele mogelijkheden voor de uitwisseling van politionele informatie mede door een correcte kanaalkeuze.

DOELSTELLING 7: Bijdragen tot de aanpassing en evaluatie van wetsartikelen met betrekking tot IT-gerelateerd seksueel misbruik van minderjarigen door expertise betreffende IT-gerelateerde materie (politionele ervaring en aanpak) aan te reiken. [KIV, M12]

⁶⁰ Violent Crime Linkage Analysis System.

2.6.3.3.3 Nazorg

DOELSTELLING 8: De lokale politiediensten dragen bij tot de ontwikkeling van de initiatieven van de deelstaten i.v.m. het juridisch kader voor ketenaanpak, de implementatie van *Family Justice Centers* (en de lessen die hieruit zijn te trekken), en eventuele protocolakkoorden met andere diensten voor betere samenwerking inzake crisissituaties.

2.6.4 Discriminatie

De geïntegreerde politie wil de komende jaren het diversiteitsbeleid een extra impuls geven. De politie als weerspiegeling van de maatschappij blijft het uitgangspunt. Naast de bevordering van de interne diversiteit vertolkt de politie eveneens een voortrekkersrol in de strijd tegen discriminatie en haatmisdrijven. Op grond van het gelijkheids- en het non-discriminatiebeginsel, vervat in de Grondwet (artikelen 10 en 11), EVRM (artikel 14) en de rechtspraak van het EHRM, moet eenieder het genot van rechten en vrijheden worden gewaarborgd, zonder onderscheid op welke grond ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, seksuele geaardheid, genderidentiteit, of andere status. Politieambtenaren hebben de plicht om de wetten te doen naleven en individuele rechten en vrijheden te vrijwaren. Antiracisme- en antidiscriminatie wetten maken hiervan deel uit.

Door de aandacht voor diversiteit te versterken in de HR processen kan de politie een gepast antwoord formuleren op de stijgende diversiteit aan werkrachten op de arbeidsmarkt en op de werkvloer. Tevens beantwoordt ze zo ook aan de groeiende diversiteit in kenmerken, behoeften en verzuchtingen van burgers, klanten en/of doelgroepen. Dialoog en samenwerking met de diverse gemeenschappen in onze samenleving staan centraal en kunnen bijdragen tot een betere aanpak van de criminaliteitsfenomenen. Respect voor diversiteit in onze relaties met de burger en medewerkers bevordert de kwaliteit van onze dienstverlening aan de bevolking.

Diversiteit beheren impliceert namelijk respect voor de gelijkheid van kansen, het uitsluiten van elke vorm van discriminatie, de neutraliteit van de *human resources* processen en de overtuiging dat unieke talenten en competenties van werknemers kansen bieden voor tewerkstelling en loopbaanontwikkeling.

⁶¹ Het Interfederaal Gelijkelijkheidscentrum, zie www.unia.be.

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie stimuleert alle medewerkers en in het bijzonder de referentiepersonen inzake discriminatie en haatmisdrijven, in het volgen van opleidingen. De opgedane kennis en vaardigheden laten toe om professioneel op te treden indien ze geconfronteerd worden met discriminatie of haatmisdrijven op grond van een wettelijk beschermd criterium. Samen met Unia⁶¹ wordt een reeks opleidingen inzake diversiteit georganiseerd, waaronder "Interculturele communicatie", "Reageren op discriminerende uitlatingen van collega's", "De antiracisme- en antidiscriminatie wet", "Diversiteit integreren in het humanresourcesmanagement", In het bijzonder wordt het volgen van de opleiding "Kazerne Dossin – Mensenrechten" gestimuleerd waarbij de deelnemers het fenomeen discriminatie en uitsluiting, de kracht van de massa (groepen) en de handlingsmogelijkheden van het individu begrijpen in de context van groepsagressie, ongeacht de vorm ervan en zich ervan bewust worden dat men tegenover de agerende massa steeds op zoek moet gaan naar de marge om 'neen' te zeggen.

DOELSTELLING 2: Wat het repressieve luik betreft, kan verwezen worden naar de COL 13/2013 betreffende het opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie en haatmisdrijven. Deze voorziet onder meer in de aanwijzing van referentieambtenaren van de politie in dat domein in elke politiezone en eerstelijns-eenheden van de federale politie. Lokale politiekorpsen en eerstelijnsdiensten van de federale politie die nog geen referentieambtenaar hebben aangeduid, worden aangespoord om alsnog een referentiepersoon aan te duiden. Iedere referentieambtenaar zal de in dat verband door Unia georganiseerde opleiding volgen.

DOELSTELLING 3: De geïntegreerde politie zal werk maken van een regelmatige communicatie en sensibilisatie over diversiteit in samenwerking met Unia. Medewerkers moeten immers op de hoogte worden gebracht van hun rechten en plichten én van de richtlijnen en omgangsvormen, met een totale nultolerantie voor discriminatie en uitsluiting.

DOELSTELLING 4: De federale politie zal een actief diversiteitsbeleid voeren en zich positioneren ten opzichte van de groeiende diversiteit aan kenmerken, behoeften en verwachtingen van doelgroepen en partners enerzijds en van werkrachten op de arbeidsmarkt en op de werkvloer anderzijds. De uitvoering van het beleid rust op twee pijlers: enerzijds wordt de deelname aan opleidingen verder aangemoedigd en wordt anderzijds voorzien in een aanpak op maat van de verschillende directies.

2.7 GEORGANISEERDE EIGENDOMSCRIMINALITEIT EN ILLEGALE HANDEL IN GOEDEREN

2.7.1 Georganiseerde eigendomsriminaliteit door rondtrekkende daders

2.7.1.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

Binnen de aanpak van de georganiseerde eigendomsriminaliteit door rondtrekkende dadergroepen legt de KIV het accent op de beperking van de individuele en maatschappelijke impact van inbraken in gebouwen. Daarnaast wordt een actualisatie van de aanpak van rondtrekkende dadergroepen gevraagd.

2.7.1.2 Definitie

Een inbraak in een gebouw is – in de strikte betekenis van de term – een diefstal met braak, inklimming of valse sleutels in een gebouw. Constructies zoals tuinhuis, schuren, loodsen... vallen – strikt genomen – niet onder de noemer 'gebouw'. We onderscheiden bij inbraken in gebouwen:

- inbraak in woning 'strikte betekenis': een diefstal met braak, inklimming of valse sleutels, met of zonder geweld in een woning;
- inbraak in een bedrijf of handelszaak 'strikte betekenis': een

diefstal met braak, inklimming of valse sleutels, met of zonder geweld, in een bedrijf of handelszaak;

- inbraak in een openbare of overheidsinstelling 'strikte betekenis': een diefstal met braak, inklimming of valse sleutels, met of zonder geweld, in een openbare of een overheidsinstelling (ziekenhuis, gemeentehuis, school, religieuze gebouwen...);
- inbraken in onbekend gebouw 'strikte betekenis': een diefstal met braak, inklimming of valse sleutels, met of zonder geweld, in gebouwen waarvan het type onbekend is.

De definitie van een rondtrekkende dadergroep is:

"Een rondtrekkende dadergroep is een vereniging van misdadigers:

- *die systematisch woninginbraken, of inbraken in bedrijven en handelszaken, waaronder ramkraken, ladingdiefstallen, metaaldiefstallen of diefstal van werf(voer)tuigen pleegt;*
- *waarvan de leden hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de voormalige Oostbloklanden of een sedentaire dadergroep in België uitmaken, en;*
- *opereren of aangestuurd worden vanuit het buitenland, of vanuit de grote agglomeraties in België, en;*
- *die een belangrijk aantal feiten op een groot gedeelte van het grondgebied plegen, en;*
- *waarbij mogelijks gebruik wordt gemaakt van minderjarigen."*

Deze definitie sluit evenwel niet uit dat een rondtrekkende dadergroep subsidiair ook betrokken kan zijn bij andere feiten, zoals diefstal gewapenderhand, *car- en homejackings*, diefstal van waardevolle documenten, voertuigzwendel, diefstal met list, georganiseerde gauwdiefstallen, georganiseerde winkeldiefstallen en *skimming*.

2.7.2 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van eigendomsriminaliteit, met bijzondere focus op inbraken in gebouwen gepleegd door rondtrekkende dadergroepen, versterken

DOELSTELLING 1: Meer inzetten op de aanpak van de structuur van de dadergroepen en netwerken, door: [KIV, M5-M10]

- identificeren via beeldvorming van de structuur van de belangrijkste dadergroepen (cf. *high value targets*) en (losse) samenwerkingsverbanden en er prioritaair op inzetten;
- inzetten op het proactief detecteren van plaatsen van belang (schuil-, verblijf-, ontmoetings-, tref- en helingplaatsen) met betrekking tot rondtrekkende dadergroepen door
 - een doelgerichte beeldvorming (verblijf-, tref- en helingplaatsen);
 - gerichte controles op voornoemde plaatsen;
 - een beter nazicht van de werkelijke verblijfplaats bij inschrijving van nieuwe inwoners;
- detecteren van natuurlijke personen en rechtspersonen die met behulp van hun eigen (legale) organisatie hulp bieden aan criminele dadergroepen om illegale activiteiten te verbergen, te legitimeren, deze activiteiten logistiek te ondersteunen of om geld wit te wassen;
- actief op zoek gaan naar verbanden tussen fenomenen (vb. heling van kunst ter financiering van terrorisme, diefstal en witwassen, identiteitsfraude en rondtrekkende dadergroepen, ...) om op basis hiervan een meer efficiënte en effectieve aanpak te ontwikkelen;
- systematisch uitwisselen van de informatie op internationaal niveau.

DOELSTELLING 2: Intensifiëren van de internationale aanpak, door mee te werken aan een Europese gecoördineerde aanpak (cf. SOCTA en EU-policy cycle). [KIV, M12 + transversaal thema 5]

DOELSTELLING 3: Ontradend werken door meer in te zetten op doelgerichte en 'informatiegestuurde' acties op routes, personen en goederen, *hot times*, *hotspots*, met het oog op detectie en aanpak van rondtrekkende dadergroepen door o.a. gebruik te maken van actuele (*real time*) *intelligence*, ANPR, ... De lo-

kale politie kan hierin ook bijdragen door haar aanbod van vakantietoezicht en advies op het vlak van diefstalpreventie. De burgers kunnen zelf bijdragen tot een informatiegestuurde benadering en dienen dan ook geïnformeerd en aangemoedigd te worden over de wijze waarop ze verdachte handelingen op een efficiënte manier kunnen rapporteren aan de (lokale) politie. De snelle ontplooiing van kleinschalige controleacties op plaatsen waar vermoedelijk rondtrekkende dadergroepen actief zijn, verhoogt de pakkans en heeft op zijn minst een ontradend effect. De coördinerende rol van het provinciale overleg, waarin ook de gouverneur zetelt, mag in deze niet worden onderschat. [KIV, M6]

DOELSTELLING 4: Bijdragen tot een geïntegreerde aanpak van heling, door: [KIV, M4 + transversaal thema 3]

- versterken van een doelgerichte beeldvorming van goederen, personen, plaatsen en modi operandi;
- aanwenden van de nieuwe technologieën en toepassingen om gestolen goederen te detecteren;
- opsporen van heling via een effectieve aanwezigheid van de actoren op het internet;
- optimaal samenwerken met diverse betrokken of kwetsbare sectoren (vb. de verzekeringssector, tweedehandswinkels, juweliers, schroothandelaars, ...);
- ontwikkelen van nieuwe toepassingen (vb. een digitaal opkopersregister voor ondernemers);
- verzekeren van identificatie en gerichte controle van plaatsen (waar vermoedelijk geheeld wordt en routes waarlangs geheelde goederen vermoedelijk vervoerd worden).

DOELSTELLING 5: Bijdragen tot een gerichte bestuurlijke aanpak van rondtrekkende dadergroepen door: [KIV, M11 + transversaal thema 1]

- versterkt controleren van handelszaken waar vermoedelijk gestolen goederen worden opgekocht;
- bijdragen tot de sluiting van panden waar regelmatig gestolen goederen worden geheeld;
- (laten) intrekken van vergunningen;
- controle van voertuigen met het oog op inbeslagneming;
- samenwerken met andere administraties zoals de Dienst Vreemdelingenzaken (vb. operatie gauwdiefstallen, de verwijdering van het grondgebied, inreisverbod ...), de FOD Economie, ...

DOELSTELLING 6: Samen met Binnenlandse Zaken bijdragen tot de aanmoediging van burgerparticipatie en samenwerking met beroepsverenigingen door: [KIV, M1-M2]

- aanmoedigen van de deelname aan activiteiten die de betrokkenheid van burgers bij de preventie verhogen (vb. nationale actie '1 dag niet'⁶², technopreventiecomité, ...);
- deelnemen aan overlegplatformen tussen politie en private partners (vb. het permanente overlegplatform bedrijfsbeveiliging, de infolux zelfstandige ondernemers, buurtinformatie-netwerken, winkelinformatie-netwerken ...);
- bijdragen aan innovatief onderzoek (vb. het gebruik van sociale media of nieuwe toepassingen, deelname aan onderzoek naar SDNA-spray, *track&trace*, ...);
- deelnemen aan een eventueel op te richten kennis- en expertisecentrum woninginbraken.

2.7.3 Strategische doelstelling 2: de interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van eigendomsriminaliteit, met bijzondere focus op inbraken in gebouwen gepleegd door rondtrekkende dadergroepen, verbeteren

DOELSTELLING 7: Zorgen voor accurate en actuele beeldvorming van de eigendomsriminaliteit gepleegd door rondtrekkende dadergroepen, door: [KIV, transversaal thema 1]

- opvolgen van de evolutie van de eigendomsriminaliteit en de maatschappelijke impact;
- beschrijven van de criminele processen (van voorbereiding tot uitvoering, nieuwe verschijningsvormen of *modi operandi*, dader- en slachtofferprofilering, heling, logistiek, ...);
- leggen van relaties tussen verschillende fenomenen om op basis hiervan de best passende (transversale) aanpak te ontwikkelen en toe te passen (bv. heling van kunst of andere goederen voor de financiering van terrorisme);
- ontwikkelen en effectief gebruiken van nieuwe toepassingen/tools zoals o.a.
 - het beschrijven en zelfs voorspellen (cf. predictive policing) van fenomenen;
 - de methodiek van (sociale) netwerkanalyse;
- verbeteren van de tactische beeldvorming om dadergroepen en kwetsbare doelwitten in kaart te brengen (zowel arrondissementeel, nationaal als internationaal);
- ontwikkelen van snelle en efficiënte detectiemechanismen en reactieprocessen om tijdig groeiende problematieken of dreigingen bloot te leggen.

DOELSTELLING 8: Verder professionaliseren van de opsporing door: [KIV, M9]

- versterken van de informatieflux door:

- optimaliseren van de informatiestromen tussen alle betrokken actoren;
- kwalitatief voeden en systematische raadplegen van de gegevensbanken (vb. ANG, internationale databanken, ...);
- verzekeren van een snelle informatiedoorstroming, zowel nationaal als internationaal (vb. internationale seiningen);
- blijvend te investeren in kwalitatieve eerstelijnsvaststellingen en sporenopnames;
- organiseren van een betere coördinatie van dossiers tussen de betrokken diensten onderling;
- sensibiliseren voor systematische en snelle (internationale) seining van gestolen goederen;
- kwalitatief beheer van overtuigingsstukken (cf. project-PACOS m.b.t. de inbeslagnames);
- systematisch financieel onderzoek voeren voor maximale terugwinning van wederrechtelijke vermogensvoordelen;
- bijdragen aan de actualisatie van verschillende nationale richtlijnen (zoals de COL 12/2003 betreffende de aanpak van ramkraken, de COL 13/2003 betreffende het denunciatiebeleid bij Oost-Europese misdaadbendes en de COL 1/2008 inzake de aanpak van rondtrekkende daders) en aan de praktische implementatie op het terrein.

DOELSTELLING 9: Bij het uitvoeren van bestuurlijke opdrachten (vb. controles inbreuken wegverkeer, preventieve acties, ...) aandacht hebben voor signalen/indicatoren die wijzen op criminele feiten gepleegd door rondtrekkende dadergroepen.

DOELSTELLING 10: Versterken van de samenwerking met publieke en private partners door: [KIV, M3]

- bijdragen tot de uitwerking een duidelijk wettelijk kader voor de samenwerking en informatie-uitwisseling;
- zorgen voor een betere afstemming tussen de verschillende 'veiligheidsproducenten' om de sociale controle en de veiligheidsaanwezigheid te verbeteren.

DOELSTELLING 11: Bijdragen tot het bepalen van de correcte identiteit van de dader door: [KIV, M7]

- waarborgen van een kwaliteitsvolle identificatie door middel van de consequente en systematische toepassing van de vastgelegde richtlijnen (vb. triptiek conform MFO-3), regelgeving en verdragen (vb. Prüm);
- streven naar compatibiliteit tussen nationale en internationale informaticasystemen en databanken;
- optimaal benutten van nieuwe wetenschappelijke mogelijkheden (vb. biometrie, stemherkenning; DNA-onderzoek, ...);

⁶² Zie www.1dagniet.be

- meewerken aan een studie over de haalbaarheid van één referentie-identiteit;
- meewerken aan het stimuleren van een gezamenlijk gebruik van de nieuwe technologieën (vb. door meerdere overheidsdiensten en de private sector samen).

DOELSTELLING 12: Bijdragen tot de ontwikkeling van een aanpak voor minderjarigen door: [KIV, M15]

- in onderzoeken aandacht hebben voor de constitutieve elementen van artikel 433 Sw. (inzetten van minderjarigen voor strafbare feiten door meerderjarigen);
- informeren van het beleid over de manier waarop minderjarigen worden ingezet voor het plegen van criminele feiten.

DOELSTELLING 13: Het versterken van de interne politieke samenwerking door:

- ontwikkelen en onderhouden van actieve netwerken van referentiepersonen voor een optimale uitwisseling van informatie en expertise (vb. de vergadering projectmanagers rondtrekkende dadergroepen, community of practice D@D, ...);
- verzorgen van een opleiding en sensibilisering inzake de aanpak van eigendomsriminaliteit door rondtrekkende dadergroepen.

2.7.4 Illegale wapenhandel

2.7.4.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

De in de KIV bepaalde strategische doelstelling beoogt de creatie van een veiligere en geweldloze samenleving door:

- een optimale registratie van het legale vuurwapenbezit;
- een verstrengde aanpak van illegaal bezit van vuurwapens;
- een efficiënte doorgedreven opsporing en vervolging van de handel en trafiek in verboden wapens, om ook de bevoorrading van het criminele milieu via de illegale markt te stoppen;
- het opsporen van de door de wapensmokkelaars illegaal verkregen vermogensvoordelen met het oog op de verbeurdverklaring ervan.

Dit verhoogde streven naar efficiëntie en effectiviteit gaat gepaard met de ingevoerde processen waarin de partners een onmiskenbare plaats innemen.

2.7.4.2 Definitie

Onder "illegale wapentrafiek" wordt verstaan: "het vervaardigen, wijzigen, herstellen, te koop aanbieden, verkopen, overdragen, vervoeren, opslaan, voorhanden hebben, dragen, ter beschikking stellen, doorvoeren, invoeren en uitvoeren van vuurwapens, hun hulpstukken, onderdelen, en munitie, evenals de ontplofbare en voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen, zoals gedefinieerd in de wet van 28 mei 1956, dat indruist tegen de nationale en/of de internationale wetgeving." (COL 14/2012 betreffende de aanpak van de illegale wapentrafiek).

2.7.4.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de illegale wapenhandel versterken

DOELSTELLING 1: Ter verruiming van de mogelijkheden om de wapens te volgen en te identificeren, bijdragen aan het verbeteren van de aangifte en de registratie in het Centraal Wapenregister van wapens die sinds de verstrengde wapenwet illegaal in het bezit van hun eigenaar zijn, zonder dat dit aanleiding geeft tot vervolging. [KIV, M2]

DOELSTELLING 2: Eigenaars van vuurwapens informeren en sensibiliseren aangaande de verplichting om een ontvreemding door diefstal of verlies van een geregistreerd vuurwapen te melden, in het kader van een overleg tussen de provinciegouverneurs en de componenten van de geïntegreerde politie. [KIV, M3]

DOELSTELLING 3: Bijdragen aan een versterkt opsporingsbeleid naar het bezit van illegale vuurwapens door: [KIV, M4]

- organiseren van punctuele en structurele controles (bv. acties *Voyager*, gericht op internationale transporten);
- zorgen voor een cross-check van de in het Centraal Wapenregister geregistreerde wapens die niet geregulariseerd werden;
- systematisch in beslag nemen van illegale vuurwapens.

DOELSTELLING 4: Versterken van de gecoördineerde aanpak van de illegale wapenhandel in België door een betere informatie-uitwisseling en beleidsoverleg tussen alle administratieve en gerechtelijke diensten te organiseren, met name via de steun van de politiole expertise in de schoot van het nieuw opgerichte interfederaal overlegcomité ter bestrijding van de illegale wapenproductie en -handel of door het expertennetwerk Wapens verder uit te bouwen binnen de geïntegreerde politie en haar componenten. [KIV, M5]

DOELSTELLING 5: Effectief opsporen van de trafiek en handel in illegale vuurwapens via het internet ('Darknet', 'deepweb', ...). Dit veronderstelt dat nieuwe rechermogelijkheden op het internet moeten bekeken worden. [KIV, M8 + transversaal thema 2]

DOELSTELLING 6: Doorgedreven opsporen van de illegale vuurwapenhandel om de bevoorrading van het criminele milieu te stoppen, door het verlenen van een kwaliteitsvolle steun in het kader van de opdrachten van de geïntegreerde politie inzake: [KIV, M6-M7]

- technische ondersteuning (identificatie, technische analyse/verslag, tracersing...);
- operationele ondersteuning (huiszoekingen, verhoren...);
- tactische ondersteuning (de controles richten op de potentiële bronnen van het criminele milieu);
- en strategische ondersteuning (wetgevend advies, beleidsontwikkeling...).

Daartoe kunnen de politiediensten ook bijzondere opsporingsmethoden en afluistermaatregelen aanwenden om de gerechtelijke instanties in staat te stellen een streng vervolgingsbeleid te voeren, overeenkomstig de principes vastgelegd in de vertrouwelijke COL 14/2012 betreffende de gerechtelijke aanpak van de wapenhandel.

DOELSTELLING 7: Verkrijgen van een betere beeldvorming van zowel de legale als illegale wapenhandel, met name door een

betere samenwerking en informatie-uitwisseling met de nationale partners zoals de gewesten, de provincies, de douane, FOD Justitie, de Proefbank van Luik en de privésector, ...

DOELSTELLING 8: De politiole aanpak aanpassen volgens de in het kader van de herziening van de Europese richtlijn 91/477/EEG aangebrachte wijzigingen voor een meer uniforme reglementering, onder meer wat betreft: de nieuwe categorisering van bepaalde vuurwapens, de regels voor online verwerving van vuurwapens, onderdelen en munitie, het uitvaardigen van gemeenschappelijke EU-regels over de markering van vuurwapens met het oog op een betere tracersing van wapens, de normen voor Europese neutralisering van vuurwapens, de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten en de onderlinge koppeling van nationale wapenregisters, het bepalen van gemeenschappelijke criteria inzake alarmwapens, enz. [KIV, M9 + transversaal thema 5]

DOELSTELLING 9: De internationale samenwerking versterken, met name door: [KIV, transversaal thema 5]

- actief mee te werken aan het prioritaire Europese project EMPACT FIREARMS (vb. door met alle betrokken actoren de acties te implementeren waartoe België zich in het OAP heeft verbonden);
- bij te dragen tot de informatie-uitwisseling via de verschillende bestaande kanalen (SIENA, I-ARMS...) en in het kader van internationale fora zoals de *European Firearms Experts*, Europol, Interpol, enz.;

- nauwer samen te werken met de voornaamste landen van herkomst of van bestemming van de illegale vuurwapenhandel waarbij sprake is van een link met België;
- het geïntegreerde beeld van de nationale en internationale illegale vuurwapenhandel te verbeteren;
- rekening te houden met de aanpak gericht op de destabilisatie van de criminele organisaties, met name door een aanpak van de dadergroepen.

DOELSTELLING 10: Naast de inbeslagname, bijdragen tot een maximale verbeurdverklaring van de bij criminele feiten betrokken wapens en de verbeurdverklaring van de illegaal verkregen vermogensvoordelen uit de verkoop van deze wapens. [KIV, M10 + transversaal thema 4]

2.7.4.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van illegale wapenhandel verbeteren

DOELSTELLING 11: De beeldvorming inzake illegale wapentrafiëk en inbeslagnames van illegale vuurwapens verbeteren op het stuk van de registratie en expertise, onder meer door het systeem voor de registratie van de in beslag genomen vuurwapens binnen de geïntegreerde politie te optimaliseren, door informatie in te zamelen en te linken en door in de verschillende politiezones referentiepersonen voor de wapentrafiëk aan te duiden. [KIV, M1]

DOELSTELLING 12: Meewerken aan de monitoring en evaluatie van de illegale vuurwapenmarkt, met name door: [KIV, punt 4]

- het beeld van het aantal in beslag genomen illegale vuurwapens nauwgezet op te volgen;
- de resultaten van de cross-check met het Centraal wapenregister te analyseren;
- een tactisch beeld te ontwikkelen van de dadergroepen die actief zijn in de illegale invoer/uitvoer van wapens, alsook van de bevoorradingsbronnen.

DOELSTELLING 13: De expertise van de sleutelactoren in de strijd tegen illegale wapenhandel vergroten, onder meer via specifieke opleidingen en een uitwisseling van goede praktijken in het expertennetwerk Wapens van de geïntegreerde politie.

2.8 LEEFMILIEU

2.8.1 Benadering in de Kadernota Integrale Veiligheid

Als belangrijkste prioriteiten binnen de cluster leefmilieu schuiven de verschillende gewestelijke overheden de volgende veiligheidsfenomenen naar voren:

- de strijd tegen de afvalfraude, veelal met grensoverschrijdend en/of internationaal karakter en gelinkt aan de georganiseerde misdaad;
- de strijd tegen de handel in bedreigde dier- en plantensoorten en de daarmee gepaard gaande bedreiging van de biodiversiteit;
- de bescherming van het dierenwelzijn;
- de strijd tegen de energiefraude, als onderdeel van de ruimere problematiek van de (georganiseerde) ecofraude.

2.8.2 Definitie

Zware leefmilieucriminaliteit is fraudegerelateerd en valt onder de ernstige en complexe fraude en omvat verschillende deelaspecten waaronder deze die opgenomen zijn in de KIV. De overtredingen t.o.v. het leefmilieu zijn alle vormen van inbreuken met betrekking tot de vernietiging, vervuiling, beschadiging, wijziging of andere van het leefmilieu die tegenstrijdig zijn met een reglementering of een wettelijke bepaling ongeacht dat deze gemeentelijk, regionaal, federaal of internationaal zijn.

Deze vorm van criminaliteit is terug te vinden onder twee vormen, namelijk de georganiseerde en de niet-georganiseerde leefmilieucriminaliteit.

- De georganiseerde vormen van leefmilieucriminaliteit slaan op deze verschijningsvormen die repetitief van aard zijn en georganiseerd worden gepleegd. Ze zijn bovendien frauduleus, gericht op financieel gewin, schaden het leefmilieu en de volksgezondheid en hebben een supralokale (mogelijks internationale) dimensie.
- Alle andere vormen, waaronder de niet-georganiseerde vormen van leefmilieucriminaliteit, situeren zich voornamelijk

op een lokaal niveau en kenmerken zich, onverminderd het bestaan van veelplegers, door een zeer lage (tot onbestaande) organisatiegraad.

Afvalzwendel: elke vorm van illegale aantasting (vastgelegd in wettelijke bepalingen uitgaande van hetzij het gewestelijke, het federale of het Europese niveau) van het leefmilieu door het op niet-ecologische wijze verwerken, verwijderen (dumpen, lozen) of vermengen van afval.

Zwendel in bedreigde dier- en plantensoorten: georganiseerde en/of systematische vorm van criminaliteit middels beschermde dieren en planten teneinde financieel gewin te bekomen.

Criminaliteit inzake dierenwelzijn: criminaliteit betreffende de mishandeling of verwaarlozing van dieren (o.m. door illegale en frauduleuze handel in dieren).

ECOfraude: vorm van fraude waarbij middels het misbruiken van de (milieu)wettelijk georganiseerde heffings-, en/of subsidiesystemen belangrijke illegale voordelen worden gegenereerd.

2.8.3 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal de aanpak van de georganiseerde leefmilieucriminaliteit versterken

DOELSTELLING 1: De geïntegreerde politie zal het leefmilieu en de volksgezondheid beschermen tegen de schadelijke gevolgen van

afvalfraude via een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak door: [KIV, M3-M5-M8-M10 + transversaal thema 4]

- efficiënter opsporen van alle aspecten van de gepleegde leefmilieucriminaliteit door de bevoegde diensten;
- organiseren van een optimale samenwerking van de gemeentelijke en gewestelijke controlediensten met de politiediensten en het openbaar ministerie, met name wat betreft daderidentificatie, het verzamelen van bewijsmateriaal, het bepalen van de vermogensvoordelen, ... De vaststelling en opsporing gebeuren door de diverse daartoe bevoegde federale, gewestelijke en gemeentelijke administraties en door de politiediensten;
- behouden van een centraal aanspreekpunt bij de federale gerechtelijke politie waarvan de voornaamste functies expertise, steun, coördinatie en beeldvorming zijn. Dit wordt onontbeerlijk geacht om via een actieve informatievergaring en -beheer verder impulsen te geven om proactieve en reactieve multidisciplinaire onderzoeken te starten, te begeleiden en te coördineren ten aanzien van (zware) leefmilieucriminaliteit;
- optimaliseren van de samenwerking door een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak van leefmilieucriminaliteit met specifieke aandacht voor de illegaal verworven voordelen in de onderzoeken die aan de federale politie worden toegewezen;
- bijdragen van de federale gerechtelijke politie aan de organisatie door de gewestelijke overheden van specifieke opleidingen voor de lokale politiediensten en sensibiliseringscampagnes in overleg met de partners;

- optimaal gebruik maken van de administratieve mogelijkheden om (kleine, individuele) overtreders aan te pakken binnen de krijtlijnen van de bestaande afspraken;
- bestendigen en verbeteren van de Internationale samenwerking;
- actief opsporen van illegale praktijken door afvaltransportcontroles uit te voeren in een multidisciplinaire context (expertendatabank ecoformulieren).

DOELSTELLING 2: De geïntegreerde politie zal de aanpak van zwendel in bedreigde dier- en plantensoorten versterken door:

- bevorderen van de regionale en internationale samenwerking tussen de bestuurlijke en gerechtelijke handhavingsactoren;
- bevorderen van gerechtelijke onderzoeken naar netwerken van illegale handel in bedreigde dier- en plantensoorten, door het uitwerken van een draaiboek inzake het verrichten van technische vaststellingen en huiszoekingen, het onderzoek naar handel via internet en de inbeslagnames van de bedreigde dier- en plantensoorten;
- bewerkstelligen van samenwerkingsverbanden tussen de gewestelijke milieuadministraties, de federale CITES-dienst (voor handel in bedreigde diersoorten) en de politiediensten.

DOELSTELLING 3: De geïntegreerde politie zal de handhaving van het dierenwelzijn versterken door: [KIV, M6]

- voorkomen van mishandeling van dieren, onder meer ook door de illegale handel en de frauduleuze handel in dieren samen met alle betrokken actoren te bestrijden;
- bevorderen van een synergie met de verschillende bestuursniveaus om de preventie te versterken. Uiteraard moet gelet op het vaak internationale karakter van die criminaliteit de samenwerking met buurlanden eveneens worden versterkt.

DOELSTELLING 4: De geïntegreerde politie zal de aanpak van ECOfraude versterken door het verbeteren van de kwaliteit van de gerechtelijke vaststellingen. Inzake de bestrijding van energiefraude zal de geïntegreerde politie, in overleg met de gewesten, de energieregulators en de distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas, de procedures voor vaststelling uniformiseren en stroomlijnen. [KIV, M13]

2.8.4 Strategische doelstelling 2: De interne werking van de geïntegreerde politie inzake de aanpak van afvalfraude, zwendel in bedreigde dier- en plantensoorten, handhaving van dierenwelzijn en ECOfraude verbeteren door: [KIV, M1-M2- M5]

- realiseren van een accurate strategische/operationele beeldvorming van de leefmilieucriminaliteit in ons land en het waarborgen ervan samen met de politionele expertise en steun;
 - consolideren en verder uitbouwen van een eigen politioneel leefmilieunetwerk, evenals de actieve deelname aan formele en informele milieunetwerken op internationaal, federaal en gewestelijk niveau;
 - (laten) organiseren van specifieke opleidingen in overleg met de partners;
 - optimaliseren van het informatiebeheer door onder meer het bestendigen van de geprivilegieerde contacten met de diverse partners en de exploitatie van expertendatabanken;
 - bestendigen van de internationale politionele samenwerking en informatie-uitwisseling door actieve deelname aan internationale projecten van korte duur;
 - bewerkstellingen van een taakverdeling tussen de bevoegde gemeentelijke, gewestelijke en federale overheden en de politie en dit gebaseerd op de principes van specialiteit en subsidiariteit voor de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, alsook in lijn met het kerntaken politie.
- Concreet betekent dit óók dat, na overleg met de bevoegde bestuurlijke gemeentelijke, deelstatelijke en/of federale overheden zal nagegaan worden in welke mate de politie ontlast kan worden van taken⁶³ door de gespecialiseerde milieuembtenaren te beëdiggen zodanig dat zij hun volle bevoegdheid van Officier van Gerechtelijke Politie kunnen uitoefenen. Dit laatste is een decretale bevoegdheid en keuze.

2.9 VERKEERSVEILIGHEID

Hier gaat het om het aanpakken van de negatieve evolutie van verkeersinbreuken of gevaarlijke gedragingen van (bepaalde) groepen weggebruikers die onvoldoende beheerst worden door de politiediensten of die moeilijker gecontroleerd kunnen worden.

2.9.1 Context, fenomenen en problemen

Continuïteit

De doelstellingen verkeer uit het NVP 2012-2015 blijven onderschreven in het actuele NVP, dan wel blijvend als doelstelling, dan wel opgenomen in de dagelijkse werking. Alle items blijven relevant. Er is slechts één indirecte wijziging in het kader van het kerntakenplan, waardoor het luik 'Preventie' door de federale wegpollitie sterk verminderd wordt⁶⁴. Daarnaast zal gelet worden op de coherentie tussen de repressieve maatregelen enerzijds en de initiatieven in preventie en nazorg anderzijds.

Thema's

De thema's die in het programma verkeersveiligheid voorkomen, zijn verkeersproblemen die sterk evolueren, een grote impact hebben doordat ze frequent voorkomen en/of ernstige gevolgen

hebben in termen van slachtoffers. Behalve snelheid worden de voorgestelde problemen ook minder goed beheerst door de politiediensten.

Volgende problemen zijn belangrijk:

- **Snelheid**
Sinds 2009 is het aandeel snelheidsinbreuken ten opzichte van het totale aantal vastgestelde verkeersinbreuken groter dan 60%. Dit aandeel blijft jaarlijks stijgen met in 2014 een aandeel van 68%. Overdreven of onaangepaste snelheid verhoogt de ernst van elk verkeersongeval.
- **Allerlei vormen van onveilig gedrag van bestuurders waarvan de controle moeilijk tot niet te automatiseren is, wat de aanpak bemoeilijkt**
Diverse gedragingen verminderen de aandacht van de bestuurder, maar zijn moeilijk te controleren door de politiediensten. Deze gedragingen die leiden tot ongevallen verdienen bijzondere aandacht, namelijk gsm-gebruik en andere vormen van afleiding achter het stuur, inbreuken tegen de bescherming van de weggebruiker (gordel, kinderzitjes), het niet gebruiken van de richtingaanwijzers, vermoeidheid, gebruik van alcohol, drugs of medicijnen.
- **Kwetsbare doelgroepen gekoppeld aan gevaarlijk gedrag**
Ook volgende type weggebruikers zijn belangrijk wegens hun

⁶³ Omzendbrief van 1 december 2006 betreffende de richtlijnen tot het verlichten en vereenvoudigen van sommige administratieve taken van de lokale politie, BS 29 december 2006.

⁶⁴ De 'Cellen Educatie en Preventie' van de federale wegpollitie worden afgeschaft.

specifieke kwetsbaarheid en/of hun weggedrag: (brom)fiet-sers, zwaar wegverkeer, motorrijders en voetgangers.

• Recidivisten

Dit zijn bestuurders die herhaaldelijk inbreuken plegen of betrokken zijn bij ongevallen of een rijverbod niet respecteren. De impact van de recidivist bestaat vooral in de hardleersheid van de overtreder van wie het gedrag ondanks bekeuringen niet kan worden bijgestuurd.

Momenteel is het niet mogelijk om op basis van politiedata uitspraken te doen over het aantal recidivisten en ook niet over het aantal inbreuken, ongevallen of slachtoffers. Het is wenselijk om actief op zoek te gaan naar recidivisten in het verkeer en om het rijverbod te controleren

In de eerste helft van 2016 zullen ook de resultaten van de federale en gewestelijke Staten-Generalen van de Verkeersveiligheid worden meegenomen bij de ontwikkeling van de programmawerking. Dit gebeurt in samenwerking tussen de lokale en de federale politie. De strategieën voor de aanpak van verkeersprioriteiten zijn met de bestuurlijke overheden alsook met het parket te bepalen. De nultolerantie bij de vaststellingen van verkeersmisdrijven kan slechts efficiënt zijn indien een verdere opvolging gegarandeerd wordt. Verder spelen ook de provincie-gouverneurs en de gewesten een belangrijke rol in het aanmoedigen en aansturen van campagnes en andere initiatieven te bevordering van de verkeersveiligheid (met inbegrip van het luik controle- sanctie).

Tenslotte, vormt de toegang tot geactualiseerde en betrouwbare databanken inzake openstaande boeten (ook voor buitenlandse bestuurders⁶⁵), rijden zonder verzekering en zonder geldig keuringsbewijs een kritieke succesfactor voor een efficiënte verkeershandhaving.

2.9.2 Strategische doelstelling 1: De geïntegreerde politie zal positief bijdragen tot het verhogen van de verkeersveiligheid om de doelstelling van maximaal 420 verkeersdoden tegen 2020 te realiseren

DOELSTELLING 1: Het aantal controles gericht op de prioritaire fenomenen en doelgroepen uitvoeren conform de richtlijnen van de Staten-Generaal.

DOELSTELLING 2: De kwaliteit van de controles en vaststellingen verbeteren.

Dit is een blijvend streefdoel. De handhaving wordt 'informatiegedreven' georganiseerd- op de juiste plaats, op het juiste moment, met het juiste middel, bij de juiste weggebruiker.

DOELSTELLING 3: De controles en vaststellingen uitvoeren door competente medewerkers die optimaal opgeleid (basisopleiding en voortgezette opleiding) en uitgerust worden voor de uitoefening van hun opdrachten op het terrein.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *adem- en speekseltesten als basisuitrusting voorzien per interventievoertuig;*
- *de aandacht verhogen voor de voorbeeldfunctie van de politie ten aanzien van het grote publiek en voor de voorbeeldfunctie van de leidinggevendenden ten aanzien van de medewerkers.*

DOELSTELLING 4: Optimaliseren van de kwaliteit van de ongevalregistratie.

DOELSTELLING 5: Bij elk contact met een bestuurder van een gemotoriseerd voertuig overgaan tot een standaardverkeerscontrole.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *een systematische controle van de boord- en persoonsdocumenten én een controle op alcohol, drugs en veiligheidsuitrusting.*

DOELSTELLING 6: Handhaven van de verkeersregels die gelden voor zwakke weggebruikers met bijzondere aandacht voor het dragen van beschermingsuitrusting, de voorrangsregels, de plaats op de rijbaan en het belang van zichtbaarheid.

DOELSTELLING 7: Maximaal inzetten op het automatiseren van de verkeerscontroles, de vaststellingen en de afhandeling met behulp van (nieuwe) technologie.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *gebruik van ANPR en dashbordcamera's;*
- *ontwikkelen van een efficiëntere procedure voor alcohol- en drugscontroles, objectieve vaststellingen gsm-gebruik, trajectcontroles, pv op het terrein, enz.;*
- *automatiseren en optimaliseren van de verwerking van onmiddellijke inningen in samenwerking met Justitie.*

Het gebruik van nieuwe technologieën zoals ANPR-camera's stelt de politie in staat om deze in te zetten in de opsporing van voertuigen die niet ingeschreven zijn, niet verzekerd of zonder geldig keuringsbewijs rijden. Ook bestuurders die een voertuig

besturen spijs terval van het recht tot sturen kunnen op deze manier worden betrapt. Buiten het domein van de verkeersveiligheid kunnen tenslotte geseinde personen en voertuigen op deze wijze worden opgespoord. Er kan worden vastgesteld dat veel politiezones reeds samenwerken in de vorm van gecentraliseerde en gedeelde servercapaciteit voor opslag en verwerking van de gegevens en gedeeld gebruik van mobiele ANPR-camera's. Ook de plaatsing van de vaste ANPR-camera's gebeurt in samenspraak teneinde een maximale dekking en efficiëntie te bereiken. Het doel is om alle ANPR netwerken te verbinden met de gewestelijke verwerkingscentra.

De ondersteuning van de verwerkingscentra vormt voor de gewesten, de federale wegpollitie en de politiezones die investeren in digitale snelheidsmeting een kritieke succesfactor. Thans blijft deze beperkt tot de verwerking van de beelden van vaste digitale flitscamera's en trajectcontroles. Een snelle oplossing die deze centra toelaat om ook de beelden van mobiele flitscamera's te verwerken, is een kritieke succesfactor voor een efficiënte verkeershandhaving.

DOELSTELLING 8: Performant maken van de databanken verkeer voor de controles en vaststellingen op het terrein en voor analyses en verrijken/linken met andere databanken intern en extern aan de politie.

DOELSTELLING 9: Bijdragen tot het uitwerken van een integraal verkeersveiligheidsbeleid.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *partnerschappen aangaan met alle niveaus (Europees, federaal, gewesten, provincies, lokaal), overheidsinstanties, stakeholders, belangengroepen en weggebruikers.*

DOELSTELLING 10: Versterken van de advies- en signaalfunctie van de politie.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *wijzigingen en lacunes in de wetgeving voorbereiden;*
- *nieuwe tendensen opvolgen en technisch advies verstrekken in verband met de technologieën en innovaties die het werk kunnen rationaliseren, nieuwe technologieën die een aanpassing in de wetgeving vragen zoals het toestaan van het gebruik van de dashcam voor het objectief vaststellen van het gebruik van de gsm achter het stuur, mogelijkheid voor het uitlezen van digitale communicaties (GSM, SMS, ...) bij verkeersongevallen.*

2.10 VERBETEREN VAN DE OPENBARE ORDE (OVERLAST, GENEGOTIEERD BEHEER VAN DE PUBLIEKE RUIMTE EN ILLEGALE TRANSMIGRATIE)

2.10.1 Context, fenomenen en problemen

Context

Alle verschillende hierna ontworpen items betreffen ten minste één van de componenten van de openbare orde:

- gebrek aan wanorde en verstoring in de openbare plaatsen (openbare rust);
- gebrek aan gevaarlijke situaties voor goederen en personen (openbare veiligheid);
- het inrichten van een kwaliteitsomgeving (openbare zindelijkheid);
- het behouden van hygiëne om propagatie van ziekten te vermijden (openbare gezondheid).

Continuïteit

Bepaalde kwesties die in dit programma aan bod komen (informatiegestuurde politiezorg, Bepad⁶⁶, overlast, migratie, ...) werden reeds als prioriteit of bijzonder aandachtspunt bestempeld in het (de) vorige NVP('s). Na een evaluatie van de geleverde inspanningen, van de resultaten en van de voortdurende ontwikkeling van het landschap waarin we evolueren, zullen een aantal initiatieven opgestart of verdergezet worden, zowel via een programma-aanpak als via een voortdurende verbetering van de reguliere werking.

Problemen gekoppeld aan het genegotieerd beheer van de openbare ruimte

Een aantal recente gebeurtenissen wijzen uit dat de reglementaire normen over de werking, de uitrusting, de kledij en de middelen moeten herbekeken worden. Dit geldt ook voor de opleiding en training in het genegotieerd beheer van de publieke ruimte. Ook de samenwerking met privépartners en de voetbalproblematiek moeten worden herbekeken.

Het verbeteren van de bestuurlijke informatie en informatiegestuurd werken

De informatiegestuurde politiezorg in de bestuurlijke politie moet worden verbeterd, ondersteund door technische middelen als

⁶⁵ Wat buitenlandse bestuurders betreft, zal de geïntegreerde politie maximaal meewerken aan de Cross Border logica.

⁶⁶ Acroniem van BEstuurlijke Politie – police Administrative. Platform voor het beheer en de uitwisseling van de operationeel informatie inzake bestuurlijke politie.

BePad, Passenger Name Records, Advance Passenger Information, sociale netwerken en open bronnen. De uitwisseling van goede praktijken op nationaal en internationaal niveau is ook belangrijk.

De opvolging van subversieve groepen, gewelddadige extremisten, terroristen en gewelddadige radicalisten moet op niveau van de geïntegreerde politie bekeken worden. De informatievergaring van de administratieve politie is toe aan verbetering.

De bescherming van personen en goederen op basis van openbare orde en met name openbare veiligheid

De toename van topconferenties en andere vip-bezoeken in Brussel impliceert het heroverwegen van het vip-escortestelsel en de realisatie van de integratie van de leden van de Staatsveiligheid binnen de directie van de bescherming van de federale politie. Ook de uitvoering van de MFO-2 van 29 mei 2007 betreffende het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie speelt hierin mee.

Overlast

De term 'overlast' is een concept dat een gevarieerd gamma van gedragingen dekt, die de maatschappelijke orde aantasten en tegelijk onder de strafrechtelijke wetgeving vallen en beschouwd kunnen worden als 'maatschappelijke' incidenten met een aantasting van de leefomstandigheden van de gemeenschappen. De aanpak van dit fenomeen behoort niet tot één (politie)actor en is meestal een lokale of gewestelijke (vb. openbaar vervoer) aangelegenheid en zal dan ook in overleg met de deelstaten aangekaart worden.

Maatschappelijke overlast, al dan niet wijkgebonden, is onlosmakelijk verbonden met een gemeenschapsgerichte politiezorg waarbij vooral de wijkwerking en de nabijheidspolitie instaan voor de relatie met de bevolking. Samen met andere actoren in het lokaal veiligheidsgebeuren (vb. gemeenschapswachten) staan ze in voor een snelle detectie en informatie-uitwisseling om probleemsituaties zo snel mogelijk op te lossen en erger te voorkomen, wat zou leiden tot complicaties en een soort van routine. Met name bij sluikestorten en zwerfvuil is een snelle

escalatie merkbaar wanneer niet onmiddellijk wordt opgetreden door het opruimen ervan. Camerabewaking, gemeentelijke infrastructuur, de toepassing van de gemeentelijke administratieve sancties, de feedback aan de aanvragers zijn allemaal methoden om het vertrouwen van de bevolking in de openbare instellingen in stand te houden of te herstellen.

Casemanagement in samenwerking met diverse bijzondere inspectiediensten kan eveneens de kansen op een succesvolle en duurzame aanpak vergroten. Bij hun optreden op de openbare weg kan de politie zich bezighouden met een dadergerichte aanpak door het gericht storen van daders.

Centrex bestuurlijke politie

Het Centrex bestuurlijke politie wil het referentiepunt zijn voor alle actoren die betrokken zijn bij het evenementenbeheer, de problematiek van het genegotieerd beheer omschreven in de Ministeriële omzendbrief OOP 41 betreffende de operationalisering van het referentiekader CP 4 genegotieerd beheer publieke ruimte, maar ook de bestuurlijke politie in ruime zin. Het is het centrale orgaan voor de optimalisatie van de kennis in deze materie.

Internationale migratie

Transmigratie duidt op het wegtrekken van een individuen/gemeenschap(en) uit hun land van oorsprong (om diverse redenen) naar andere oorden om er in transit te wachten op doorreis of om er zich te vestigen. Het fenomeen transmigratie omvat dus zowel 'migratie' en als 'transitmigratie'. Transmigratie kan legaal zijn (erkende asielaanvragen...), maar ook onregelmatig. Onregelmatige transmigratie houdt gevaren in (fysieke integriteit van de transmigranten zelf, openbare orde en gezondheid, doelwit van mensensmokkel en -handel, vatbaarheid voor criminele feiten door de hachelijke illegale situatie, misbruik door radicaliserende groepen...). Daarom de noodzaak om bij te dragen aan de strijd tegen de onregelmatige transmigratie door de overheid.

Bij de behandeling van dit programma stellen we een nauw verband vast met drie transversale thema's: informatiegestuurde politiezorg, internationale samenwerking en een (integrale) administratieve benadering.

2.10.2 Strategische doelstelling 1: Het beheer, de uitvoering en de operationaliteit van de federale en lokale capaciteit bij het beheer van de openbare ruimte verbeteren met inbegrip van de bescherming van personen en goederen en de rampenplanning

DOELSTELLING 1: Bijdragen tot het herschrijven van wettelijke en reglementaire teksten.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- bijdragen aan het herschrijven van de MFO2 & GPI 44TER⁶⁷, MFO1⁶⁸, MFO5⁶⁹, de voetbalwet⁷⁰, MFO4⁷¹, OOP39⁷², het legaliseren van de particuliere beveiliging;
- herbekijken van het vip-escortestelsel en de integratie van leden van de veiligheid van de staat in de schoot van de directie van de bescherming van de federale politie.

DOELSTELLING 2: Verbeteren van de uitrusting voor het genegotieerd beheer van de publieke ruimte

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- herbekijken van de functionele kledij, de functionele uitrusting (vb. schilden), de middelen (vb. Spaanse ruiters).

DOELSTELLING 3: Verbeteren van de opleiding en de training (in de basisopleiding, voortgezette opleiding, oefenplaatsen).

2.10.3 Strategische doelstelling 2: het informatiebeheer van bestuurlijke politie verbeteren

DOELSTELLING 1: De verdere ontwikkeling van BEPAD verzekeren.

DOELSTELLING 2: De monitoring van de sociale media waarborgen.

DOELSTELLING 3: Vergemakkelijken van de uitwisseling van informatie en goede praktijken met internationale partners.

2.10.4 Strategische doelstelling 3: De kwaliteit van de dienstverlening van de geïntegreerde politie verbeteren

DOELSTELLING 1: Implementeren van de wet houdende gemeentelijke en regionale administratieve sancties.

DOELSTELLING 2: Zorgen voor de oprichting, de implementatie en de ontwikkeling van het Centrex bestuurlijke politie die zijn kennis en expertise gestructureerd en proactief ter beschikking zal stellen van de geïntegreerde politie.

Voorbeelden van activiteiten die onder het programma zullen worden ontwikkeld, zijn:

- thematische expertise ter beschikking stellen;
- een signaalfunctie opnemen voor de overheid en voor de partners;
- adviezen formuleren;
- opsporing en innovatie activeren en coördineren.

2.10.5 Strategische doelstelling 4: De geïntegreerde politie zal bijdragen aan de strijd tegen de illegale transmigratie (illegale doorreis & migratie)

DOELSTELLING 1: Oprichten van een formeel platform 'smart borders'.

DOELSTELLING 2: Verbeteren van de basisscreening (vaardigheid profiling en kennis valse reis- en identiteitsdocumenten) door de eerstelijnsdiensten van alle grensposten.

DOELSTELLING 3: Vereenvoudigen en vergemakkelijken van de afhandeling van grote groepen onderschepte transmigranten door terreinploegen.

⁶⁷ Ministeriële omzendbrief GPI 44ter van 14 januari 2010 inzake richtlijnen betreffende het Interventiekorps.

⁶⁸ Dwingende richtlijn MFO-1 van 13 december 2001 inzake het verzekeren van de openbare orde in Hoven en Rechtbanken, het overbrengen van gevangenen en het handhaven van de orde en de veiligheid in de gevangenissen in geval van oproer of onrusten.

⁶⁹ Ministeriële richtlijn MFO-5 van 23 december 2002 houdende de opdrachten van federale aard uit te oefenen door de lokale politie, wat betreft de opdrachten van bijzondere bescherming van personen en roerende en onroerende goederen.

⁷⁰ Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, BS 3 februari 1999.

⁷¹ Ministeriële richtlijn MFO-4 van 4 november 2002 betreffende de federale opdrachten van beveiliging, toezicht en controle door de politiediensten in het kader van de regelgeving inzake private veiligheid.

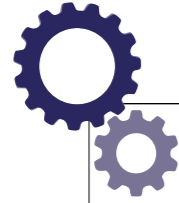
⁷² Ministeriële richtlijn OOP 39 van 24 augustus 2005 betreffende de private veiligheid rond gebouwen van internationale instellingen en rond diplomatieke gebouwen

De zonale veiligheidsplannen en het gewestelijk veiligheidsplan voor Brussel

De zonale veiligheidsplannen en het gewestelijk veiligheidsplan voor Brussel

Met het oog op de afstemming tussen de KIV, het NVP, de zonale veiligheidsplannen (ZVP's)⁷³ en het gewestelijk veiligheidsplan voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad⁷⁴ wensen we hierna de volgende drie thema's te bespreken.

Concreet gaat het om (1) een veiligheidsbeeld op nationaal, arrondissementeel en lokaal niveau; (2) de afstemming van de ZVP's op het NVP en de KIV, met het arrondissementeel niveau als 'facilitator' en (3) het gewestelijk veiligheidsplan voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Deze drie thema's hebben niet alleen tot doel via het arrondissementeel niveau de afstemming tussen het federale en het lokale niveau te bewerkstelligen voor de fenomenen die zijn opgenomen in de nationale en zonale politiekeplannen. Het zijn ook vinger-aan-de-pols-momenten om **de impact van bepaalde fenomenen op de politiewerking te meten** (zie ook deel 4 van dit NVP).

Tenslotte houdt dit ook in dat een betere afstemming tussen 'beleid en beheer' via de jaarlijkse begroting van de politiezones en via een meerjarencyclus bewerkstelligd wordt.

1. Veiligheidsbeeld op nationaal, arrondissementeel en lokaal niveau

Het veiligheidsbeeld is de basis voor een goede beleidsbepaling van de fenomenen op zowel lokaal als federaal niveau.

De actuele veiligheidscontext, de beeldvorming als resultaat van het KIV-overleg én het NPVB maken dat een 'eventuele' bijsturing van de fenomenen op lokaal niveau gepland moet worden. Nieuwe of minder goed beheerste veiligheidsproblemen (zoals de internetcriminaliteit, de radicalisering, het gewelddadige extremisme en terrorisme) werden niet in alle ZVP's opgenomen.

Zowel de KIV als het NVP voorzien in een **continue opvolging van de veiligheidsthema's** tot op het niveau van de lokale politie. Er zal een opvolgingssysteem voor het NVP worden vastgelegd (zie deel 5).

Om de lokale impact van fenomenen nauwgezet op te volgen, stelt de federale politie het arrondissementeel politieel veiligheidsbeeld voor. Concreet houdt dit in dat na de eerste helft van 2016 het NPVB met de verschillende fenomenenbeelden continu zal worden geactualiseerd in de vorm van de zgn. permanente beeldvorming. Daarna wordt ook een uitbreiding voorzien tot op het niveau van de arrondissementen. Het beeld zal later ook digitaal beschikbaar zijn.

⁷³ Artikelen 4 en 37 WGP.

⁷⁴ Artikel 37bis WGP.

2. Afstemming van de zonale veiligheidsplannen op het NVP en de KIV

2.1 AFSTEMMING VIA DE ZONALE VEILIGHEIDSRaad

De artikelen 4 en 37 WGP bepalen **de afstemming tussen het NVP en de zonale veiligheidsplannen** van de lokale politie. Deze afstemming in de tijd ligt moeilijk. Dit heeft te maken met het feit dat de termijn voor de ZVP's niet gelijk loopt met deze van de KIV of van het NVP.

De lokale politiediensten hebben vrij recent hun ZVP's opgesteld en laten goedkeuren voor een periode van vier jaar (2014-2017). Conform het regeerakkoord heeft de wetgever wel de intentie om de periode van de ZVP's te laten overstemmen met een lokale legislatuur (met name zes jaar). De regering zal in 2016 de nodige wetswijziging voorstellen in het parlement en dit met het oog op de verlenging van de duur van de zonale veiligheidsplannen van vier naar zes jaar (termijn van een lokaal bestuursakkoord). Concreet betekent dit dat de nieuwe ZVP's van de lokale politiediensten in de toekomst betrekking hebben op de periode 2020-2025. De 'huidige goedgekeurde' ZVP's kunnen desgevallend verlengd worden met twee jaar, en dus lopen tot eind 2019.

In deze context is het dan ook belangrijk om een **tussentijdse afstemming** te realiseren. Om deze afstemming tussen het NVP en de ZVP's te laten plaatsvinden, wordt een informatie- en afstemmingsronde gepland op arrondissementeel niveau (zie punt 3.2) en in de zonale veiligheidsraden.

Op basis van de informatie die wordt verkregen tijdens deze informatie- en afstemmingsronde kan de korpschef van elke politiezone een **aanpassing** van het lopende ZVP vragen of voorstellen.

De **zonale veiligheidsraad** keurt de eventuele wijzigingen aan het lopende ZVP goed onder de vorm van een **addendum**. Dit addendum bevat de beschrijving van die activiteiten die door de zonale veiligheidsraad noodzakelijk worden geacht om, rekening houdende met de lokale context, bij te dragen aan de programmatie van het NVP 2016 - 2019. Het addendum wordt overgemaakt aan de bevoegde instanties en voorgedijoverheden, ten laatste in de maand december 2016.

2.2 ARRONDISEMENTEEL NIVEAU ALS 'FACILITATOR'

Het NVP is het nationaal plan van de geïntegreerde politie en heeft nood aan voldoende draagvlak om goed te kunnen functioneren. De nationale thema's worden ook via het niveau van een arrondissement verfijnd opdat deze kunnen aansluiten bij de lokale problemen waarmee politiezones worden geconfronteerd en omgekeerd. Een bespreking van het NVP op arrondissementeel niveau vergemakkelijkt mede de aansluiting tussen het NVP en de ZVP's. Zo worden de regionale/arrondissementele en (boven)lokale specifieke kenmerken beter belicht. Dit niveau is dus óók een overleg/coördinatieplatform om de top-down en bottom-up-afstemming te faciliteren.

Het arrondissementeel/provinciaal niveau kan deze vertaalslag mee ondersteunen via enerzijds het veiligheidsbeeld en anderzijds vier actoren en twee overlegfora op dit niveau, met name

- de DirCo, de DirJud, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur;
- het rechercheoverleg⁷⁵ en het provinciale veiligheidsoverleg⁷⁶.

De **DirCo** heeft een faciliterende en coördinerende rol bij de vertaalslag van het NVP en de realisatie en opvolging van de ZVP's. Zo communiceert hij/zij de lokale politiezones over het NVP en geeft samen met de DirJud de nodige aandachtspunten weer op niveau van het arrondissement. De DirCo waakt over de coherentie van de ZVP's binnen het arrondissement. Zijn/haar inbreng kan zowel ondersteunend (vb. geven van opleidingen, realiseren van een analyse) als operationeel (vb. inzet van het interventiekorps) zijn. Bovendien heeft de DirCo een faciliterende inbreng, door bijvoorbeeld het begeleiden van politiezones die - op vrijwillige basis - actieplannen op elkaar willen afstemmen en gezamenlijk actie willen ondernemen. De invulling en de rol van de DirCo verschilt naargelang de arrondissementen, rekening houdend met de typen van de lokale politiezones (grootte, middelen, ...) en hun noden en behoeften op het vlak van ondersteuning.

⁷⁵ Per gerechtelijk arrondissement wordt een rechercheoverleg georganiseerd tussen de bestuurlijke directeur-coördinator, de directeur van de gedeconcentreerde gerechtelijke directie, vertegenwoordigers van de lokale politiediensten en de procureur des Konings, onder leiding van deze laatste. Zie artikelen 104, 105 en 162 WGP.

⁷⁶ Artikel 162 WGP. In elke provincie, alsook in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, wordt een overleg georganiseerd tussen de procureur-generaal, de gouverneur, de bestuurlijke directeurs-coördinator, de gerechtelijke directeurs en vertegenwoordigers van de lokale politiediensten.

De **procureur des Konings** heeft zijn/haar eigen strafrechtelijke beleidslijnen op niveau van zijn gerechtelijk arrondissement en verzekert hiermee ook de brug tussen KIV/NVP en ZVP's. Hij/zij kan zich laten bijstaan door de DirJud, in het bijzonder wat de toepassing van recherchemanagement betreft. Ook het rechercheoverleg tussen het openbaar ministerie en de politiediensten binnen het gerechtelijk arrondissement dragen bij tot de afstemming tussen het NVP en de ZVP's.

De **arbeidsauditeur** is voornamelijk betrokken wat sociale fraude betreft en is de bestemming van de processen-verbaal, van de inspectiediensten die strafrechtelijke inbreuken vaststellen (de inspectiediensten zijn partner binnen de veiligheidsketen).

Samen met de DirCo en de procureur des Konings, verzekeren de lokale bestuurlijke politieoverheden en de korpschef van de lokale politie de vertaalslag in de zonale veiligheidsraad (zie punt 3.2.). Bijkomend kan ook het provinciaal veiligheidsraad, georganiseerd door de gouverneur en de procureur-generaal, deze afstemming faciliteren. Dit overleg heeft immers tot doel de zonale veiligheidsraden te stimuleren en aanbevelingen hierbij te formuleren, conform art. 162 van de WGP.

In 2016 wordt een **informatie- en afstemmingsfase voor het NVP 2016 – 2019** georganiseerd ten behoeve van de federale en lokale politiekorpsen. Bedoeling hiervan is om enerzijds de betrokken politieactoren in te lichten over het NVP en anderzijds een afstemming op arrondissementeel niveau te bewerkstelligen via een bottom-up-inbreng van lokale politiekorpsen en federale politie-entiteiten. Het maakt het ook mogelijk om beter in te schatten wat de impact is van het nieuwe NVP op de capaciteit van de lokale en de federale politie.

3. Afstemming van het gewestelijk veiligheidsplan voor Brussel op de kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan

De KIV ter voorbereiding van het NVP behelst een filosofie die geënt is op de bewaarde betrokkenheid van alle deelstaten van het land om te strijden tegen belangrijke misdaadfenomenen en tegen het ontstaan van risico's die een grote impact hebben op onze werkmethoden. Alle overheden, zowel op het federale niveau als op het niveau van de deelstaten, zijn innerlijk overtuigd van de noodzaak 'samen' strategieën uit te stippelen om de veiligheid en de levenskwaliteit van de burgers te verzekeren. Bovendien is ingevolge de laatste staatshervorming specifiek voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad artikel 37bis ingevoegd in de WGP. Hierin is opgenomen dat voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad een gewestelijk veiligheidsplan moet worden opgesteld. Bedoeling hiervan is door middel van een suprazonaal politieplan voor de zes Brusselse politiezones een geïntegreerd stedelijk veiligheidsbeleid te verzekeren op het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Dit gewestelijk veiligheidsplan wordt uitgewerkt door de Brusselse agglomeratie voordat de ZVP's van de zones van het arrondissement worden goedgekeurd, en rekening houdend met het NVP.

Daartoe roept het bevoegde orgaan van de agglomeratie een gewestelijke veiligheidsraad samen, die bestaat uit de procureur van Brussel, de DirCo en de DirJud, de voorzitters van de politiecolleges en de korpschefs van de politiezones van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Deze raad wordt regelmatig samengeroepen om de uitvoering van het gewestelijk veiligheidsplan op te volgen.

De zes politiezones zijn dus eveneens betrokken bij het proces en zullen zeer binnenkort hun ZVP's moeten coördineren om eenieders verwachtingen zo vlot en flexibel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Hoewel elke zone en elke wijk uniek zijn, moeten de politiezones van de Brusselse agglomeratie niet alleen in hun eigen veiligheidsbehoeften voorzien, maar bovendien een globaal beleid en een globale visie ontwikkelen. Dit globale beleid zal tot doel hebben hun respectieve zonale plannen op harmonieuze wijze in het gewestelijk en het nationaal veiligheidsplan te integreren.

De zes politiezones zullen werken rond de transversale politieaspecten die op alle behoeften van de agglomeratie betrekking hebben. Zo beogen de akkoorden van de gewestregering de ontwikkeling van een globaal gewestelijk preventie- en veiligheidsplan:

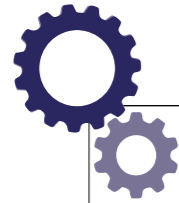
- gericht op de veiligheid en de levenskwaliteit van de burger;
- door een territoriaal beheer op wijkniveau te stimuleren;
- door samen te werken binnen het beleid van de zonale plannen;
- door het partnerschap en het overleg te ontwikkelen.

De gewestregering heeft de nieuwe instelling van openbaar nut 'Brussel Preventie en Veiligheid' belast met de uitwerking van het gewestelijk veiligheidsplan voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Middelen en randvoorwaarden

Middelen en randvoorwaarden

De uitvoering van het NVP door de geïntegreerde politie kan en zal slagen door enerzijds de interne bedrijfsvoering voorts te professionaliseren en anderzijds een programmawerking en verbeterprojecten in de reguliere werking op te zetten.

Deze randvoorwaarde vraagt om een globale benadering die grenzen doorbreekt. Er moet tegelijkertijd ook rekening worden gehouden met nieuwe noden en met structurele en/of organisatorische initiatieven die elders worden ontwikkeld. Sommige nieuwe trends zijn voorspelbaar, andere vragen ad hoc nieuwe initiatieven of meer flexibiliteit. Zowel de federale als de lokale politie moet toekomstgericht denken en handelen.

De KIV geeft aan in welke mate andere overheidsdiensten betrokken zijn bij de veiligheidsaanpak. Van de politie wordt verwacht dat zij niet alleen een actieve en loyale partner is in dit veiligheidsgebeuren, maar ook dat zij voor bepaalde veiligheidsfenomenen het voortouw neemt bij het coördineren van acties.

De geïntegreerde werking – zowel verticaal als horizontaal – en de wederzijdse steun blijven de uitgangspunten bij het uitvoeren van dit NVP. Het coördinatiecomité van de geïntegreerde politie moet hierin een belangrijke rol spelen en zijn werking afstemmen op het verbeteren van de relatie tussen de beide componenten van de geïntegreerde politie.

1. Kerntaken van de politiediensten

In overeenstemming met het federale regeerakkoord werd, in 2015, nagedacht over de kerntaken die aan de politiediensten worden toevertrouwd. De nagestreefde doelstelling was capaciteit en/of budget vrij te kunnen maken om de politie de noodzakelijke middelen voor haar prioritaire opdrachten te verschaffen. Er werd onderzocht welke taken konden worden geschrapt, geoutsourcet of aan andere partners worden overgedragen.

Op basis van de reflecties binnen een op initiatief van het kabinet van Binnenlandse Zaken opgerichte werkgroep waaraan leden van de politiediensten en experts deelnamen, werd een reeks maatregelen vastgelegd en later door de regering goedgekeurd.

Die eerste maatregelen streven er enerzijds naar de lokale politie dichter bij de bevolking te brengen en haar beschikbaarheid te verhogen en anderzijds de steun op te drijven en de gespecialiseerde politiecapaciteit binnen de federale politie te verhogen voor beduidend meer politionele daadkracht in verschillende prioritaire veiligheidsdomeinen.

De algemene doelstelling die in het kader van de reflectie over de kerntaken van de politiediensten wordt nagestreefd is het verzekeren van een grotere politionele aanwezigheid op het terrein, maar ook het besteden van meer personeel en middelen aan de prioritaire opdrachten.

Deze verschillende maatregelen kunnen als volgt worden samengevat:

1. De afbouw van het steunmiddel 'politie te paard' tot twee operationele pelotons;
2. De oprichting van een nieuwe Directie bewaking;
3. Het optimaliseren van de luchtsteun van de federale politie – synergiën creëren met Defensie;
4. Het herbekijken van de huidige tarieven voor begeleiding van waardevervoer;
5. De optimalisering van de inzet van private bewaking voor toezicht op kritieke punten, specifieke zones of bij bepaalde evenementen;
6. Het uitbreiden van de categorieën personen gemachtigd tot het in *realtime* bekijken van bewakingscamerabeelden;
7. Het invoeren van de elektronische handtekening;
8. Het optimaliseren van de bijstand aan gerechtsdeurwaarders en notarissen;
9. Het optimaliseren van de inzet van honden als ondersteuningsmiddel;
 - a. Aanpassing van de wet tot regeling van de private en bijzondere veiligheid;
 - b. Borging van de *knowhow* binnen de politie, kwaliteitsgarantie binnen de private sector en een erkend opleidingscentrum voor patrouille- en speurhonden voor zowel politiediensten als private bewakingsdiensten;
10. Het stopzetten van de opdracht 'Betekenen opvorderingsbevelen bij stakingen';
11. Het niet meer volledig registreren en uitschrijven van telefoontaps en videoverhooren;
12. Het optimaliseren van de afhandeling van processen-verbaal verkeer en van het beheer van flitspalen;
13. Het stopzetten van de verkeerseducatie en verkeersparken van de federale politie;
14. Het laten uitvoeren van een studie omtrent het maximaal uitbesteden van de logistieke (deel)processen en het hertekenen van de logistieke pijler;
15. Het laten uitvoeren van een studie omtrent het maximaal uitbesteden van de humanresources-(deel)processen en het hertekenen van de *humanresources*-pijler;
16. Principes van het Masterplan Infrastructuur federale politie;
17. Het stopzetten van de interne curatieve arbeids- en controlegeneeskunde (met inbegrip van de dierengeneeskunde);
18. Het maximaal outsourcen van de interne postbedeling;
19. Het outsourcen van de opdracht 'signaleren van incidenten op autosnelwegen';
20. Het uitbesteden van de verkeersregeling aan de luchthaven aan de luchthavenuitbater.

De uitvoering van de 20 maatregelen werd gestart in 2016. Hiervoor is onder meer een geheel van, soms belangrijke, wettelijke en reglementaire aanpassingen noodzakelijk, en zelfs de goedkeuring van overgangsmaatregelen om ze te concretiseren.

Om al die doelstellingen te verwezenlijken, zullen voor elk van de vastgelegde maatregelen specifieke werkgroepen worden opgericht. Deze zullen in elk geval de impact van de maatregelen op het organieke kader OT3 evalueren. Het huidige organieke kader is immers het concrete resultaat van het optimalisatieplan van de politiediensten. Het zal aangepast moeten worden volgens de resultaten van de analyse van de beslissingen van de regering inzake kerntaken. De oprichting van de nieuwe Directie bewaking is duidelijk een beslissing die een impact zal hebben op de OT3.

Buiten het specifieke geval van de Directie beveiliging die nog het voorwerp zal uitmaken van de budgettaire bespreking, moeten de 19 andere maatregelen budgettair neutraal blijven en zal wat aan personeel wordt uitgespaard opnieuw worden geïnvesteerd in de prioritaire politieopdrachten. De implementatie ervan zal bovendien in fases plaatsvinden naargelang van de evolutie van de werkzaamheden en zal het voorwerp uitmaken van een permanente monitoring. Ze zullen tijdens de uitvoering van dit nationaal veiligheidsplan dus geleidelijk aan van kracht worden.

2. Interne bedrijfsvoering van de federale politie

De optimalisatie van de federale politie moet worden voortgezet. Het vereenvoudigen van de organisatiestructuur, het verminderen van de overhead en het vrijmaken van capaciteit op het terrein zijn noodzakelijke voorwaarden voor de uitvoering van het NVP 2016-2019.

De organieke tabel OT3 vormt de basis voor een nieuwe personeelsverdeling die de operationele capaciteit op het terrein moet verhogen. Daarnaast moet er ook aandacht gaan naar het versterken van de competenties.

De opdrachtbrieven van de mandaathouders dienen rekening te houden met de uitvoering van het nieuwe NVP en worden waar nodig geactualiseerd en bijgestuurd.

De federale politie zal in 2016 een meerjarenplan m.b.t. middelen en investeringen opmaken.⁷⁷

⁷⁷ Artikel 92 WGP.

2.1 OPTIMALISATIE VAN DE FEDERALE POLITIE

De federale politie zal bijdragen tot de evaluatie van de werking van de federale politie ingevolge de optimalisatie die gepland is in 2018. Vanaf 2016 zal de federale politie beperkte audits verrichten van de directies in elk arrondissement. De basis voor deze audit is tweërlei:

- de toepassing van de wet;
- de toepassing van de door het directiecomité gevalideerde visie, het functioneringsmodel en het bijbehorende personeelsbehoefteplan.

De federale politie zal minimaal twee audits verrichten. Eén zal plaatsvinden na de afhandeling van de interne mobiliteit, de tweede een jaar later.

De optimalisatie, die van start ging in 2014, verloopt in verschillende fasen. Elke fase heeft eenzelfde doelstelling: de geleidelijke invulling van de nieuwe organieke tabel OT3 binnen de nieuwe structuur. Eén van deze fasen, fase 4, voorziet in een interne mobiliteit voor het personeel van de federale politie. Deze fase heeft tot doel een specifiek aantal plaatsen, opgenomen in OT3, die niet via de vorige fasen toegekend kon worden, in te vullen met personeelsleden die van andere directies komen. Tweede doelstelling is gespecialiseerde betrekkingen (federale gerechtelijke politie, wegpolitie, speciale eenheden, spoorwegpolitie, hondensteun, ...) toe te kennen aan niet-houders van het eerste brevet.

Daarbij zal het grote personeelseffectief van de algemene reserve (GRG) tot aanvaardbare proporties teruggebracht worden, meer bepaald zullen maximaal 500 personeelsleden van de huidige GRG worden opgenomen in de andere directies van de federale politie.

Selecties vonden plaats vanaf maart 2016. Het merendeel van de inplaatsstellingen zullen op 1 juli, 1 augustus of 1 september 2016 plaatsvinden. Voor gespecialiseerde betrekkingen kunnen de selecties wegens hun complexiteit langer duren en is de inplaatsstelling later in het jaar te verwachten.

In fase 5 zullen de personen die in de voorgaande fasen geen geschikte betrekking hebben gevonden, kunnen worden herplaatst (zowel directie- als provincie-overschrijdend). Fase 5 is gepland

in de periode van de 2e helft van 2016 tot het 1e trimester 2017. In fase 6 zal de reguliere mobiliteit voor personeelsleden van zowel de lokale als de federale politie terug hervat worden.

2.2. PERSONEELSCAPACITEIT VAN DE FEDERALE POLITIE

Het Koninklijk besluit van 27 oktober 2015 stelt de personeelsformatie⁷⁸ (OT3) vast waarover de federale politie kan beschikken om al haar opdrachten te realiseren (zie bijlage). De OT3 geeft qua invulling, evenwel niet de huidige situatie van de federale politie weer. De afgelopen jaren heeft de federale politie tekorten opgebouwd in bepaalde diensten.

Samen met de Regering, heeft de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken een aantal beslissingen genomen voor de optimalisering en zelfs versterking van de capaciteit van de federale politie. Zo is er het kerntakenplan voor de politie en de beslissing om jaarlijks minstens 1.400 aspiranten aan te trekken (in 2016 zijn dit er zelfs 1.600, waarvan 200 voor de directie van de luchtvaartpolitie). Daarnaast zijn een aantal prioritaire eenheden aangeduid waarvoor een versterking van de capaciteit, met een totaal van 1.036 FTE's voorzien werd (inclusief bijkomende capaciteit voor het actieplan tegen radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme in de kanaalzone). Bovendien ondernemen de voogdijministers en de federale politie reeds een aantal initiatieven om de personeelstekorten onder controle te houden en zelfs te verlagen. Met andere woorden, de reële invulling van de OT3 wordt dynamisch: verschuivingen zijn steeds mogelijk in functie van beslissingen en initiatieven (vb. monitoring van de personeelskredieten, heroriëntaties ingevolge het kerntakenplan, afbouw van de algemene reserve, audits en risico-analyses naar de capaciteitsnoden; de invoering van researchmanagement; ...).

Het effect van deze beslissingen en initiatieven moet zowel voor de reguliere als de beleidswerking van de federale politie voelbaar worden. Rekening houdend met de actuele zorgen en de beleidsrichtlijnen ingevolge het veiligheidsklimaat, die een rechtstreekse impact hebben op de mobilisatiecapaciteit en de middeleninzet van de politie in de reguliere werking en bijgevolg ook op de marges voor een meer proactieve beleidswerking, zal

telkens opnieuw de uitdaging erin bestaan om deze middelenbalans te maken, om effectiviteit en efficiëntie in de pro- en in reactieve werking, nu en in de toekomst, na te streven. En hierbij geeft het NVP een blik op het heden en de toekomst en ... een duidelijke richting aan het strategisch veiligheidsbeleid van de geïntegreerde politie.

2.3 MODERNISERING VAN DE BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van de federale politie voor de periode van het NVP staat volledig in het teken van meer professionalisering ('de goede dingen doen'), efficiënter beheer ('de dingen goed doen') en innovatie.

Meer professionalisering

Professionalisering staat voor de organisatie van het dienstenaanbod op basis van de vraag, op de meest proactieve manier mogelijk, met aandacht voor elementen als duurzaamheid en een doorgedreven klantgerichte opstelling.

Zeker voor wat de niet-operationele steun betreft, zal de federale politie haar aanbod en dienstverlening permanent evalueren op basis van de verwachtingen van burgers, klanten en overheden. In een eerste fase zijn het overleg en de afspraken met de directeur-coördinatoren over wie wat doet in de domeinen personeel, logistiek en financiën en IT primordiaal. Zij zijn immers de tussenschakel voor de steun aan de lokale politie en het unieke loket dat hiervoor op hun niveau geïnstalleerd wordt. Vanaf 2016 zullen overlegfora georganiseerd worden met de lokale politie en

de federale eenheden. Zij moeten leiden tot een verduidelijking van het aanbod inzake personeel, logistiek, informatie en ICT en financiën, de formulering van kwaliteitscriteria en de realisatie van *Service Level Agreements*.

Professionalisering van de bedrijfsvoering bij de federale politie is ook de organisatie van de dienstverlening op een meer proactieve manier. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat de federale politie een jaarlijkse inschatting zal maken van de rekruteringsbehoeften van de geïntegreerde politie op korte, middellange en lange termijn op basis van de verwachte personeelsbewegingen. Eenzelfde previsioneel beheer zal tot stand worden gebracht voor de logistieke behoeften. De federale politie zal daarom werken met een meerjarenplan voor investering en werking, een meerjarenplan voor de aankopen alsook inzetten op 'open markten' en raamcontracten, die open staan voor zowel de lokale als de federale politie. Maatschappelijk verantwoord ondernemen refereert zowel aan duurzaamheidseisen als aan een breder sociaal engagement met oog voor diversiteit en talent in de organisatie. Duurzaamheid wordt een steeds belangrijker criterium in de keuze voor bepaalde producten en materialen maar ook in de keuze voor huisvesting. Diversiteit is dan weer een aspect dat zichtbaar aanwezig moet zijn en geïntegreerd in alle personeelsprocessen.

Professionalisering van de dienstverlening omvat ook een belangrijk intern en cultureel aspect: het klantgericht maken van de dienstverlening gaat immers gepaard met een eveneens klantgerichte opstelling of houding van de federale politie ten aanzien van de interne medewerker.

⁷⁸ KB van 27 oktober 2015 tot vaststelling van de personeelsformatie van de federale politie, BS 30 oktober 2015.

⁷⁹ Deze eenheden zijn: de directie bescherming; het interventiekorps van Brussel en Halle-Vilvoorde; de federale gerechtelijke politie en de Communicatie- en Informatiedienst van Brussel en Halle-Vilvoorde; de afdelingen 'terrorisme' en 'Regional Computer Crime Units' van de federale gerechtelijke politiediensten van Gent, Antwerpen, Luik en Charleroi; de directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit; de directie van de speciale eenheden; de grenscontrole; het ANPR-netwerk en de opvolging van Foreign Terrorist Fighters.

⁸⁰ Het grote personeelseffectief van de GRG zal tot aanvaardbare proporties teruggebracht worden door de regularisatie van de personeelsleden in een entiteit van de federale politie of in een lokale politiezone. Zodoende zal budgettaire ruimte gecreëerd worden voor de klassieke mobiliteit.

Meer efficiëntie

Het efficiënter maken van de bedrijfsvoering houdt in dat de federale politie haar ondersteunende processen en procedures evalueert, vereenvoudigt en optimaliseert, zonder dat hierbij aan kwaliteit wordt ingeboet.

De optimalisaties in het domein van personeel en logistiek worden uitgewerkt conform de afspraken op regeringsniveau. Concreet betekent dit dat er studies uitgevoerd zullen worden over de uitbesteding van bepaalde processen of deelprocessen in het domein van het personeelsmanagement en de logistiek. Hierbij zullen steeds op een eerlijke manier de meerwaarde en de kosten geëvalueerd worden van eigen diensten of producten. De oefening moet leiden tot een betere afbakening en definiëring van de ondersteunende processen bij de federale politie.

In het domein van het personeel zal er in het bijzonder gewerkt worden aan de rekruterings- en mobiliteitsprocedure. Beide moeten sneller en eenvoudiger. Voor de rekrutering zal ook het proefproject met Antwerpen (eigen rekrutering maar binnen de bestaande regelgeving) geëvalueerd worden met het oog op een betere rekrutering op maat van de zones die dat wensen.

De federale politie zal eveneens op zoek gaan naar synergie en samenwerking met partners voor de uitvoering van bepaalde processen of deelprocessen.

De federale politie zal haar financiële processen optimaliseren via diverse initiatieven: de vereenvoudiging van de budgetstructuur, de ingebruikname van een analytische boekhouding, het uitvaardigen van specifieke richtlijnen voor de opvolging en besteding van het budget en het uitwerken van gespecialiseerde opleidingen voor de verschillende actoren in het financiële proces. Daarbij zullen de meerjarenplannen op het vlak van personeel, werking en investering geïntegreerd worden in een budgettair meerjarenplan en zal er gezorgd worden voor performante budgettaire opvolgingstools.

Meer innovatie

Nieuwe en betere informatiemethodes en een versterkt ICT-beleid zijn nodig om de huidige en toekomstige uitdagingen op het vlak van veiligheid aan te pakken. Ze zijn ook een absolute voorwaarde voor de federale politie om terug aansluiting te vinden met het digitale tijdperk.

In het domein van nieuwe werkmethodes zet de federale politie in op het faciliteren van het mobiele en collaboratieve werken alsook van videoconferencing voor de geïntegreerde politie.

In het domein van de intelligent policing werkt de federale politie aan een nieuwe innovatieve oplossing (*i-police*) waarbij de huidige mainframe verlaten wordt ten voordele van nieuwe en moderne technologieën. Ze moeten een betere koppeling, uitwisseling en analyse van informatie mogelijk maken en op een snelle manier. De politie moet immers kunnen werken en handelen op basis van een integrale analyse van gestructureerde en niet-gestructureerde informatie, van intern en extern beschikbare informatie. *I-police* heeft de ambitie om precies hierin grote stappen vooruit te zetten maar op een gefaseerde manier. De Kern (de Eerste minister en de Vice-Premiers) heeft zijn akkoord gegeven om, via de interdepartementale provisie de nodige middelen voor de ontwikkeling van *i-police* vrij te maken.

In het domein van het *humanresourcesmanagement* en van de logistiek zijn de huidige systemen sterk verouderd. Bovendien is de kennis over de systemen dikwijls beperkt tot een steeds kleiner aantal personen. Modernisering van de informatiesystemen is nodig en zal ook een efficiënter intern beheer mogelijk maken.

Innovatie beperkt zich bovendien niet tot technologie en/of informatiesystemen. De federale politie zal werken op de innovatie van het *humanresourcesbeleid* door alternatieve werkvormen te ontwikkelen binnen een – door de geïntegreerde politie – gedragen visie op human resources, bij te dragen tot een visie op politieonderwijs conform het regeerakkoord en de beleidsnota van de Minister, loopbaanbegeleiding en carrièreplanning te ontwikkelen en een voorstel te doen voor een functionele verloning. Daarnaast zal zij specifiek initiatieven uitwerken voor aangepast werk voor oudere operationele werknemers en een systeem ontwikkelen voor de monitoring van de functies met verminderde arbeidsprestaties.

Eenzijds zal de federale politie en in het bijzonder DGR deze ambities slechts realiseren als er ook voldoende middelen zijn om deze specifieke investeringen in innovatie mogelijk te maken. Anderzijds is het ook de bedoeling om in de ondersteuning het kerntakenplan te voeren en te onderzoeken welke taken uitbesteed kunnen worden.

Ook bij uitbesteding zal de eerste fase eerder meerkosten genereren dan een besparing. Het hoofdzakelijk statutaire personeel zal immers moeten geheroriënteerd worden en dus blijvend op de betaalstaat van de federale politie worden opgenomen.

3. Randvoorwaarden voor de lokale politie

De *Vaste Commissie van de lokale politie (VCLP)* is een belangrijk adviesorgaan dat ondertussen meer geëvolueerd is naar een vertegenwoordigend orgaan. Die vertegenwoordigende rol kan nog verder worden uitgebouwd en versterkt. De rol van de lokale politie in de veiligheidsketen is niet langer beperkt tot het verzekeren van een basispolitiezone door het uitvoeren van de zeven basisfunctionaliteiten. Zij speelt een steeds grotere rol als partner van de federale politie in het bestrijden van specifieke veiligheidsproblemen zoals terrorisme, cybercriminaliteit, illegale immigratie en georganiseerde criminaliteit, in het bijzonder rondtrekkende dadergroepen. Hierdoor wordt steeds meer vorm gegeven aan een geïntegreerde werking.

De politiezones werken ook steeds nauwer samen met externe partners in projecten die gericht zijn op het voorkomen van misdrijven, veiligheids- en leefbaarheidsproblemen. Via de functionaliteit slachtoffer-bejegening is er een grote rol toebedeeld aan de lokale politie inzake nazorg.

De lokale politie levert een grote bijdrage tot een accurate beeldvorming door het streven naar eenvormige en kwalitatieve rapportering. Dit kan onder meer door een betere lokale veiligheidsdiagnostiek, die rekening houdt met zowel subjectieve als objectieve gegevens. Een betere en ruimer gedeelde beeldvorming, over diverse fenomenen heen, ook tussen de politie en het bestuurlijk niveau kan hier eveneens toe bijdragen. Zij rekent op haar federale partner om de informatiestromen gebruiksvriendelijk en efficiënt te organiseren en rapporten te genereren die bijdragen tot een efficiënte fenomeenbeheersing.

De lokale politie is sterk **afhankelijk van de federale politie inzake ICT**. Veel lokale overheden investeren sterk in hardware zoals tablets, notebooks en smartphones om de korpschefs van de politiezones in staat te stellen hun beschikbare politiecapaciteit op de meest efficiënte manier in te zetten. Mobiel werken laat niet alleen toe om in eenzelfde tijdspanne meer werk te presteren van een hogere kwaliteit, maar is tevens bevorderlijk voor de dienstverlening aan de bevolking. Het rendement van deze investeringen hangt evenwel in grote mate af van het aanbod van software en ondersteuning vanuit de federale politie. Deze kan op korte termijn worden geoptimaliseerd door vorm te geven aan een geïntegreerde werking. Zowel een aantal kleinere als grote politiezones beschikken over zeer bekwaame informatici die zelf zeer efficiënte software hebben ontwikkeld die op het terrein reeds een grote meerwaarde heeft bewezen.

⁸² De triple helix symboliseert de wisselwerking tussen de overheid, de ondernemingen en de academische wereld. Deze zijn sleutelfactoren voor innovatie.

Over het algemeen dient gestreefd te worden naar een maximale verspreiding van knowhow en goede praktijken binnen de geïntegreerde politie en dient operationele transparantie te worden verzekerd. Inzake innovatie en technologische ontwikkelingen dient de lokale politie in de mogelijkheid te voorzien om bv. middels proeftuinen onder de vorm van een triple helix⁸² mee vorm te geven aan nieuwe ontwikkelingen (vb. *Remotely Piloted Aircraft Systems* of “drones”).

Veel lokale politiezones ontwikkelen zelf ICT-middelen via eigen medewerkers of kopen kant-en-klare oplossingen aan. Bepaalde ontwikkelingen verspreiden zich als een olievlek en zouden kunnen uitmonden in een standaardisering voor het hele land. Deze initiatieven moeten worden gecoördineerd en ondersteund met het oog op efficiëntie en management van de middelen. Een doeltreffende ondersteuning inzake ICT vormt steeds een kritieke succesfactor ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. Het mobiel werken maakt niet alleen een meer klantgerichte aanpak mogelijk; het genereert ook een enorme tijdswinst: sommige administratieve taken (zoals het vatten van vaststellingen en verhoren in het proces van verbaal) kunnen immers onmiddellijk op het terrein plaatsvinden. Vooral de medeburgers die zich moeilijk kunnen verplaatsen, kunnen door mobile office-toepassingen thuis worden bediend. Daarnaast maakt mobiel werken ook een meer efficiënte aansturing van de medewerkers mogelijk en kunnen deze op hun beurt terugvallen op een betere ondersteuning in de vorm van checklists, flowcharts en andere documentatie. Deze ondersteuning komt dan weer de kwaliteit van het geleverde werk ten goede. Maar ook in de gebouwen kan een moderne ICT bijdragen tot een efficiënte werking en duurzaam ondernemen. Het *paperless office* is daar een voorbeeld van, maar kan pas echt optimaal worden geïm-

plementeerd door het uitwerken van een systeem van digitale handtekening in strafzaken. De overstap van desktop pc's naar notebooks en tablets kan een optimaal gebruik van de lokalen mogelijk maken, waarbij operationele medewerkers zich vlot van een eilandstructuur naar zogenaamde ‘flexplekken’ kunnen verplaatsen wanneer zij administratieve taken dienen te verrichten die meer concentratie vergen. Het voorzien in ‘flexplekken’ met de nodige (draadloze) netwerkverbindingen biedt ook ruimte voor collega's van andere diensten of ambtenaren met politiebevoegdheid om in lokale politiehuisen verhoren of andere administratieve taken uit te voeren.

Tenslotte dient door middel van ICT te worden ingespeeld op criminaliteitsfenomenen die verschuiven naar de virtuele wereld door van het internet gebruik te maken. Deze nemen de vorm aan van fraude en zogenaamde ‘ransomware’, maar ook van nieuwe vormen van communicatie die dienen te worden opgevolgd.

Om aan de hierboven vermelde randvoorwaarden te voldoen, heeft de regering zijn akkoord gegeven om, via de interdepartementale provisie, om de nodige middelen voor de ontwikkeling van *i-police* en van het *Enterprise Communication System* (ECS) vrij te maken.

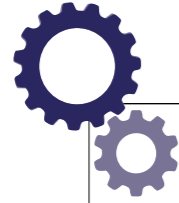
Bovendien moedigt de regering **schaalvergroting** – de samenwerking tussen en het samensmelten van politiezones – aan. Om het beleid over de werking van de lokale politie te waarborgen en waar nodig te verbeteren, is het noodzakelijk dat de (advies) raad van burgemeesters zo snel mogelijk operationeel is.

Deel 5

Opvolging en evaluatie

Opvolging en evaluatie

“However beautiful the strategy, you should occasionally look at the results”
Winston Churchill

De ministers van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en van Justitie engageren zich om de uitvoering, de opvolging en de evaluatie van de KIV en het NVP te verzekeren. Zowel de KIV als het NVP voorzien in een continue opvolging van de veiligheidsthema's tot op het niveau van de lokale politie.

De opvolging en evaluatie van het NVP moet worden gezien als een gezamenlijk reflectie- en oriëntatiemoment. Het inzichtelijk maken van de bijdragen van alle componenten van de politie, evenals de factoren die de uitvoering van het politiebeleid bemoeilijken, maken eventuele bijsturing en heroriëntering van het politiebeleid mogelijk. Overlegorganen zoals de zonale veiligheidsraad, het provinciale overleg en de federale politieraad hebben hierbij een fundamentele rol.

De federale politieraad is belast met de globale evaluatie van de werking en de organisatie van de federale politie en van de lokale politiediensten, met name op basis van een jaarlijks rapport opgesteld door de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie. Ook zal de federale politieraad, onder het gezag van de ministers van Binnenlandse zaken en van Justitie, de coherentie van deze evaluatie met die van de KIV bewaken.

Binnen de federale politieraad zullen in 2016 afspraken gemaakt worden met de commissaris-generaal en de voorzitter van de VCLP over de te volgen methodologie, procedure en de timing voor de opvolging en evaluatie van het NVP. De eindevaluatie van het NVP is gepland in het laatste semester van 2019.

1. Veiligheidsfenomenen

De federale politie zal een eenvormig monitoringsysteem uitwerken en toepassen voor de opvolging en de evaluatie van de uitvoering van de NVP-doelstellingen die onder haar bevoegdheid vallen. De federale politie zal het concept voor de indicatoren voor de opvolging van het NVP ontwikkelen, in samenspraak met de betrokken personen/diensten bij de realisatie van het NVP. Tegelijkertijd zullen rapporterings-verantwoordelijken worden aangeduid en rapporterings-procedures worden opgesteld. De technische ontwikkeling van het opvolgings-systeem wordt uitgewerkt door de directie van de politionele informatie & de ICT-middelen van de federale politie. De voeding van indicatoren gebeurt zo dicht mogelijk bij de bron en zal dus verspreid zitten over de hele organisatie.

De lokale politie volgt haar bijdrage aan het NVP op via de zonale veiligheidsplannen en de zonale veiligheidsraden. De provinciale veiligheidsoverlegmomenten hebben een stimulerende rol (cf. WGP).

Deze opvolgingssystemen dienen als basis voor de rapportering aan de federale politieraad en aan de overheid. Aan het einde van de uitvoeringsperiode wordt een globale eindevaluatie gemaakt op basis van vooraf vastgelegde evaluatiecriteria.

2. Proces van afstemming

Voor de afstemming tussen de beide niveaus van de politie en voor de coördinatie van de uitvoering van het NVP heeft de DirCo, in samenspraak met de DirJud, een essentiële integrerende rol te vervullen. Zij zullen daartoe gezamenlijke initiatieven nemen.

Het gewestelijk veiligheidsplan voor het administratief arrondissement Brussel Hoofdstad wordt afgestemd op de KIV en het NVP. De gewestelijke veiligheidsraad staat in voor de opvolging van de uitvoering van dit veiligheidsplan.

De evaluatie van de zonale veiligheidsplannen op lokaal niveau gebeurt in de zonale veiligheidsraden. Rekening houdend met het algemeen veiligheid- en politiebeleid, is het óók belangrijk om na te gaan 'of' en 'welke' doelstellingen die specifiek voor de lokale politie in het NVP zijn opgenomen, hernomen worden in de ZVP's.

- Voor wat betreft de 'opname' van deze doelstellingen, zullen de federale overheidsdiensten van Binnenlandse Zaken en van Justitie nagaan of deze voorkomen in de bijgestuurde én overgemaakte zonale veiligheidsplannen.
- Voor de opvolging van de 'uitvoering' zal, onder de regie van de federale politieraad en in samenspraak met de AIG, de VCLP en de federale politie, de FOD's Binnenlandse Zaken en Justitie, bekeken worden 'hoe' deze het best wordt uitgewerkt.

3. Bedrijfsvoering

De 20 maatregelen van het kerntakenplan van de politie (zie deel 4, punt 1.1) werden door de regering goedgekeurd. Deze moeten leiden tot het vrijmaken van capaciteit en/of budget om de politie de noodzakelijke middelen voor haar kerntaken te verschaffen. De implementatie van deze maatregelen zal in fases plaatsvinden. De geïntegreerde politie zal de maatregelen die onder haar bevoegdheid vallen opvolgen.

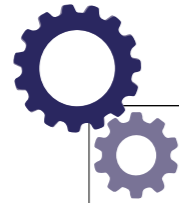
De verschillende initiatieven die voortvloeien uit de optimalisatie van de federale politie, de capaciteit van de federale politie en de modernisering van haar bedrijfsvoering zullen eveneens opgevolgd en geëvalueerd worden door de federale politie.

Conclusie

Algemene conclusie nationaal veiligheidsplan 2016-2019

Algemene conclusie nationaal veiligheidsplan 2016-2019

De geïntegreerde politie zorgt met al haar diensten samen en op alle niveaus voor een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bevolking. Dit NVP geeft de uitdagingen weer van de geïntegreerde politie voor de periode 2016 – 2019 om bij te dragen aan een meer veilige en leefbare samenleving. Heel wat actoren werkzaam in de veiligheidsketen en op het werkveld (federale overheden, het deelstatelijke en Gewestelijke, niveau, de politiediensten, adviesorganen, ...) hebben actief bijgedragen aan de totstandkoming van dit NVP door het delen van hun expertise met de opstellers van dit document. Hun bijdrage was onontbeerlijk, net zoals de bijdrage van de expertenwerkgroep die de KIV heeft opgesteld. Dit plan is bekrachtigd door de voogdijministers van de politie, met name de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie.

Sinds de politiehervorming is het NVP 2016-2019 het zevende politieplan. Dit NVP is in menig opzicht uniek: het sluit voor de eerste keer naadloos aan bij de KIV, het bevat doestellingen en acties die rekening houden met de prioriteitsstellingen van de Gewesten en Gemeenschappen van ons land en het voorziet in bijkomende mechanismen om het NVP te vertalen op arrondissementeel niveau en op lokaal niveau in de ZVP. Deze mechanismen zijn o.a. het veiligheidsbeeld op arrondissementeel en lokaal niveau, het gewestelijk veiligheidsplan voor Brussel en bijkomende activiteiten op arrondissementeel niveau.

De geïntegreerde politie geeft in het NVP 2016-2019 aan hoe ze de veiligheidsfenomenen vanuit de KIV zal benaderen. Zij dit doet dit ofwel onder de vorm van verbeterprojecten van de reguliere werking en/of programmawerking. Beide benaderingen zijn qua dienstverlening naar de burger toe evenwaardig, maar vanuit methodologisch oogpunt zijn ze verschillend. Een programmawerking wordt toegepast voor fenomenen die onvoldoende gekend zijn en die bijgevolg een vernieuwende aanpak vereisen. Een verbeterproject bestaat uit het in vraag stellen en verbeteren van de bestaande processen. Daarnaast zijn er transversale thema's die alle veiligheidsfenomenen doorkruisen.

De aanpak van deze veiligheidsfenomenen en transversale thema's kunnen worden samengevat in een aantal speerpunten voor politie. Deze zijn:

- inzake de transversale thema's:

- intensief toepassen van de bestuurlijke handhaving in de aanpak van criminaliteit, met aandacht voor een performante informatie – uitwisseling tussen de verschillende actoren;
- aanscherpen van de politionele aanpak van de informatica-criminaliteit, daarbij rekening houdend met de ontwikkelingen van internet, innovatie en nieuwe technologieën;
- meer aandacht besteden aan de identiteitsfraude (voor alle schakels van de criminele keten) en domiciliefraude;
- bevorderen van de buitgerichte aanpak, niet alleen bij de sociale en fiscale fraude maar ook bij alle andere vormen van criminaliteit die illegale winsten genereren;
- gebruik maken van de diverse rechtsinstrumenten die de internationale politionele samenwerking toelaten, en daar waar nodig deze instrumenten verder operationaliseren;
- uitbreiden van het concept van het recherchemanagement, onder meer naar de recherchediensten van de lokale politie en dit in synergie met de gerechtelijke overheid;
- polycriminele dadergroepen maximaal destabiliseren door onder meer het verder verbeteren van de beeldvorming.

- inzake de veiligheidsfenomenen:

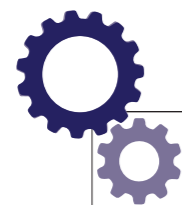
- inzetten op de strijd tegen radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme, met daarbij een bijzondere aandacht voor de informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren;
- criminele organisaties die zich inlaten met mensenhandel destabiliseren en hun vermogensvoordeel ontnemen, verstoren van de mensensmokkel en opsporen van mensensmokkelnetwerken;
- bijdragen tot de uitvoering van het geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid in al zijn verschijningsvormen (cannabis, synthetische drugs, cocaïne, enz.);
- bijdragen aan het in beslag nemen van opbrengsten van criminele activiteiten door de aanpak van sociale en fiscale fraude en alle andere vormen van criminaliteit die illegale winsten genereren;
- organiseren van gecoördineerde maatregelen bij de aanpak van cybercrime en cybersecurity en hieromtrent de expertise en kennis van de politiediensten versterken;
- aanpakken van gewelddadigheid, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie. Een bijzondere aandacht dient hierbij uit te gaan naar de kwetsbare doelgroepen in onze samenleving;

- voeren van een sterk ontradend beleid in het domein van eigendomsriminaliteit, met de focus op woninginbraken gepleegd door de rondtrekkende daders en het identificeren van wapens waarmee criminele feiten worden gepleegd;
- in het brede spectrum van leefmilieu (afvalfraude, dierenwelzijn, eco-fraude, bedreigde dier- en plantensoorten), het verder organiseren – samen de partners – van een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak;
- voorzien in een voldoende en kwaliteitsvolle verkeershandhaving met goed opgeleide en uitgeruste collega's teneinde de dodelijke verkeerstol op onze wegen sterk te doen afnemen in samenwerking met onze partners en overheden;
- verbeteren van de openbare orde door inspanningen blijven leveren op het vlak van de strijd tegen overlast, het toepassen van het genegotieerd beheer van de openbare ruimte en het verder zetten van de strijd tegen illegale transmigration.

De uitvoering van het NVP 2016-2019 is gekoppeld aan de beschikbare middelen en aan een aantal randvoorwaarden. Een aantal initiatieven zijn genomen en worden verder gewaarborgd om een gezond evenwicht tussen de aan de politie toegewezen middelen en de uitdagingen van de politie te vinden en te houden. Concreet betreft dit het kerntakenplan en de optimalisatie van de federale politie. Verder organiseert de geïntegreerde politie haar interne organisatiebeheersing via haar beleids- en ondersteunende processen om zo de kwaliteitsvolle dienstverlening aan burgers en overheden te blijven garanderen, de preventieve, repressieve en nazorgende bijdrage(n) van de politie voor de veiligheidsfenomenen te verzekeren en de criminaliteit en onveiligheid efficiënt en effectief te bestrijden op het terrein.

De integrale en geïntegreerde samenwerking realiseert zich tussen de lokale en federale politie, maar ook tussen de geïntegreerde politie en haar partners in de veiligheidsketen. Bij de verwezenlijking van haar kerntaken verzekert de geïntegreerde politie een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bevolking.

Samen, naar de kern van de zaak.

Bijlage: Tabel personeelsformatie federale politie

Organieke tabel OT3 met de personeelsformatie van de federale politie

Algemene Directie	Directie	Ops	Calog	Totaal
CG		30	44	74
	Directie vande internationale politiesamenwerking	92	97	189
	Directie van de communicatie	4	67	71
	Interne directie voor de preventie en bescherming op het werk	4	68	72
	Coördinatie en steundirectie Antwerpen	206	104	310
	Coördinatie en steundirectie Waals-Brabant	83	21	104
	Coördinatie en steundirectie Brussel	280	43	323
	Coördinatie en steundirectie Eupen	11	12	23
	Coördinatie en steundirectie West-Vlaanderen	155	78	233
	Coördinatie en steundirectie Oost-Vlaanderen	180	95	275
	Coördinatie en steundirectie Henegouwen	205	99	304
	Coördinatie en steundirectie Halle-Vilvoorde	24	27	51
	Coördinatie en steundirectie Luik	175	98	273
	Coördinatie en steundirectie Limburg	128	69	197
	Coördinatie en steundirectie Leuven	118	30	148
	Coördinatie en steundirectie Luxemburg	97	58	155
	Coördinatie en steundirectie Namen	104	65	169
TOTAAL CG		1896	1075	2971

Algemene Directie	Directie	Ops	Calog	Totaal
DGA		6	23	29
	Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie	43	15	58
	Directie van de wegpolie	1062	119	1181
	Directie van de spoorwegpolitie	558	33	591
	Directie van de scheepvaartpolitie	440	35	475
	Directie van de luchtvaartpolitie	587	39	626
	Directie van de bescherming	616	44	660
	Directie openbare veiligheid	329	48	377
	Directie van luchtsteun	33	21	54
	Directie van hondensteun	93	5	98
TOTAAL DGA		3767	382	4149

Algemene Directie	Directie	Ops	Calog	Totaal
DGJ		5	33	38
	Centrale directie van de operaties inzake gerechtelijke politie	71	39	110
	Centrale directie van de technische en wetenschappelijke politie	68	57	125
	Directie van de speciale eenheden	466	81	547
	Centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit	245	47	292
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Antwerpen	508	42	550
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Waals-Brabant	84	8	92
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Brussel	722	52	774
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Charleroi	213	16	229
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Eupen	36	4	40
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie West-Vlaanderen	174	15	289
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Oost-Vlaanderen	325	31	356
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Halle-Vilvoorde	109	5	114
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Luik	344	30	374
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Limburg	160	13	173
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Leuven	92	13	105
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Luxemburg	99	6	105
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Bergen	223	19	242
	Gedeconcentreerde gerechtelijke directie Namen	135	9	144
TOTAAL DGJ		4179	520	4699

Algemene Directie	Directie	Ops	Calog	Totaal
DGR	Transversale diensten	22	56	78
	Directie van het personeel	226	474	700
	Directie van de logistiek	16	431	447
	Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen	59	326	385
	Directie van de financiën	1	70	71
TOTAAL DGR		324	1357	1681
Totaal		10166	3334	13500